

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 1/64

**MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA:
CHIRURGIE GENERALĂ**

Codul specialității: 0912.1.6

Durata de studii: 5 ani

Chișinău 2020

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 2/64	

COORDONAT

**Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale al RM**

„_____” _____ 2020

APROB

**Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar**

_____ **Emil CEBAN**
„_____” _____ 2020

Programul a fost discutat și aprobat la:

Ședința Consiliului de Management al Calității
din „_____” _____ 2020, proces verbal nr. _____
Vicepreședintele Consiliului de Management al Calității,
dr.hab.șt.med., prof.univ. Cernețchi Olga _____

Ședința Consiliului de Facultății de Rezidențiat
din „_____” _____ 2020, proces verbal nr. _____
Decanul Facultății de Rezidențiat
dr.hab.șt.med., prof.univ. Grib Livi _____

Ședința Comisiei Metodice de Profil Chirurgie
din „16” octombrie 2020, proces verbal nr. 3
Președintele Comisiei Metodice de Profil Chirurgie
dr.hab.șt.med., prof.univ. Guțu Evghenii _____

Ședința Catedrei de chirurgie generala și semiologie nr.3
din „07” octombrie 2020, proces verbal nr. 3
Șef catedră, dr.hab.șt.med., prof.univ. Guțu Evghenii _____

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Evghenii Guțu – coordonator, Șef Catedră de chirurgie generala și semiologie nr.3, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Gheorghe Rojnovanu, Șef Catedră de chirurgie nr.1 „N. Anestiadi”, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Adrian Hotineanu, Șef Catedră de chirurgie nr.2, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Sergiu Ungureanu, Șef Catedră de chirurgie nr.4, dr.hab.șt.med., conf.univ.
Alin Bour, Șef Catedră de chirurgie nr.5, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Anatol Ciubotaru, Șef Curs de chirurgie cardiacă și vasculară, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Serghei Suman, Catedra de anatomie și anatomie clinică, dr.hab.șt.med., conf.univ.
Andrei Pădure, Șef Catedră de medicină legală, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Vitalie Ojovanu, Șef Catedră de filozofie și bioetica, dr.hab.șt.filos., prof.univ.
Eugen Melnic, Șef Catedră de morfopatologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Victor Cojocaru, Șef Catedră de anesteziologie și reanimatologie nr.2, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Adrian Tănase, Șef Catedră de urologie și nefrologie chirurgicală, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Ion Dumbrăveanu, Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală, dr.hab.șt.med., conf.univ.
Olga Cernețchi, Șef Departament obstetrică și ginecologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Grigore Zapuhlîh, Șef Catedră de neurochirurgie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Jana Bernic, Șef Catedră de chirurgie, anesteziologie și ortopedie pediatrică, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Dumitru Sofroni, Șef Catedră de oncologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Nicolae Ghidirim, Catedra de oncologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Nicolae Caproș, Șef Catedră de ortopedie și traumatologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Grigore Verega, Catedră de ortopedie și traumatologie, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Dumitru Casian, Catedra de chirurgie generala și semiologie nr.3, dr.hab.șt.med., conf.univ.
Alic Cotoneț, Catedră de chirurgie nr.4, dr.șt.med., conf.univ.
Serghei Ignatenco, Catedra de chirurgie nr.1 „N. Anestiadi”, dr.șt.med., conf.univ.
Andrei Romancenco, MSP, director CUSIM.
Marin Vozian, CUSIM, dr.șt.med., asist.univ.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 3/64

I. PRELIMINARII

Prezentarea generală. Chirurgia generală este o specialitate medicală, care se ocupă de diagnosticarea, tratamentul și profilaxia afecțiunilor chirurgicale, care necesită sau nu intervenție. Chirurgii generali sunt instruiți pentru gestionarea unui spectru larg de patologii și leziuni în practic orice regiune a corpului uman. Ei sunt implicați în stabilirea diagnosticului și alegerea tacticii de tratament, precum și în îngrijirea pre-, intra- și post-operatorie a bolnavilor. De obicei, aceștia sunt responsabili pentru managementul complet al pacienților cu traumatisme și îngrijirea pacienților critici. Deși domeniul său de aplicare este larg, chirurgia generală implică, de obicei, abdomenul, glandele mamare, vasele periferice, pielea și gâtul. Chirurgii generali astăzi mai rar efectuează proceduri neurologice, ortopedice, toracice, ginecologice sau urologice complexe.

Scopul specialității date în cadrul pregătirii prin rezidențiat, urmărește însușirea particularităților anatomico-fiziologice ale organelor cavităților abdominale și toracice, gâtului, glandelor mamare, spațiului retroperitoneal, ale pielii și țesuturilor moi, a vaselor periferice, etc., perfecționarea abilităților de diagnostic ale afecțiunilor vizate prin aplicarea metodelor contemporane de investigație, aprofundarea cunoștințelor necesare pentru stabilirea diagnosticului și alegerea tratamentului adecvat, însușirea tehnicilor chirurgicale și argumentarea aplicării diferitelor metode de tratament chirurgical în vederea instruirii adecvate a viitorilor chirurghi.

Ramuri importante ale specialității sunt, deasemenea, chirurgia toracică, vasculară, cardiacă, flebologia, endoscopia, chirurgia traumei, etc. La fel, este importantă cunoașterea bioeticii și dreptului medical, morfopatologiei, chirurgiei operatorii și anatomiei topografice, a chirurgiei pediatrice, plastice și reconstructive, oncologiei, ortopediei și traumatologiei, ATI, neurochirurgiei, obstetricii și ginecologiei, urologiei, însușirea cărora este de importanță majoră în realizarea obiectivelor principale ale studiului prin rezidențiat la Chirurgie generală.

Studierea Chirurgiei generale se realizează în baza Programului de instruire postuniversitară prin rezidențiat, expus în continuare, și este asigurată de către catedrele [Chirurgie nr.1 "Nicolae Anestiadi"](#), [Chirurgie nr.2, Chirurgie generală-semiologie nr. 3](#), [Chirurgie nr. 4](#), [Chirurgie nr. 5](#) și alte catedre ale IP USMF „Nicolae Testemițanu”, responsabile de stagiile conexe.

Programul prevede efectuarea serviciilor de noapte (gărzilor) în clinică, cel puțin 1 dată pe săptămână. Rezidenții anilor III-IV au statutul de rezidenți seniori, cu responsabilitate deplină în toate aspectele diagnostice, curative și de îngrijire a pacienților, sub supravegherea discretă a medicilor. Rezidenții seniori participă la procesul de educare profesională a rezidenților juniori (anii I-II). Evaluarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice se efectuează prin intermediul colocviilor organizate la finele fiecărui stagiul/modul și a examenului de promovare de la an la an la finele fiecărui an de studiu, pe durata ultimei săptămâni a stagiului/modulului. Validarea cunoștințelor acumulate (teoretice și practice) la specialitate se efectuează la finele anului V de studii (pe parcursul ultimilor 2 luni), în cadrul Examenului de specialitate.

În cadrul stagiilor rezidenții sunt antrenați în procesul de cercetare științifică. Aceasta presupune prezentarea periodică a referatelor sau ținerea unor discursuri/prezentări în cadrul conferințelor clinice cu reflectarea sintezei literaturii moderne referitoare la o anumită patologie, participarea la studii clinice sau experimentale, elaborarea unor lucrări și publicații științifice etc. Pentru rezidenții chirurghi este obligatorie frecventarea ședințelor Asociației Chirurghilor „Nicolae Anestiadi” din RM, precum și a conferințelor, simpoziunelor și a congreselor în domeniul Chirurgiei. Activitatea teoretică și practică a rezidenților va fi reflectată în caietele de stagiul, cu specificarea bolnavilor tratați, manoperelor și intervențiilor pe care le-au efectuat sau la care au asistat. Caietele de stagiul sunt verificate și vizate la finele fiecărui stagiul/modul (sau, după caz, la finele fiecărei luni și la sfârșitul fiecărui an de studiu) de către personalul medical didactic ce supraveghează activitatea rezidenților. El reprezintă documentul de bază pentru evaluarea abilităților practice în cadrul examenelor de promovare și de specialitate.

Obiectivele Programului analitic de rezidențiat în formarea profesională:

(1) Instruirea chirurghilor generali competenți, conștiințoși și empatici din punct de vedere clinic printr-un program de responsabilitate gradată de îngrijire a pacienților pre- și postoperator și management operativ.

(2) Încurajarea obiceiurilor de autoeducare, care să persiste pe parcursul carierei chirurgicale a rezidentului, prin susținerea participării la diverse conferințe și întâlniri științifice, studiarea continuă a literaturii chirurgicale și discuții cu profesorii și colegii.

(3) Să susțină interesul de a continua studiile prin aplicarea la diverse programe de cercetare, evaluarea publicațiilor științifice cu scop de analiza și participarea directă în proiecte de cercetări clinice în funcție de interesele rezidentului.

- **Limba de predare a cursului:** română
- **Beneficiarii cursului:** medici rezidenți, specialitatea „Chirurgie generală”.
- **Durata instruirii: 146 săptămâni – 5256 ore, inclusiv:**
 - 39 săptămâni (anul I) – 1404 ore;
 - 26 săptămâni (anul II) – 936 ore;
 - 20 săptămâni (anul III) – 720 ore;
 - 16 săptămâni (anul IV) – 576 ore;
 - 45 săptămâni (anul V) – 1620 ore.

În mod recomandabil, stagiile/modulele includ:

- Prelegeri – 2-4 ore pe săptămână;
- Seminare – 2-4 ore pe săptămână;
- Participarea la vizita generală cu șeful catedrei (clinicii) și șeful secției – 2 ore pe săptămână;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 4/64

- Participarea la conferințele clinice și clinico-morfologice – 2 ore pe săptămână;
 - Lecții practice – 6-10 ore pe săptămână;
 - Activitatea clinică – 18 ore pe săptămână.
- Fiecare stagiu/ modul este finalizat cu colocviu diferențiat (cu notă).

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL CURSULUI

Obiectivele de formare în cadrul disciplinei se realizează la nivel de:

- ASISTARE (A);
- INTERPRETARE (I);
- EFECTUARE (E).

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să fie cunoscut cu normele eticii și deontologiei medicale;
- Să fie familiarizat cu cadrul legislativ al Republicii Moldova ce vizează Drepturile Omului și Exercițarea profesiei de medic;
- Să cunoască bazele teoretice ale chirurgiei generale;
- Să posede clasificările contemporane ale maladiilor chirurgicale;
- Să cunoască etiologia, patogenia, principalele metode de diagnostic și diagnosticul diferențial ale maladiilor chirurgicale;
- Să identifice patologii chirurgicale urgente;
- Să cunoască conduita tratamentului conservativ, miniminvasiv și chirurgical ale afecțiunilor chirurgicale programate și urgente;
- Să cunoască etapele tehnicilor chirurgicale, necesare unui chirurg calificat;
- Să difinească bazele teoretice ale pregătirii preoperatorii al pacienților cu diferite patologii chirurgicale;
- Să fie cunoscut cu etiopatogenia, clasificările contemporane și acțiunile necesare în cazul eventualelor complicații chirurgicale;
- Să cunoască managementul intra- și post-operator al bolnavilor cu tot spectrul de afecțiuni chirurgicale;
- Să aprecieze prognosticul în baza gravității patologiei de bază, a celor concomitente și a metodei de tratament aplicat, inclusiv a celui operator.

La nivel de aplicare:

- Să aplice cunoștințele de bază acumulate în practica sa de zi cu zi;
- Să ofere bolnavilor îngrijiri corecte, etice și legale, adecvate pentru un chirurg calificat;
- Să demonstreze gândirea clinică în luarea deciziilor, care pot afecta viața unui pacient;
- Să indice și să interpreteze corect rezultatele investigațiilor clinice și paraclinice;
- Să poată efectua diagnostic diferențial cu alte patologii;
- Să aleagă tactica terapeutică și chirurgicală adecvată în funcție de caz;
- Să asigure pregătirea pacientului către intervenție chirurgicală;
- Să acționeze prompt și eficient în caz de patologii chirurgicale urgente;
- Să posede tehnicile chirurgicale utilizate în chirurgia programată și urgentă;
- Să asigure îngrijirea postoperatorie a bolnavului chirurgical;
- Să identifice și să corijeze eventualele complicații chirurgicale;
- Să demonstreze cunoștințele prin participarea la activitățile academice prin desfășurarea și evaluarea cercetărilor.

La nivel de integrare:

- Să fie capabil de a evalua locul și rolul chirurgiei generale în pregătirea medicilor;
- Să aprecieze importanța chirurgiei generale în contextul integrării cu alte discipline medicale înrudite;
- Să abordeze creativ problemele medicinei practice și fundamentale;
- Să deducă interrelațiile între chirurgie generală cu alte discipline fundamentale;
- Să fie apt în evaluarea și autoevaluarea obiectivă a cunoștințelor obținute în domeniu;
- Să elaboreze proiecte de cercetare științifică din domeniu cu integrarea cunoștințelor de chirurgie generală;
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din chirurgie generală în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice, obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;
- Să fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.
- Să colaboreze eficient cu colegii și alți profesioniști din domeniul sănătății;
- Să împărtășească cunoștințele cu colegii, studenții și alți furnizori de servicii medicale;
- Să dezvolte abilități de conducere, comunicare și administrare.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 5/64

III. CONȚINUTUL DE BAZĂ AL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE LA SPECIALITATEA CHIRURGIE GENERALĂ

A. STRUCTURA PE ANI A PROGRAMULUI DE STUDII

Anexa 1. Structura programului de studii pe ani

Nr	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică	Total ore
				Curs	Seminare	Lucrări practice			
1	Chirurgie generală	I	39 săpt	106	106	490	702	702	1404
2	Anatomie topografică și chirurgie operatorie	I	2 săpt	10	17	15	42	-	72
3	Dreptul medical	I	1 săpt	13	12	11	36	-	36
4	Morfopatologie	I	2 săpt	30	4	38	72	-	72
5	Bioetica	I	1 săpt	14	22	-	36	-	36
6	Chirurgie generală	II	26 săpt	66	72	330	468	468	936
7	Anesteziologie și reanimatologie	II	8 săpt	16	80	48	144	144	288
8	Urologie	II	4 săpt	18	27	29	72	72	144
9	Chirurgie prin instruire virtuală-simulare	II	1 săpt	5	7	6	18	18	36
10	Obstetrică și ginecologie	II	4 săpt	12	323	28	72	72	144
11	Neurochirurgie	II	2 săpt	9	18	9	36	36	72
12	Chirurgie generală	III	20 săpt	50	50	260	360	360	720
13	Chirurgie prin instruire virtuală-simulare	III	1 săpt	5	7	6	18	18	36
14	Endoscopie	III	4 săpt	28	42	19	89	55	144
15	Chirurgie pediatrică	III	8 săpt	40	48	56	144	144	288
16	Chirurgie oncologică	III	4 săpt	20	13	39	72	72	144
17	Chirurgie toracică	III	8 săpt	32	44	68	144	144	288
18	Chirurgie generală	IV	16 săpt	52	52	184	288	288	576
19	Chirurgie prin instruire virtuală-simulare	IV	1 săpt	5	7	6	18	18	36
20	Chirurgie vasculară	IV	6 săpt	24	24	38	86	130	216
21	Flebologie chirurgicală	IV	2 săpt	12	12	12	36	36	72
22	Chirurgie cardiacă	IV	4 săpt	20	20	64	104	40	144
23	Ortopedie și traumatologie	IV	8 săpt	15	34	95	144	144	288
24	Chirurgie plastică și reparatorie	IV	2 săpt	8	14	14	36	36	72
25	Chirurgia traumatismului asociat	IV	6 săpt	24	24	60	108	108	216
26	Chirurgie generală și de urgență – stagiu practic	V	37 săpt	-	-	636	636	660	1296
27	Chirurgie generală	V	8 săpt	12	12	150	174	150	324

Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice

Nr	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1	Chirurgie generală	I-V	109 săpt	Baze clinice: IMSP IMU; IMSP SCR „Timofei Moșneaga”; IMSP SCM nr.1; IMSP SCM „Sfântul Arhanghel Mihail”; IMSP SCM „Sfânta Treime”; IMSP SC MSMPS
2	Anatomie topografică și chirurgie operatorie	I	2 săpt	Catedra de anatomie și anatomie clinică
3	Dreptul medical	I	1 săpt	Catedra de medicină legală
4	Morfopatologie	I	2 săpt	Catedra de morfopatologie
5	Bioetica	I	1 săpt	Catedra de filozofie și bioetica
6	Anesteziologie și reanimatologie	II	8 săpt	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”
7	Urologie	II	4 săpt	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”; IMSP SCM „Sfânta Treime”
8	Chirurgie prin instruire virtuală-simulare	II-IV	3 săpt	CUSIM
9	Obstetrică și ginecologie	II	4 săpt	IMSP Institutul Mamei și Copilului; IMSP SCM nr.1
10	Neurochirurgie	II	2 săpt	IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”
11	Endoscopie	III	4 săpt	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”
12	Chirurgie pediatrică	III	8 săpt	IMSP Institutul Mamei și Copilului

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data: 21.02.2020****Pag. 6/64**

13	Chirurgie oncologică	III	4 săptăm	IMSP Institutul Oncologic
14	Chirurgie toracică	III	8 săptăm	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”
15	Chirurgie vasculară	IV	6 săptăm	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”
16	Flebologie chirurgicală	IV	2 săptăm	IMSP IMU
17	Chirurgie cardiacă	IV	4 săptăm	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”
18	Ortopedie și traumatologie	IV	8 săptăm	IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie; IMSP IMU
19	Chirurgie plastică și reparatorie	IV	2 săptăm	IMSP IMU
20	Chirurgia traumatismului asociat	IV	6 săptăm	IMSP IMU
21	Chirurgie generală și de urgență – stagiu practic	V	37 săptăm	Spitale raionale

B. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI A LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
Anul I							
Modul de specialitate: CHIRURGIE GENERALĂ							
1	Etapele de bază în apariția și dezvoltarea chirurgiei. Istoricul chirurgiei în Moldova. Clinicele și catedrele chirurgicale ale Moldovei.	2	2	6	10	10	20
2	Etica și deontologia chirurgicală. Normele și principiile bioetice. Drepturile pacientului și obligațiunile și drepturile medicului. Conștientământul informat.	2	2	8	12	12	24
3	Obiectivele de bază ale perioadei preoperatorie. Determinarea riscului operator. Concluzia preoperatorie.	2	2	8	12	12	24
4	Managementul bolnavului în perioada postoperatorie. Complicațiile postoperatorii locale și sistemice.	2	2	8	12	12	24
5	Nutriția bolnavului chirurgical. Evaluarea stării de nutriție. Determinarea calorajului necesar a bolnavului chirurgical.	2	2	10	14	14	28
6	Nutriția enterală și parenterală. Preparatele și metodele. Complicațiile alimentației enterale și parenterale.	2	2	8	12	12	24
7	Aspectele chirurgicale ale obezității. Complicațiile obezității morbide. Tratamentul chirurgical al obezității morbide.	2	2	10	14	14	28
8	Hemoragia. Clasificarea, mecanisme fiziologice compensatorii și patologice de decompensare în caz de hemoragie. Metodele de determinare a volumului pierderii sangvine.	2	2	10	14	14	28
9	Hemostaza spontană. Fazele și căile procesului de coagularea sângelui. Sindromul de coagulare intravasculară desiminată. Metodele de hemostază chirurgicală.	2	2	10	14	14	28
10	Transfuzia de sânge. Metode de transfuzie a sângelui. Indicațiile și contraindicațiile. Tehnica și etapele consecutive ale hemotransfuziei. Protocolarea hemotransfuziei.	2	2	10	14	14	28
11	Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale acute non-imune și imune. Șocul hemotransfuzional (hemolitic). Simptomatologia, prevenirea și tratamentul.	2	2	10	14	14	28
12	Asepsia și antisepsia. Infecția plăgii operatorii. Profilaxia infecției prin aer și picătura, prin contact și prin implantare în chirurgie. Antisepsia mecanică, fizică, chimică și biologică.	2	2	10	14	14	28
13	Anestezia locală. Anestezice cu acțiune locală. Metodele anesteziei locale. Blocajele lidocainice.	2	2	8	12	12	24
14	Instrumentarul chirurgical. Cerințele, caracteristica și clasificarea. Clasificarea materialelor de sutură. Principiile suturării plăgii cutanate, exciziei leziunii cutanate, suturii aponeurozei, intestinului și a vasului sangvin.	2	2	10	14	14	28
15	Accesul venos central. Abordul venos prin tehnica Seldinger. Complicațiile precoce și tardive. Venosecția. Sondajul gastrointestinal. Tipuri de sonde nazogastrice. Tamponada esogastrică. Complicațiile.	2	2	10	14	14	28
16	Plăgile. Simptoamele și clasificarea plăgilor. Fazele procesului	2	2	10	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data:** 21.02.2020

Pag. 7/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	din plagă. Tipurile de regenerare a plăgilor. Complicațiile plăgilor.						
17	Tratamentul plăgilor. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii. Sutura primară, primară-amânată, secundară precoce și secundară tardivă. Medicația locală și tratamentul general.	2	2	10	14	14	28
18	Infecția chirurgicală. Clasificarea, patogenia, simptomatologia locală și generală a infecției chirurgicale. Metodele diagnostice suplimentare. Tratamentul local și general.	2	2	10	14	14	28
19	Procesele purulente acute a dermei și a țesutului adipos. Furuncul, carbuncul, abcesul, flegmonul, erizipelul, hidrosadenita, limfangita, mastita acută lactogenă, decubitele, abcesul pilonidal.	2	2	10	14	14	28
20	Panarițiul și flegmonul mâinii. Etiologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul conservator și chirurgical.	2	2	8	12	12	24
21	Piciorul diabetic. Formele clinice, simptomatologia, diagnosticul. Principiile de tratament și profilaxia piciorului diabetic.	2	2	10	14	14	28
22	Infecția anaerobă clostridiană a țesuturilor moi (gangrena gazoasă). Fiziopatologia, manifestările clinice, diagnosticul și tratamentul.	2	2	10	14	14	28
23	Infecția anaerobă neclostridiană chirurgicală a țesuturilor moi. Agenții bacterieni, manifestările și formele clinice, diagnosticul, tratamentul.	2	2	8	12	12	24
24	Aspecte chirurgicale ale tetanosului. Rolul tratamentului chirurgical. Principiile terapiei medicamentoase și a profilaxiei tetanosului.	2	2	10	14	14	24
25	Sepsisul chirurgical. Sindromul de răspuns inflamator sistemic (SIRS). Diagnosticul și tratamentul local și general al sepsisului chirurgical.	2	2	10	14	14	28
26	Bazele transplantologiei. Noțiunile generale, terminologia comună. Reacția compatibilității tisulare. Rejet de transplant hiperacut, acut, și cronic. Probleme actuale în transplantologie.	2	2	10	14	14	28
27	Abdomenul acut. Grupele de patologii. Simptomatologia. Durerea viscerală și somatică. Metodele diagnosticului paraclinic.	2	2	10	14	14	28
28	Herniile peretelui abdominal. Elementele anatomice ale herniei. Clasificarea și simptomatologia herniilor. Tratamentul conservativ și chirurgical al herniilor. Etapele herniotomiei.	2	2	8	12	12	24
29	Complicațiile herniilor. Hernia strangulată. Anatomia patologică, simptomatologia, tactica medico-chirurgicală. Formele atipice de strangulare.	2	2	10	14	14	28
30	Tratamentul herniilor strangulate. Etapele și particularitățile herniotomiei în hernia strangulată. Flegmonul sacului herniar.	2	2	8	12	12	24
31	Hernia inghinală. Clasificarea herniilor inghinale. Hernia inghinală indirectă (oblică) și directă. Hernia prin alunecare (glisantă). Hernia inghinală congenitală.	2	2	10	14	14	28
32	Procedeele chirurgicale în tratamentul herniei inghinale. Hernioplastia laparoscopică.	2	2	8	12	12	24
33	Herniile femurale. Herniile ombilicale. Herniile liniei albe și postoperatorii (incizionale) abdominale. Clasificarea, simptomatologia, tratamentul. Variantele poziționării plasei sintetice.	2	2	10	14	14	28
34	Herniile abdominale rar întâlnite. Hernia liniei Spigel, hernia triunghiului Petit, hernia lombară, hernia obturatorie, hernia perineală.	2	2	10	14	14	28
35	Omfalocelul și gastroschizisul. Embriologia, anatomia patologică, caracteristica clinică, simptomatologia, tratamentul.	2	2	10	14	14	28
36	Anatomia și fiziologia esofagului. Metodele paraclinice de examinare. Anomaliile congenitale ale esofagului. Atrezia esofagiană congenitală, fistula traheobronhială.	2	2	10	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 8/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
37	Leziunile (traumatisme) esofagului. Sindromul Boerhaave. Corpii străini ai esofagului.	2	2	8	12	12	24
38	Arsurile chimice ale esofagului. Stricturile esofagiene postcaustice.	2	2	8	12	12	24
39	Diverticuli esofagieni. Tratamentul chirurgical și complicațiile diverticulelor esofagieni.	2	2	8	12	12	24
40	Acalazia cardiei. Patologii hipermotorice ale esofagului: spasmul esofagian difuz, esofagul <i>nutcracker</i> .	2	2	8	12	12	24
41	Boala de reflux gastroesofagian. Complicațiile esofagitei de reflux: ulcerul esofagian, strictura esofagiană, inelul Schatzki, brahiesofagul. Esofagul Barrett.	2	2	10	14	14	28
42	Tratamentul bolii de reflux gastroesofagian. Tratamentul conservativ, endoscopic și procedeele chirurgicale.	2	2	8	12	12	24
43	Herniile hiatale. Hernia diafragmală Morgagni, Bochdalek, defectele diafragmale congenitale. Hernia diafragmală postraumatică.	2	2	10	14	14	28
44	Cancerul esofagian. Tratamentul radical și paliativ. Tumorile benigne ale esofagului. Alegerea procedurii chirurgicale. Gastrostomia.	2	2	10	14	14	28
45	Anatomia și fiziologia stomacului și duodenului. Mecanismele și fazele secreției gastrice, mecanismele de protecție ale mucoasei, motilitatea gastrică. Metodele paraclinice de examinare.	2	2	8	12	12	24
46	Ulcerul gastroduodenal. Clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial și tratamentul medicamentos.	2	2	10	14	14	28
47	Ulcerul gastroduodenal perforat. Perforația atipică, perforația acoperită. Procedeele chirurgicale, tratamentul conservativ.	2	2	10	14	14	28
48	Stenoza ulceroasă piloro-bulbară. Dereglările patofiziologice în stenoza pilorică decompensată. Tratamentul chirurgical.	2	2	8	12	12	24
49	Penetrarea și malignizarea ulcerului gastroduodenal. Tactica chirurgicală.	2	2	8	12	12	24
50	Hemoragia ulceroasă gastroduodenală. Hemostaza endoscopică. Tactica curativă. Volumul intervențiilor chirurgicale.	2	2	10	14	14	28
51	Chirurgia ulcerului gastroduodenal. Procedeele gastroenteroanastomozei, rezecției gastrice, închiderii bontului duodenal. Vagotomia, operațiile de drenaj gastric.	2	2	10	14	14	28
52	Complicațiile precoce postoperatorii în tratamentul chirurgical al ulcerului gastroduodenal. Hemoragiile intraabdominale și gastrointestinale postoperatorii, dehiscența suturilor anastomozei gastroduodenale, gastrojejunale, dehiscența bontului duodenal, anastomozita, pancreatita acută postrezecțională.	2	2	10	14	14	28
53	Boala stomacului operat. Ulcerul peptic, sindromul stomacului mic, sindromul dumping, gastrita alcalină de reflux, sindromul ansei aferente. Sindroamele postvagotomice.	2	2	10	14	14	28
În total: 1404 ore		106	106	490	702	702	1404
Modul conex: ANATOMIE TOPOGRAFICA ȘI CHIRURGIE OPERATORIE							
1	Anatomia clinică a membrului superior: formațiuni vasculonervoase, relații structural-spațiale la diferite nivele și linii de proiecție. Anastomoze arteriale. Grupurile de ganglioni limfatici. Spațiile celulare și comunicarea lor cu spațiile limitrofe.	11	2	2	5	-	9
2	Anatomia clinică a membrului inferior. Regiuni, repere, limite, proiecția vaselor și nervilor. Fasciile și spațiile celulare. Proiecția formațiunilor vasculonervoase. Lojele fasciale și spațiile celulare. Articulațiile.	1	2	2	5	-	11
3	Operații pe membre. Operații pe vase: sutura vasculară, căi de acces, zonele critice. Operații pe nervi: căi de acces, blocajul. Neuroliza, neurorafie, neurotomia, plastia și transpoziția nervilor.	1	2	2	5	-	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 9/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	Intervenții chirurgicale pe aparatul locomotor. Amputația și dezarticulația. Puncția articulațiilor.						
4	Anatomia clinică a capului și gâtului. Intervenții chirurgicale în regiunea cerebrală. Gâtul: regiuni, triunghiuri, limite, straturi și spații. Căi de acces. Particularități topografico-chirurgicale în toaleta primară. Traheotomia. Cricoconicotomia.	1	2	2	5	-	77
5	Toracele: diviziuni topografice, sintopia, scheletotopia organelor. Topografia glandei mamare, particularități la copii. Anatomia chirurgicală a mediastinului. Topografia pleurei și plămânilor. Intervenții chirurgicale pe torace. Incizii în mastită. Toracotomia. Căi de acces operatorii pe cord, plămâni și esofag.	11	2	2	5	-	9
6	Abdomenul. Anatomia chirurgicală a herniilor. Herniotomia. Intervenții chirurgicale pe peretele abdominal. Puncția cavității peritoneale. Operații în caz de malformații congenitale. Operații pe organele cavității peritoneale. Tehnica suturii intestinale. Rezecția intestinului. Operații pe stomac, ficat și căile biliare.	12	3	2	6	-	12
7	Regiunea lombară și spațiului retroperitoneal: limite, proiecții, locuri slabe. Spațiul retroperitoneal. Topografia organelor spațiului retroperitoneal. Intervenții chirurgicale în regiunea lombară și spațiul retroperitoneal. Operații pe rinichi.	11	1	1	3	-	55
8	Pelvisul: repere, limite, regiuni topografice, stratigrafia. Spațiile celulare și comunicările cu regiunile învecinate. Triunghiul urogenital, diafragma urogenital. Intervenții chirurgicale în regiunea pelvisului.	11	1	1	3	-	5
9	Fascii și spații celulare: Valoarea aplicativă a fasciilor și spațiilor celulare. Importanța practică în răspândirea proceselor necrotico-purulente în diferite regiuni ale corpului. Intervenții chirurgicale în flegmoane și fasciite necrozante.	11	2	1	4	-	66
10	Colocviu					-	
În total: 72 ore		10	17	15	42	-	72
Modul conex: DREPT MEDICAL							
1	Dreptul medical, obiectul, conținutul, izvoarele.	2	0	0	2	-	2
2	Dreptul Constituțional la sănătate și asistență medicală a populației. Legea ocrotirii sănătății.	1	1	1	3	-	3
3	Drepturile fundamentale ale pacientului. Consimțământul pentru prestații medicale și dreptul la informații despre starea sănătății.	3	4	3	10	-	10
4	Exercitarea profesiei de medic în Republica Moldova.	1	1	1	3	-	3
5	Iatrogenia, eroarea și greșeala în practica medicală. Cerințe înaintate față de perfectarea documentelor medicale.	3	3	3	9	-	9
6	Responsabilitatea juridică a personalului medical.	3	3	3	9	-	9
7	Colocviu					-	
În total: 36 ore		13	12	11	36	-	36
Modul conex: MORFOPATOLOGIE							
1	Structura și scopurile serviciului de anatomie patologică. Biopsia. Autopsia. Structura diagnosticului clinic și anatomopatologic. Erorile medicale. Conferințele clinico-anatomice.	2	1	2	5	-	5
2	Morfopatologia inflamației acute și cronice. Tumorile benigne și maligne, caracteristica morfopatologică generală.	2	-	4	6	-	6
3	Afecțiunile căilor biliare și ale colecistului. Colangita acută și cronică, colecistita acută și cronică. Colelitiaza. Carcinomul de vezică biliară. Carcinomul hepatic.	3	-	4	7	-	7
4	Afecțiunile pancreasului: pancreatita acută și cronică. Carcinomul de pancreas. Morfopatologia papilei duodenale.	3	-	4	7	-	7
5	Polipii gastrici, displazia în polipi. Carcinomul gastric. Bolile inflamatorii intestinale: boala Crohn, colita ulceroasă nespecifică, colita pseudomembranoasă. Boala vasculară a intestinului.	3	-	4	7	-	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 10/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
6	Polipii intestinali. Carcinomul de colon. Carcinomul canalului anal. Tumorile apendicelui vermicular.	3	-	4	7	-	7
7	Tumorile peritoneului.	2	-	2	4	-	4
8	Complicațiile în chirurgia abdominală. Patologia terapiei intensive și reanimării.	2	1	3	5	-	5
9	Carcinomul de prostată. Hiperplazia nodulară benignă a prostatei.	3	-	4	7	-	7
10	Carcinomul de glandă mamară.	3	-	4	7	-	7
11	Citopatologia, rolul în diagnosticul proceselor tumorale și nontumorale.	2	1	3	6	-	6
12	Patologia iatrogenă.	2	1	-	3	-	3
În total 72 ore		30	4	38	72	-	72
Modul conex: BIOETICA							
1	Morala, etica, etica medicală și bioetica – definire, delimitarea obiectului de studiu, componente teoretice de bază.	2	2	-	4	-	4
2	Aspecte clinice ale bioeticii. Relații morale în medicație: subiecte, valori, modele ale relației medic-pacient, actul medical în chirurgie.	3	4	-	7	-	7
3	Greșeli, erori și malpraxis în medicină. Managementul situațiilor de malpraxis în practica medicală chirurgicală.	3	4	-	7	-	7
4	Probleme bioetice la începutul vieții în contextul unor probleme și al implicărilor chirurgicale.	2	4	-	6	-	6
5	Subiecte bioetice pe final de viață cu specificări în domeniul chirurgiei.	2	4	-	6	-	6
6	Etica cercetării pe subiecți umani. Principii etice. Consensul normativ în cercetarea biomedicală. Aspecte etice în cercetările mono- și multiculturale, naționale și multinaționale. Comitetele de etică a cercetării.	2	4	-	6	-	6
În total 36 ore		14	22	-	36	-	36
Anul II							
Modul de specialitate: CHIRURGIE GENERALĂ							
1	Hemoragiile digestive superioare non-variceale. Etiologia, incidența, simptomatologia și diagnosticul. Resăngerarea.	2	4	10	16	16	32
2	Tratamentul hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Hemostaza endoscopică. Tratamentul conservativ și chirurgical.	2	2	10	14	14	28
3	Diferite surse ale hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Sindromul Mallory-Weiss, ulcerele acute gastroduodenale de stres, leziunea Dieulafoy, hemobilia.	2	2	10	14	14	28
4	Tumorile gastrice benigne. Leiomiomul, polipul și polipoza gastrică.	2	2	10	14	14	28
5	Afecțiunile neulceroase ale stomacului și duodenului. Corpii străini, bezoarul, volvulus, dilatarea gastrică acută, diverticulele gastrice și duodenale, sindromul arterei mezenterice superioare.	2	2	10	14	14	28
6	Cancerul gastric. Patologii gastrice premaligne: polipii gastrici hiperplastici, boala Menetrier, gastrita cronică asociată cu anemia pernicioasă, stomacul rezecat.	2	2	10	14	14	28
7	Tratamentul chirurgical al cancerului gastric. Opțiunile chirurgicale în cancerul gastric. Tratamentul paliativ și adjuvant al cancerului gastric.	2	2	10	14	14	28
8	Alte tumorile gastrice maligne. Limfomul gastric primar și secundar, carcinoizidul gastric, leiomiiosarcomul și fibrosarcomul.	2	2	10	14	14	28
9	Chirurgia bariatrică. Procedeele chirurgicale utilizate. Complicațiile postoperatorii chirurgicale și generale. Prognosticul.	2	2	10	14	14	28
10	Anatomia și fiziologia intestinului subțire. Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile intestinului subțire. Atrezia intestinală, ductul omfalomezenteric, malrotația și duplicarea intestinului.	2	2	10	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data:** 21.02.2020**Pag. 11/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
11	Boala Crohn. Clasificarea, formele evolutive și complicațiile bolii Crohn. Tratamentul medicamentos și chirurgical. Managementul recurenței postoperatorii.	2	2	10	14	14	28
12	Fistulele intestinale (enterocutanate). Etiologia și clasificarea. Măsurile curative de stabilizare preoperatorie. Indicațiile către tratamentul chirurgical și procedeele chirurgicale.	2	4	10	16	16	32
13	Sindromul intestinului scurt. Schimbările patofiziologice în cazul sindromului intestinului scurt și mecanismele de adaptare. Procedeele chirurgicale. Prevenirea.	2	2	10	14	14	28
14	Ischemia mezenterială acută. Ischemia mezenterială arterială și venoasă, ocluzivă și non-ocluzivă. Simptomatologia, diagnosticul de laborator și imagistic. Ischemia mezenterială cronică.	2	2	10	14	14	28
15	Tumorile gastrointestinale stromale. Determinarea riscului malignizării. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul chirurgical și medicamentos.	2	2	10	14	14	28
16	Anatomia și rolul fiziologic al apendicelui vermiform. Pozițiile anatomice ale apendicelui. Apendicita acută. Diagnosticul diferențial al apendicitei acute.	2	2	10	14	14	28
17	Particularitățile de evoluție clinică ale apendicitei acute la vârstnici, copii, gravide și în funcție de localizarea apendicelui vermicular.	2	2	10	14	14	28
18	Tratamentul apendicitei acute. Apendicectomia convențională. Apendicectomia laparoscopică. Avantajele și dezavantajele.	2	4	10	16	16	32
19	Complicațiile evolutive și postoperatorii ale apendicitei acute. Plastron apendicular. Supurația plăgii, abcesul subaponeurotic, abcesele intraabdominale, pileflebita.	2	2	10	14	14	28
20	Apendicita cronică. Simptomatologia, confirmarea imagistică, diagnosticul diferențial, tratamentul. Apendicectomia profilactică (incidentală).	2	2	10	14	14	28
21	Tumorile apendiculare. Carcinoidul apendicular. Mucocele apendicular. Pseudomixomul peritoneal. Adenocarcinomul apendicular.	2	2	10	14	14	28
22	Anatomia și fiziologia colonului. Pseudoocluzia colonului (sindromul Ogilvie). Metodele paraclinice de examinare.	2	2	10	14	14	28
23	Diverticuloza colonului. Complicațiile diverticulozei: diverticulita, perforația cu abcedare, fistulizarea, hemoragia, strictura colonului.	2	2	10	14	14	28
24	Boala Hirschsprung. Tratamentul chirurgical de urgență și procedeele definitive.	2	2	10	14	14	28
25	Colita ulceroasă nespecifică. Diferențierea morfologică, clinică și endoscopică dintre boala Crohn și colita ulceroasă. Tratamentul medicamentos și chirurgical.	2	2	10	14	14	28
26	Polipii și polipoza colonului. Polipoza adenomatoasă familială, sindroamele Gardner, Turcot, Peutz-Jeghers, Cronkhite-Canada.	2	2	10	14	14	28
27	Cancerul colorectal. Complicațiile cancerului colorectal. Cancerul colorectal ereditar non-polipoid (sindromul Lynch).	2	2	10	14	14	28
28	Ocluzia intestinală mecanică. Etiopatogenia, fiziopatologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tactica chirurgicală. Ileusul intestinal spastic și paralytic.	2	2	10	14	14	28
29	Tratamentul ocluziei intestinale. Pregătirea preoperatorie, volumul intervenției chirurgicale, tratamentul în perioada postoperatorie.	2	2	10	14	14	28
30	Formele particulare ale ocluziei intestinale acute mecanice. Ocluzia intestinală prin strangulare, aderențială, prin carcinomatoza peritoneală, volvulus colonului sigmoid, invaginația.	2	2	10	14	14	28
31	Hemoragiile digestive inferioare. Incidența, etiologia, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul.	2	2	10	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 12/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
32	Anatomia și fiziologia intestinului rect. Metodele clinice și paraclinice de examinare.	2	2	10	14	14	28
33	Hemoroizii. Procedeele curative ambulatorii și hemoroidectomia chirurgicală. Hemoroizii postpartum, hemoragia hemoroidală acută în hipertensiunea portală.	2	2	10	14	14	28
În total: 936 ore		66	72	330	468	468	936

Modul conex: ANESTEZIOLOGIE ȘI REANIMATOLOGIE

1	Organizarea asistenței anestezice și reanimatologice.	2	2	2	6	6	12
2	Anestezicele inhalatorii. Mecanisme de acțiune.	0	2	2	4	4	8
3	Anestezia intravenoasă multicomponentă cu sau fără mioplegie.	0	4	2	6	6	12
4	Anesteziiile loco-regionale. Avantajele și dezavantajele.	0	4	2	6	6	12
5	Asistența anestezică.	2	4	2	8	8	16
6	Analgeticele opioide și neopioide.	0	4	2	6	6	12
7	Relaxantele musculare. Indicație și mecanisme de acțiune.	0	2	2	4	4	8
8	Pregătirea pacientului pentru anestezie și intervenție chirurgicală. Riscul anestezic ASA.	2	4	3	9	9	18
9	Noțiuni generală de terapie intensivă și reanimare. Sarcinile.	0	2	2	4	4	8
10	Monitoringul invaziv și neinvaziv al bolnavului critic.	2	4	2	8	8	16
11	Algoritmul de diagnostic și tratament al insuficienței respiratorii și pulmonare.	2	4	2	8	8	16
12	Diagnosticul și tratamentul insuficienței cardiace acute.	0	4	2	6	6	12
13	Sindromul coronarian acut.	2	2	2	6	6	12
14	Tulburările de ritm și de conducere cardiacă.	0	2	2	4	4	8
15	Insuficiența hepatică acută.	0	4	2	6	6	12
16	Insuficiența renală acută.	0	4	2	6	6	12
17	Insuficiența hepato-renală.	0	4	2	6	6	12
18	Pancreatita și pancreonecroza.	0	4	2	6	6	12
19	Sindrom de compartiment abdominal.	0	4	2	6	6	12
20	Stările septic. Șocul septic.	2	4	2	8	8	16
21	Șocul hemoragic, traumatic, combustional.	0	4	2	6	6	12
22	Șocul anafilactic, operator.	0	4	2	6	6	12
23	Stările de comă. Moarte cerebrală.	2	4	3	9	9	18
În total: 288 ore		16	80	48	144	144	288

Modul conex: UROLOGIE

1	Malformațiile aparatului uro-genital. Anomaliile rinichiului. Chistul renal. Anomaliile ureterului. Anomaliile vezicii urinare. Anomaliile aparatului genital: anomaliile uretrei, anomaliile penisului și prepuțului, anomaliile testiculului.	2	4	4	10	10	20
2	Infecțiile tractului uro-genital. Infecțiile nespecifice ale rinichilor, vezicii urinare, prostatei și veziculelor seminale, testiculelor și epididimului. Etiologia, clinica, diagnosticul, tratamentul. Gangrena Fournier. Tuberculoza uro-genitală.	2	4	4	10	10	20
3	Litiaza urinară. Teoria litogenezei, structura calculilor. Clasificarea, clinica și diagnosticul urolitiazii. Colica renală. Tratamentul urolitiazii: chirurgical și endoscopic; litotritia extracorporală; tratament conservator. Litiaza vezicală.	2	2	4	8	8	16
4	Traumatismul aparatului uro-genital. Traumatismele renale, leziunile ureterului și vezicii urinare, trauma uretrei. Traumele penisului, scrotului și testiculelor: diagnosticul și tratamentul. Traumatismul asociat renal și a organelor abdominale.	2	3	4	9	9	18
5	Tumorile aparatului urogenital. Tumorile renale și ureterale. Nefroblastomul (tumora Wilms). Cancerul vezicii urinare. Hiperplasia benignă prostatei (adenomul de prostata). Cancerul	4	6	4	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 13/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	prostatei. Tumorile testiculului și peniene.						
6	Insuficiența renală acută: etiologie; patogenie; clasificare; patomorfologie; evoluția; diagnostic; tratamentul; profilaxia. Formele: postoperatorie; posttraumatică; hemotransfuzii incompatibile; intoxicații exogene; insuficiența hepato-renală.	2	2	2	6	6	12
7	Insuficiența renală cronică: etiologia; patogenia, clasificarea, evoluția și tabloul clinic, complicațiile. Metodele extracorporale de detoxicare: hemodializa; hemofiltrarea; plasmafereza; hemosorbția; dializa peritoneală.	1	2	2	5	5	10
8	Complicații urologice și andrologice în cadrul intervențiilor chirurgicale. Retența acută de urină. Insuficiența renală. Complicațiile hernioplastiei. Atrofia testiculară. Infertilitatea masculină. Complicațiile chirurgiei pelviene și laparoscopice.	2	2	2	6	6	12
9	Tratamentul antibacterian profilactic și de fond în urologie. Infecția asociată cateterismului ureteral. Antibioticoresistența.	1	2	1	4	4	8
În total: 144 ore		18	27	27	72	72	144
Modul conex: CHIRURGIE LAPAROSCOPICĂ PRIN INSTRUIRE VIRTUALĂ-SIMULARE							
1	Manipularea camerei cu optică directă (0°) și angulară (30°).	2	2	0	4	4	8
2	Coordonarea ochi-mână.	0	2	2	4	4	8
3	Aplicarea clipsurilor și manevrele bimanuale.	2	1	0	3	3	6
4	Tăierea laparoscopică și electrocauterizarea.	1	0	2	3	3	6
5	Translocarea obiectelor.	0	2	2	4	4	8
În total: 36 ore		5	7	6	18	18	36
Modul conex: OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE							
1	Reglarea neurohormonală a ciclului menstrual. Rolul hormonilor sexuali în activitatea practică a medicului chirurg.	2	2	2	6	6	12
2	Anatomia clinică a organelor genitale interne și externe.	-	4	-	4	4	8
3	Abdomen acut în ginecologie. Conduita și complicații.	2	4	2	8	8	16
4	Abdomen acut în obstetrică, complicații și conduită.	2	4	2	8	8	16
5	Operațiile pe uter și anexe. Indicații. Contraindicații, complicații și conduită.	-	4	3	7	7	14
6	Nașterea la domiciliu. Principiile de conduită.	-	4	5	9	9	18
7	Preeclampsia severă. Eclampsia. Terapia intensivă.	2	2	3	7	7	14
8	Operația cezariană în obstetrica contemporană. Etapele operației, complicațiile posibile și conduita postoperatorie.	2	2	5	9	9	18
9	Complicațiile septico-purulente. Mastitele. Șocul septic.	2	6	6	14	14	28
În total: 144 ore		12	32	28	72	72	144
Modul conex: NEUROCHIRURGIE							
1	Traumatismele craniocerebrale: clasificarea, mecanismele de producere, investigațiile paraclinice. Leziunile scalpului, fracturile craniene, leziunile creierului și ale meningelui. Efectele traumatice primare și secundare. Politraumatismele cu participare cranio-cerebrală.	1	2	1	4	4	8
2	Traumatismele vertebromedulare: mecanismul de producere. Leziunile retrorahidiene, coloanei vertebrale, aparatului discoligamentar, meningoradiculomedulare. Măsurile generale de îngrijire a bolnavului cu traumatism vertebro medular. Particularitățile traumatismelor vertebromedulare la copii.	1	1	1	3	3	6
3	Tumori intracraniene. Clasificarea OMS a tumorilor sistemului nervos central. Tumorile supratentoriale de posterioară, formațiunilor nervoase ale liniei mediane, subtentoriale. Particularitățile de dezvoltare a tumorilor la copii.	1	1	1	3	3	6
4	Tumorile vertebromedulare.	1	2	1	4	4	8
5	Supurațiile chirurgicale endocraniene (abcesele cerebrale, abcesele extradurale, empiemele subdurale). Particularitățile abceselor	1	2	1	4	4	8

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data:** 21.02.2020**Pag. 14/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	cerebrale la copii.						
6	Parazitozele cerebrale. Echinococoză: simptomatologia, epidemiologia, diagnosticul, tratamentul. Cisticercoză: simptomatologia, epidemiologia, diagnosticul, tratamentul.	1	1	1	3	3	6
7	Afecțiuni cerebrovasculare. Hemoragiile subarahnoidiene. Aneurismele SNC. Malformațiile arteriovenoase ale SNC.	1	2	1	4	4	8
8	Malformațiile congenitale ale sistemului nervos central și ale învelișului osos: meningoencefalocelul, meningomiocelul, sinusul dermal, craniostenozeele.	1	1	1	3	3	6
9	Hidrocefalia sugarului și a copilului mic.	1	4	3	8	8	16
În total: 72 ore		9	16	11	36	36	72
Anul III							
Modul de specialitate: CHIRURGIE GENERALĂ							
1	Fisura anală. Clasificarea, patofiziologia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Prolapsul rectal. Clasificarea, patogenia, simptomatologia, diagnosticul, procedeele chirurgicale.	2	2	10	14	14	28
2	Paraproctita acută și cronică (fistula pararectală). Clasificarea, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul chirurgical.	2	2	10	14	14	28
3	Anatomia și fiziologia ficatului. Nomenclatura Couinaud. Metodele paraclinice de examinare. Rezecțiile hepatice. Metodele obținerii hemostazei definitive în rezecțiile ficatului.	1	1	10	12	12	24
4	Traumatismele ficatului. Biomecanică și clasificarea AAST a leziunilor ficatului. Tratamentul chirurgical și principiile tratamentului nonoperator. Complicațiile postoperatorii.	2	2	10	14	14	28
5	Abcesele hepatice piogene. Abcesele hepatice amoebiene. Tratamentul medicamentos, miniminvasiv și chirurgical.	2	2	10	14	14	28
6	Chistul hidatic hepatic. Parazitologia și morfopatologia. Complicațiile chistului hidatic hepatic. Opțiuni de tratament. Managementul cavității restante. Tratamentul medicamentos.	2	2	10	14	14	28
7	Chisturile hepatice neparazitare. Chistul simplu solitar, polichistoză ficatului, chistadenomul hepatobiliar. Tumorile hepatice benigne. Adenomul hepatocelular, hiperplazia nodulară focală, hemangiomul cavernos.	2	2	10	14	14	28
8	Cancerul hepatic. Carcinomul hepatocelular, colangiocarcinomul, angiosarcomul, hepatoblastomul. Metastazele în ficat. Diagnosticul și tratamentul.	2	2	10	14	14	28
9	Ciroza ficatului. Hipertensiunea portală: etiopatogenia și clasificarea. Particularitățile clinico-evolutive în funcție de nivelul ocluziei portale.	2	2	10	14	14	28
10	Varicele esofagiene hemoragice. Metodele de hemostază. Profilaxia endoscopică primară și secundară a hemoragiilor variceale.	2	2	10	14	14	28
11	Ascita cirotică. Erupția spontană a herniei ombilicale în ascita cirotică. Ascita-peritonita bacteriană spontană. Tratamentul.	2	2	10	14	14	28
12	Tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale. Procedeele miniminvasive, șunturile portocavale, deconectarea azigo-portală.	2	2	10	14	14	28
13	Anatomia veziculei biliare și a căilor biliare. Anomaliile colecistului. Atreziile căilor biliare. Clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul.	1	1	10	12	12	24
14	Chistul coledocean. Definiția, incidența și patofiziologia chistului coledocean. Clasificarea Todani. Boala Caroli. Procedeele chirurgicale.	2	2	10	14	14	28
15	Litiază biliară. Incidența și epidemiologia. Metodele paraclinice de examinare. Formele clinice ale litiazei biliare. Litiază biliară asimptomatică.	2	2	10	14	14	28
16	Complicațiile mecanice ale litiazei biliare. Hidropsul veziculei	2	2	10	14	14	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 15/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	biliare. Șindromul Mirizzi. Fistula biliodigestivă. Ileusul biliar, sindromul Bouveret.						
17	Colecistita acută calculoasă. Etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul. Tactica chirurgicală în colecistita acută. Colecistita acută acalculoasă.	2	2	10	14	14	28
18	Colecistectomia deschisă. Colecistectomia laparoscopică. Criteriile pentru conversie. Colecistostomia, drenarea transprieteto-transhepatică a veziculei biliare. Șindromul postcolecistectomie.	2	2	10	14	14	28
19	Coledocolitiiza. Formele clinice, simptomatologia coledocolitiizei și diagnosticul diferențial cu tumorile biliare obstructive. Diagnosticul.	2	2	10	14	14	28
20	Metodele endoscopice de tratament ale coledocolitiizei. Metodele de explorare ale căilor biliare extrahepatice. Colangiografia intraoperatorie. Coledocolitotomia. Tratamentul chirurgical al coledocolitiizei.	2	2	10	14	14	28
21	Complicațiile colangiopancreatografiei endoscopice retrograde și a sfincterotomiei endoscopice. Pancreatita acută, perforația duodenului, hemoragia gastrointestinală.	2	2	10	14	14	28
22	Colangita acută. Etiopatogenia, bacteriologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul complex.	2	2	10	14	14	28
23	Tumorile benigne și maligne ale colecistului. Polipii colesterolici, hiperplastici și adenomatoși ai veziculei biliare. Cancerul vezicii biliare.	2	2	10	14	14	28
24	Tumorile căilor biliare. Cancerul căilor biliare. Tumoarea Klatskin. Metodele de tratament radical și paliativ. Stenturile biliare endoscopice.	2	2	10	14	14	28
25	Leziunile iatrogene ale căilor biliare extrahepatice. Stricturile căilor biliare. Diverticolul juxtapapilar. Clasificarea, simptomatologia, diagnosticul și opțiunile curative.	2	2	10	14	14	28
26	Icterul mecanic. Diagnosticul diferențial dintre icterul mecanic, parenchimos și hemolitic. Tratamentul miniminvasiv, endoscopic și chirurgical.	2	2	10	14	14	28
În total: 720 ore		50	50	260	360	360	720
Modul conex: CHIRURGIE LAPAROSCOPICA PRIN INSTRUIRE VIRTUALA-SIMULARE							
1	Efectul de pârghie, percepția de adâncime în laparoscopie și coordonarea ochi mână.	2	2	0	4	4	8
2	Mișcările de coordonare.	0	2	2	4	4	8
3	Apucarea eficientă și cu precizie a obiectelor și transferarea acestora.	2	1	0	3	3	6
4	Utilizarea foarfecelor laparoscopice.	1	0	2	3	3	6
5	Metoda de plasare a ansei de ligaturare.	0	2	2	4	4	8
În total: 36 ore		5	7	6	18	18	36
Modul conex: ENDOSCOPIE							
1	Istoricul endoscopiei. Rolul endoscopiei în patologia tractului digestiv superior. Cromoendoscopia. Endoscopia în banda îngustă. Endoscopia standard și expert endoscopia.	2	0	1	3	3	6
2	Biopsia în endoscopia digestiva superioara. Tipurile de biopsie în endoscopie. Protocoale standard de biopsie. Recoltarea materialului pentru analiza citologica.	2	2	1	5	5	10
3	Indicii de calitate în endoscopia digestivă superioară.	1	0	1	2	2	4
4	Grade și stadii în patologia tractului digestiv superior. Clasificările de baza.	1	0	1	2	2	4
5	Endoscopia intervențională: polipectomia, rezecția endoscopica de mucoasa, disecția endoscopica submucoasă, POEM, hemostaza, ligaturarea și sclerozarea variceala, bujarea și dilatățile	2	2	1	5	5	10

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data: 21.02.2020****Pag. 16/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	endoscopice, stentarea, extragerea corpurilor străini, etc.						
6	Endoscopia digestivă terapeutică.	1	2	1	4	4	8
7	Hemoragia digestivă superioară. Diagnostic și tratament endoscopic.	2	1	1	4	4	8
8	Bandarea elastică endoscopică a varicelor tubului digestiv în hipertensiya portală.	2	2	1	5	5	10
9	Colangiopancreatografia retrogradă endoscopică în diagnosticul și tratamentul maladiilor hepatobiliopancreatice.	2	2	1	5	5	10
10	Colonoscopie: indicații, contraindicații, metodologia de executare.	1	2	1	4	4	8
11	Formațiunile epiteliale al colonului.	1	2	1	4	4	8
12	Cancerul colorectal.	1	2	1	4	4	8
13	Hemoragia din tractul gastrointestinal inferior.	2	2	1	5	5	10
14	Stentarea colonului.	1	2	1	4	4	8
15	Tumorile benigne și maligne a traheii și bronhiilor. Diagnosticul și tratamentul endoscopic.	1	1	1	3	3	6
16	Hemoragiile arborelui traheo-bronhial și metodele endoscopice de tratament.	1	1	1	3	3	6
17	Toracosopia. Mediastinoscopia. Afectarea canceroasă a pleurei parietale și viscerale. Leziunile traumatice a pleurei și plămânilor.	2	2	1	5	5	10
18	Bronhoscopia în urgențe. Corpii străini traheobronșici. Lavajul bronhoalveolar.	2	2	1	5	5	10
În total:144 ore		27	27	18	72	72	144
Modul de specialitate: CHIRURGIE PEDIATRICA							
1	Ingestia de corpi străini: clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	4	8
2	Traumatisme toracice: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	3	7
3	Traumatisme abdominale și renale: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
4	Trauma craniocerebrală: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
5	Malformațiile congenitale bronhopulmonare: embriologie, anatomie patologică, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	1	4	4	8
6	Afecțiunile dobândite ale plămânilor și pleurei: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	4	8
7	Herniile și eventrațiile diafragmatice congenitale: embriologie, anatomie patologică, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	4	9
8	Malformațiile congenitale și afecțiunile dobândite ale esofagului: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	4	9
9	Refluxul gastro-esofagian: etiologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
10	Atreziile și stenozele duodenale și intestinale: embriologie, etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	3	8
11	Malrotația și volvulusul intestinal: embriologie, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	3	8
12	Enterocolita ulcero-necrotică: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
13	Boala Hirschprung: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
14	Atrezia ano-rectală și malformațiile de cloacă: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial,	1	1	1	3	3	6

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data:** 21.02.2020**Pag. 17/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	tratament, complicații.						
15	Invaginația intestinală la copii: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	4	9
16	Diverticulul Meckel: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	4	9
17	Apendicita la copii: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	2	2	5	3	8
18	Atrezia de căi biliare: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
19	Chistul de coledoc și litiaza biliară la copii: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
20	Malformațiile congenitale și afecțiunile dobândite ale pancreasului: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
21	Afecțiunile splinei: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	7	4	7
22	Malformațiile congenitale ale peretelui abdominal: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
23	Herniile peretelui abdominal (ombilicală, epigastrică, spigeliană, lombară).	1	1	1	3	4	7
24	Hernia inghinală: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
25	Testicul necoborât (criptorhidia) și tumorile testiculare: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
26	Scrotul acut: etiopatogenie, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
27	Malformațiile de dezvoltare și poziționare ale rinichilor: embriologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
28	Obstrucțiile și malformațiile ureterelor: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
29	Infecțiile urinare și refluxul vezico-ureteral: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
30	Malformațiile congenitale ale vezicii urinare și uretrei: embriologie, fiziopatologie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	3	6
31	Sindromul Prune Belly: etiologie, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
32	Tumorile renale: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	3	4	7
33	Neuroblastomul: etiopatogenie, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, stadializare, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
34	Tumorile benigne și maligne ale ficatului: clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	3	7
35	Teratomul și chistul dermoid: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	3	7
36	Limfoamele la copii: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	1	3	4	7
37	Rabdomiosarcomul: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	4	8
38	Nevusul și melanomul: etiopatogenie, clasificare, manifestări	1	1	1	3	4	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 18/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.						
39	Anomaliile vasculare: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	4	8
40	Sinusuri și tumori craniene și cervicale: etiopatogenie, clasificare, manifestări clinice, diagnostic, diagnostic diferențial, tratament, complicații.	1	1	2	4	4	8
In total: 288 ore		40	48	56	144	144	288

Modul de specialitate: ONCOLOGIE

1	Oncogeneza. Morfologia tumorilor.	2	3	2	7	7	14
2	Tumorile organelor cavității toracice.	2	2	3	7	7	14
3	Cancerul bronhopulmonar.	2	-	5	7	7	14
4	Cancerul esofagian.	2	-	5	7	7	14
5	Tumorile tractului gastro-intestinal.	2	3	2	7	7	14
6	Cancerul gastric.	2	-	5	7	7	14
7	Cancerul zonei pancreatoduodenale.	2	-	5	7	7	14
8	Cancerul colorectal.	2	-	5	7	7	14
9	Tumori extraviscerale retroperitoneale.	2	3	2	7	7	14
10	Investigațiile endoscopice (fibroesofagogastroduodenoscopie cu biopsie). Chirurgia endolaparoscopică.	2	2	5	9	7	16
11	Colocviu diferențiat.	-	-	-	-	2	2
In total: 144 ore		20	13	39	72	72	144

Modul de specialitate: CHIRURGIE TORACICĂ

1	Anatomia chirurgicală și fiziologia organelor toracice.	1	1	2	5	5	10
2	Metodele de examinare a pacienților cu patologia chirurgicală toracică.	2	2	4	8	5	13
3	Explorări funcționale pulmonare: spirometria și spirografia. Insuficiența respiratorie, formele și gradele.	1	1	2	5	5	10
4	Afecțiunile chirurgicale ale traheii. Traheostomie.	1	1	2	5	5	10
5	Bolile congenitale pulmonare. Hipoplazii, anomalii de lobulație, chisturi pulmonare, malformații adenomatoase.	1	1	2	5	5	10
6	Pneumotorace. Clasificare. Diagnostic. Tratament de urgență. Tactica de tratament în pneumotorace spontan.	1	2	1	4	5	9
7	Bronșectaziile. Clasificare. Tratament chirurgical. Recuperare postoperatorie.	1	1	2	4	5	9
8	Traumatismul toracic. Hemotorace și hemopneumotorace. Contuzia pulmonară. Emfizem posttraumatic. Managementul general al pacientului cu traumatism toracic.	2	2	2	6	5	11
9	Traumatism toracic. Fracturi costale, sternale. Volet costal. Diagnostic. Tratament chirurgical.	0	0	4	4	5	9
10	Plăgile și rupturile traumatice ale pleurei, plămânului, diafragmei. Tratament chirurgical.	2	2	2	6	5	11
11	Hemoptizii. Clasificare etiologică. Primul ajutor. Tratament endoscopic și chirurgical.	0	2	2	4	5	9
12	Particularitățile pregătirii preoperatorii în chirurgie toracică. Tehnica toracotomiei și toracorafiei.	2	2	4	8	5	13
13	Complicațiile specifice intervențiilor chirurgicale toracice, rezolvarea și profilaxia lor.	2	2	4	8	5	13
14	Particularitățile anesteziei în intervenții toracice. Managementul postoperator în intervenții toracice.	1	1	2	6	5	11
15	Destrucțiile pulmonare acute. Abcesul pulmonar acut. Tehnica toracopneumocentezei. Drenajul postural.	2	2	4	8	5	13
16	Destrucțiile pulmonare acute. Evoluție. Tratamentul complex. Abcesul gangrenos și gangrena pulmonară. Indicațiile și tehnica pneumotomiei.	2	2	2	6	5	11
17	Piopneumotorace. Particularitățile evolutive și simptomatologia.	1	1	2	5	5	10

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 19/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	Diagnostic și tratament. Particularitățile sepsisului pulmonar.						
18	Abcesul pulmonar cronic. Evoluție și complicații. Tratamentul medicamentos și chirurgical.	1	1	2	5	5	10
19	Patologiile pleurei. Pleurezie uscată și exudativă. Tehnica puncției pleurale și a drenajului pleural. Hemotorace coagulat. Fibrotorace. Tumorile pleurei.	2	2	2	6	5	11
20	Tumorile pulmonare benigne și maligne. Clasificarea TNM. Factorii etiologici. Diagnostic și metode de tratament. Pronostic.	0	2	2	4	5	9
21	Chistul hidatic pulmonar. Epidemiologie. Metode de diagnostic. Tratamentul chirurgical.	1	1	2	4	5	9
22	Patologiile chirurgicale ale mediastinului. Anatomia topografică a mediastinului. Tumori și chisturi mediastinale. Miastenia gravis. Tratament chirurgical.	1	1	2	4	5	9
23	Mediastinitele. Etiologie, tablou clinic, evoluție și complicații. Tratamentul chirurgical urgent în flegmon cervical și mediastinită.	1	1	2	4	5	9
24	Afecțiunile chirurgicale ale esofagului toraco-abdominal. Anatomia chirurgicală a esofagului toracic. Stricturi benigne și tumori ale esofagului. Etiologia. Diagnostic. Tabloul clinic. Variante de plastii esofagiene.	2	2	2	6	5	11
25	Diverticule esofagiene. Clasificare, tablou clinic, diagnostic, metode de tratament chirurgical.	1	1	2	4	5	9
26	Acalazia esofagului și alte tulburări motorii esofagiene. Clasificare, diagnostic, tratament chirurgical.	1	1	2	4	5	9
27	Perforația esofagiană. Cauze. Simptomatologie. Metode de diagnostic. Evoluție. Tratament chirurgical. Ruptura spontană a esofagului.	1	1	2	4	5	9
28	Afecțiunile chirurgicale ale diafragmei. Herniile diafragmei. Clasificare. Diagnostic. Tratamentul chirurgical. Relaxarea diafragmei. Cauze. Tratamentul chirurgical.	1	2	1	4	5	9
29	Intervențiile chirurgicale toracoscopice video-asistate. Generalități. Instrumentar și echipament necesar. Indicații.	2	0	4	6	4	10
30	Colocviu.		6		6		6
În total: 288 ore		32	44	68	144	144	288
Anul IV							
Modul de specialitate: CHIRURGIE GENERALĂ							
1	Anatomia, embriologia și fiziologia pancreasului. Testarea funcției pancreatice. Metodele imagistice de examinare. Anomaliile congenitale ale pancreasului: pancreasul inelar, divizarea pancreasului, pancreasul aberant.	2	2	7	11	11	22
2	Traumatismele pancreasului. Incidența, clasificarea AAST, diagnosticul pre- și intraoperator, tactica chirurgicală, tratamentul postoperator, complicațiile postoperatorii.	2	2	7	11	11	22
3	Pancreatita acută. Etiopatogenia, anatomia patologică, clasificarea Atlanta, criteriile Ranson, Imrie-Glasgow, simptomatologia, diagnosticul paraclinic.	2	2	8	12	12	24
4	Tratamentul conservativ al pancreatitei acute. Tratamentul chirurgical și endoscopic al pancreatitei acute. Bursoomentostomia și necrosectomia.	2	2	8	12	12	24
5	Complicațiile evolutive ale pancreatitei acute. Peritonita fermentativă și ascita pancreatică. Parapancreatita. Complicațiile sistemice.	2	2	7	11	11	22
6	Pseudochisturile pancreatice. Pseudoanevrismul pancreatic. Fistulele pancreatice externe. Fistulele digestive.	2	2	7	11	11	22
7	Pancreatita cronică. Etiopatogenia, morfopatologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul. Complicațiile pancreatitei cronice.	2	2	7	11	11	22
8	Tratamentul conservativ și endoscopic al pancreatitei cronice.	2	2	7	11	11	22

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 20/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	Procedeele chirurgicale de drenaj ale ductului Wirsung, procedeele rezecționale, procedeele combinate.						
9	Adenocarcinomul pancreatic. Incidența, epidemiologia, etiologia, clasificarea, simptomatologia și diagnosticul.	2	2	7	11	11	22
10	Tratamentul chirurgical radical al cancerului pancreatic exocrin. Pancreatoduodenectomia. Tratamentul adjuvant și neoadjuvant. Tratamentul paliativ endoscopic și chirurgical.	2	2	7	11	11	22
11	Tumorile pancreatice chistice. Chistadenomul seros, chistadenomul și chistadenocarcinomul pancreatic.	2	2	7	11	11	22
12	Tumorile pancreasului endocrin. Insulinomul, gastrinomul (sindromul Zollinger-Ellison), VIPomul (sindromul Verner-Morrison), glucagonomul, somatostatinomul.	2	2	7	11	11	22
13	Anatomia și fiziologia splinei. Sepsisul postsplenectomie. Metodele paraclinice de examinare.	2	2	7	11	11	22
14	Splenomegalia și hipersplenismul. Hipersplenismul primar și secundar. Hipertensiunea portală și tromboza venei lienale. Splenomegaliile prin sechestrare, hemoglobinopatiile, patologiile trombocitelor.	2	2	7	11	11	22
15	Chisturile splinei, hidatidoza lienală și abcesul lienal. Tumorile limfoide, nelimfoide și metastatice ale splinei.	2	2	7	11	11	22
16	Traumatismele splinei. Splenectomia. Metodele prezervării splinei în caz de traumă. Autotransplantarea țesutului lienal.	2	2	7	11	11	22
17	Anatomia și fiziologia peritoneului. Funcțiile peritoneului. Anatomia și funcțiile omentului. Peritoneite. Patofiziologia, clasificarea, fazele evolutive, simptomatologia, diagnosticul paraclinic și diferențial.	2	2	7	11	11	22
18	Tratamentul complex chirurgical și medicamentos al peritonitei generalizate. Laparostomia. Indicațiile către relaparotomie.	2	2	7	11	11	22
19	Peritoneite localizate. Abcesele subhepatic, subfrenic, interintestinal, sacului Douglas. Tratamentul miniminvaziv și chirurgical.	2	2	7	11	11	22
20	Anatomia și fiziologia glandei tiroide. Metodele paraclinice de examinare. Hipertiroidism (tireotxicoza). Boala Graves-Basedow. Tiroidectomia subtotală. Complicațiile postoperatorii.	2	2	7	11	11	22
21	Gușa simplă, familială, endemică și sporadică: etiopatogenia, incidența, simptomatologia și diagnosticul, tratamentul conservativ și chirurgical. Complicațiile intra- și postoperatorii.	2	2	7	11	11	22
22	Patologiile inflamatorii ale glandei tiroide. Tireoidita acută supurativă și tiroidită subacută. Tireoidita cronică: Hashimoto, Riedel.	2	2	7	11	11	22
23	Tumorile benigne ale glandei tiroide. Cancerul glandei tiroide: incidența, formele histologice, clasificarea TNM, prognozarea riscului, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul.	2	2	7	11	11	22
24	Anatomia și fiziologia glandelor paratiroide. Metodele paraclinice de diagnostic. Hipoparatiroidismul. Hiperparatiroidismul primar.	2	2	7	11	11	22
25	Anatomia și fiziologia timusului. <i>Myastenia gravis</i> : etiopatogenia, simptomatologia, formele clinice, diagnosticul paraclinic, tratamentul. Tumorile timusului.	2	2	7	11	11	22
26	Anatomia și fiziologia glandelor suprarenale. Boala Addison. Sindromul Cushing. Feocromocitomul și paragangliomul. Incidendoamele. Adrenalectomia.	2	2	7	11	11	22
În total: 720 ore		52	52	184	288	288	576
Modul conex: CHIRURGIE LAPAROSCOPICA PRIN INSTRUIRE VIRTUALA-SIMULARE							
1	Anatomia laparoscopică a zonei colecistului și apendicelui vermicular.	2	2	0	4	3	7
2	Etapele colecistectomiei laparoscopice	0	2	2	4	3	7
3	Colecistectomia laparoscopică în diverse variații anatomice.	2	1	0	3	4	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 21/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
4	Etape de apendicectomie laparoscopică.	1	0	2	3	4	7
5	Diverse tehnici de apendicectomie laparoscopică.	0	2	2	4	4	8
În total: 36 ore		5	7	6	18	18	36
Modul conex: CHIRURGIE VASCULARĂ							
1	Anatomia chirurgicală a sistemului vascular arterial.	1	1	2	4	0	4
2	Metodele specifice de diagnostic instrumental al pacienților cu patologie vasculară (ecografia doppler, angiografia convențională, CT angiografia, RMN angiografia).	1	1	2	4	6	10
3	Căi de abord în chirurgia vasculară periferică. Căi de abord pentru operații la artere carotide, subclaviculare, axilare, brahiale.	1	1	2	4	8	12
4	Căi de abord pentru operații la artere iliace, femurale, poplitee și tibiale.	1	1	2	4	6	10
5	Sutura vasculară. Istoria, materiale de sutură și instrumentele chirurgicale utilizate în intervenții vasculare, indicații pentru sutura vasculară.	1	1	2	4	6	10
6	Tehnica de sutura vasculară. Complicațiile postoperatorii legate cu tehnica incorectă de sutura vasculară.	1	1	2	4	6	10
7	Plastii și grefări vasculare. Tehnici de plastie cu autovena.	1	1	2	4	8	12
8	Plastii și grefări vasculare. Tehnici de plastie cu material sintetic. Tipuri de proteze vasculare.	1	1	2	4	8	12
9	Traumatisme vasculare. Clasificarea. Diagnostic. Primul ajutor. Hemostaza provizorie și definitivă.	1	1	2	4	6	10
10	Traumatisme vasculare. Tratament specializat. Traumatism vascular în politraumatisme. Șoc hemoragic.	1	1	2	4	6	10
11	Ischemia acută arterială. Embolii și tromboze arteriale. Ischemia acută arterială a membrilor superioare și inferioare.	2	2	2	6	10	16
12	Ischemia acută arterială. Diagnostic. Metode de tratament. Infarctul mezenteric	2	2	2	6	6	12
13	Arteriopatii cronice obstructive. Ateroscleroza obliterantă. Obstrucție/stenoză arterelor carotide.	1	1	2	4	6	10
14	Arteriopatii cronice obstructive. Obstrucție/stenoză arterelor membrilor toracice și pelvine. Sindrom Leriche.	2	2	2	6	10	16
15	Arteriopatii cronice obstructive. Ischemie mezenterică cronică.	2	2	2	6	10	16
16	Trombangiita obliterantă.	1	1	2	4	6	10
17	Anevrisme arteriale. Aneurismele arterelor periferice. Etiologie. Diagnostic. Tratament.	1	1	2	4	6	10
18	Chirurgia endovasculară și intervențiile hibrid	2	2	2	6	10	16
19	Malformații arterio-venoase congenitale. Tabloul clinic. Tratament chirurgical deschis, endovascular.	1	1	2	4	6	10
În total: 216 ore		24	24	38	86	130	216
Modul conex: FLEBOLOGIE CHIRURGICALĂ							
1	Bazele anatomo-fiziologice ale flebologiei contemporane. Metodele de investigații ale sistemului venos.	2	3	0	5	2	7
2	Metodele de tratament conservativ a bolilor venoase.	2	0	0	2	4	6
3	Boala venoasă cronică primară (maladia varicoasă).	2	3	0	5	4	9
4	Tratamentul maladiei varicoase.	0	0	3	3	4	7
5	Varicele recurente postoperatorii. Tromboflebita superficială.	0	0	3	3	4	7
6	Tromboza venoasă profundă.	2	3	0	5	4	9
7	Tratamentul trombozelor venoase profunde.	0	0	3	3	4	7
8	Boala venoasă cronică secundară (sindromul posttrombotic).	2	3	0	5	4	9
9	Tratamentul sindromului posttrombotic.	0	0	3	3	4	7
10	Limfedemul. Patologiile venoase rar întâlnite.	2	0	0	2	2	4
În total: 72 ore		12	12	12	36	36	72
Modul conex: CHIRURGIE CARDIACĂ							

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data: 21.02.2020****Pag. 22/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
1	Istoria chirurgiei cardiovasculare. Introducerea și dezvoltarea circulației extracorporeale și a mijloacelor de protecție miocardică. Chirurgia cardiacă în etapa actuală. Rolul echipei în chirurgia cardiacă.	1	1	0	2	2	4
2	Metodele de diagnostic neinvaziv și invaziv în chirurgia cardiovasculară: radiografia toracică, ECG, ecocardiografia cardiacă, angio computer tomografia, rezonanța magnetică nucleară, angiografia, coronarografia.	1	1	2	4	4	12
3	Anatomia cordului. Fiziologia hemodinamicii cordului: anatomia funcțională, vasele magistrale, stratificarea riscului și comorbiditatea în chirurgia cardiacă. Căile de acces chirurgical la cord și vasele magistrale.	1	1	2	4	4	8
4	Cardiopatia ischemică: definiție, clasificare, etiopatogeneza, tabloul clinic, investigațiile, istoria naturală, tratamentul.	1	1	2	4	4	8
5	Tratamentul chirurgical în angina pectorală. Indicațiile chirurgicale pentru bypass-ul coronarian, rezultatele, tehnicile de revascularizare miocardică.	2	1	2	5	5	10
6	Ruptura miocardică și defectul septal ventricular postinfarct. Insuficiența mitrală ischemică. Aneurism de ventricul stâng. Definiție, particularități, diagnostic clinic și paraclinic, evoluție, complicații, tratament, rezultate.	1	1	2	4	4	8
7	Aneurismul aortei ascendente. Aneurismul arcului aortic, al aortei toracice și toraco-abdominale. Disecția aortică acută și cronică. Etiopatogeneza, morfopatologie, fiziopatologie clinică, simptomatologie și diagnostic, conduita terapeutică, tratamentul.	1	1	2	4	4	8
8	Trombembolia pulmonară acută și cronică. Traumatismul vaselor mari ai cordului. Etiopatogeneza, morfopatologie, fiziopatologie clinică, simptomatologie și diagnostic, conduita terapeutică, tratamentul operator, tratamentul postoperator.	1	1	2	4	4	8
9	Valvulopatiile cardiace dobândite. Principiile examenului clinic al bolnavilor cu afectarea valvelor cardiace. Patologia valvei mitrale, aortice, tricuspide. Patologiile valvulare multiple. Endocardita bacteriana cu afectare valvulară.	1	1	2	4	4	8
10	Metodele tratamentului chirurgical în valvulopatia mitrală, aortică, tricuspida. Tratamentul chirurgical minimal invaziv în valvulopatiile cardiace.	1	1	2	4	4	8
11	Conduita postoperatorie și de lungă durată la bolnavii operați la valvele cardiace. Complicațiile tromboembolice. Tactica chirurgicală în patologiile valvulare cardiace multiple. Metodele tratamentului intensiv pre și postoperator.	1	1	2	4	4	8
12	Patologia cardiacă la nou-născuți și copii de vârstă fragedă, aspecte socio-economice. Examenul clinic al bolnavilor cu malformații cardiace congenitale. Metode de diagnostic neinvaziv și invaziv.	1	1	2	4	4	8
13	Anatomia segmentară și fiziologia hemodinamicii cordului: anatomia funcțională, presiunile în cavitățile inimii, vasele magistrale. Căile de acces chirurgical la cord și vasele magistrale în cazul malformațiilor cardiace congenitale.	1	1	2	4	4	8
14	Malformații cardiace congenitale cianogene: hipoplazia inimii stângi, trunchiul arterial comun, anomalia Ebstein, tetralogia Fallot, transpoziția vaselor magistrale, coarctatia aortică tip infantil, retur venos pulmonar anormal.	2	1	2	5	5	10
15	Tactica de tratament urgent în malformațiile cardiace congenitale cianogene. Metodele intervenționale și chirurgicale. Tratamentul intensiv pre- și postoperator.	1	1	2	4	4	8
16	Malformații cardiace congenitale necianogene. Canalul atrioventricular. Stenoza aortică congenitală. Stenoza valvei arterei pulmonare. Canalul arterial permeabil. Coarctatia aortică	1	1	2	4	4	8

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 23/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	tip matur. Defectele septale ventriculare. Defectele septale atriale.						
17	Tactica de tratament urgent și metodele chirurgicale în tratamentul malformațiilor cardiace congenitale necianogene. Tratamentul intensiv pre- și postoperator.	1	1	2	4	4	8
18	Malformații cardiace congenitale la adulți. Impactul malformațiilor cardiace congenitale la adulți în patologiiile chirurgicale generale. Conduita chirurgicală. Metode de tratament extracorporal în chirurgia cardiacă.	1	1	2	4	4	8
În total: 144 ore		20	18	34	72	72	144
Modul conex: ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE							
1	Metodele generale și speciale de investigație a traumatizaților.	0	3	4	7	7	14
2	Principiile generale și metodele de tratament a fracturilor. Clasificarea AO.	1	1	5	7	7	14
3	Probleme generale ale regenerării reparatorii a țesutului osos.	0	5	2	7	7	14
4	Fracturile humerusului și oaselor antebratului. Diagnostic, tratament.	1	1	5	7	7	14
5	Particularitățile leziunilor mâinii (tegumente, oase, tendoane, nervi, etc.)	1	2	4	7	7	14
6	Leziunile coloanei vertebrale. Diagnostic și tratament.	1	1	5	7	7	14
7	Leziunile pelvisului și acetabulului. Diagnostic, tratament.	1	1	6	8	8	16
8	Fracturile extremității proximale a femuralui și a diafizei femurale.	1	1	6	8	8	16
9	Fracturile oaselor gambei, fracturile maleolare și fracturile piciorului.	1	1	6	8	8	16
10	Luxațiile traumatiche. Fracturi-luxații. Diagnostic și tratament. Luxații recidivante: cauze, principii de tratament.	1	1	5	7	7	14
11	Fracturile deschise. Leziuni prin arma de foc. Plăgile. Clasificare, particularități, tratament.	1	1	6	8	8	16
12	Șocul traumatic. Politraumatismele. Etiopatogenie, diagnostic, tratament	1	1	5	7	7	14
13	Embolia lipidică. Etiologia, diagnosticul, tratament.	1	1	5	7	7	14
14	Sindromul de compartiment. Diagnostic, tratament.	1	1	5	7	7	14
15	Tetanosul. Hidrofobia. Infecția anaerobă.	0	3	4	7	7	14
16	Sindromul de strivire: patogenie, diagnostic, tratament.	1	1	5	7	7	14
17	Amputațiile: indicații, tehnica. Noțiuni de protezare a membrilor, aparate ortopedice.	1	1	5	7	7	14
18	Osteomielița posttraumatică și hematogenă: etiologie, diagnostic, tratament.	1	1	5	7	7	14
19	Plastiile cutanate și osteoplastiile în traumatologie și ortopedie.	0	2	5	7	7	14
20	Artroza deformantă. Osteonecroza de cap femural: stadii, diagnostic, tratament.	1	1	5	7	7	14
În total: 288 ore		16	30	98	144	144	288
Modul conex: CHIRURGIE PLASTICĂ ȘI REPARATORIE							
1	Organizarea ajutorului specializat pacienților cu leziuni termice în Moldova, îndeosebi în timpul calamităților. Aspecte generale ale leziunilor termice și clasificarea lor. Clasificarea profunzimii arsurilor. Determinarea suprafeței de afectare.	2	0	2	4	4	8
2	Patofiziologia plăgilor combustionale. Fenomenele, care se petrec în regiunea afectată.	0	2	0	2	2	4
3	Boala arșilor și tratamentul ei.	0	2	2	4	4	8
4	Șocul combustional. Clasificarea. Tratamentul.	0	2	0	2	2	4
5	Tratamentul complex a intoxicațiilor pacienților arși. Terapia infuzională în perioada a II-a bolii combustionale.	0	2	2	4	4	8
6	Tratamentul local a plăgilor postcombustionale. Specificul tratamentului arsurilor de diverse localizări și a pacienților de	0	2	2	4	4	8

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data: 21.02.2020****Pag. 24/64**

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	vârstă înaintată.						
7	Plastiile cutanate: generalități, clasificarea tipurilor, tehnici chirurgicale.	2	2	2	6	6	12
8	Tratamentul chirurgical a bolnavilor cu sechele postcombustionale. Dermotenzia în chirurgia plastica a sechelelor cicatriciale.	2	0	2	4	4	8
9	Clinica, diagnosticul și tratamentul electro-traumatismelor și degerăturilor.	2	2	2	6	6	12
În total: 72 ore		8	14	14	36	36	72
Modul conex: CHIRURGIA TRAUMATISMULUI ASOCIAT							
1	Politraumatism: concept, noțiuni generale, clasificare, principiile managementului chirurgical.	2	2	5	9	9	18
2	Aspectele fundamentale clinico-diagnostice și de stabilizare în abordarea pacientului cu traumatisme asociate.	2	2	5	9	9	18
3	Traumatismele abdominale închise: etiologie, clasificare, diagnosticul clinic și paraclinic imagistic. Tactica medico-chirurgicală. Management nonoperator în traumatismul abdominal închis: concept, indicații, algoritm de abordare, riscuri.	2	2	5	9	9	18
4	Traumatismele abdominale deschise (plăgile): etiologie, clasificare, semiologia, particularitățile examenului local al abdomenului. Managementul chirurgical (operator, miniminvasiv, nonoperator). Particularitățile conduitei pacienților cu eviscerație. Aspectele debridării chirurgicale a plăgilor prin armă de foc.	2	2	5	9	9	18
5	Leziuni traumatice ale organelor cavitare: etiologie, clasificare AAST. Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical. Leziuni traumatice ale mezoului intestinal. Leziunile perineului și rectului: etiologie, clasificare, particularitățile clinico-diagnostice, managementul chirurgical.	2	2	5	9	9	18
6	Leziunile traumatice ale duodenului, căilor biliare, pancreasului: etiologie, clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice în funcție de topografia leziunii. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii. Tehnici chirurgicale.	2	2	5	9	9	18
7	Leziuni traumatice ale ficatului și splinei. Clasificarea severității leziunii ficatului (AAST, Mirvis) și splinei (scala Schweizer, scorul Resciniti, clasificarea MDTC). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul în funcție de severitatea leziunii. Tratamentul chirurgical. Complicațiile posibile.	2	2	5	9	9	18
8	Leziuni traumatice ale organelor urogenitale (rinichi, uretere, vezică urinară). Hematomul retroperitoneal posttraumatic: clasificare, etiologie, simptomatologie, diagnosticul. Conduita medico-chirurgicală. Abordare nonoperatorie a pacienților cu hemoperitoneu și traumatisme abdominale.	2	2	5	9	9	18
9	Traumatismele toracice: generalități, clasificare, aspecte clinice, diagnostice și de management chirurgical.	2	2	5	9	9	18
10	Traumatismele închise ale toracelui: contuzia, compresiunea toracică; fracturile scheletului toracic; rupturile plămânilor, bronhiilor și vaselor mari; rupturile diafragmului; contuzia cordului. Indicațiile către toracotomie. Voletul costal: definiție, fiziopatologie și modalități de rezolvare chirurgicală.	2	2	5	9	9	18
11	Plăgile toracelui: penetrante și nepenetrante. Pneumotoracele și hemotoracele: clasificare, tactica diagnostică-curativă. Metodele de drenare a cavității pleurale. Indicații către toracotomie. Plăgile cardiopericardice și toraco-abdominale, tamponada cardiacă.	2	2	5	9	9	18
12	Fracturile de bazin la pacienții politraumatizați. Fracturile deschise ale bazinului. „Pelvisul strivit“. Leziunile traumatice ale extremităților la politraumatizați. Fracturile deschise, particularități de prelucrare chirurgicală a plăgii. Amputație	2	2	5	9	9	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 25/64

Nr	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate a clinică	Total ore
		Curs	Seminare	Lucrări practice			
	traumatică de membre.						
În total: 216 ore		24	24	60	108	108	216
Anul V							
Modul de specialitate: CHIRURGIE GENERALĂ							
1	Chirurgie generală și de urgență – stagiu practic.	-	-	636	636	660	1296
2	Instruirea pentru examenul practic.	4	4	50	58	50	108
3	Instruirea pentru examenul prin testare.	4	4	50	58	50	108
4	Instruirea pentru examenul teoretic.	4	4	50	58	50	108
În total: 1620 ore		12	12	786	810	810	1620

C. DESCRIEREA DESFĂȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE

ANUL I

CHIRURGIE GENERALĂ

ISTORICUL CHIRURGIEI. Etapele de bază în apariția și dezvoltarea chirurgiei. Istoricul chirurgiei Moldovei. Clinicele și catedrele chirurgicale ale Moldovei. Etapele de instruire ale chirurgului în Moldova. Principiile de organizare a ajutorului chirurgical populației Moldovei.

ETICA ȘI DEONTOLOGIA CHIRURGICALĂ. Normele și principiile bioetice. Relațiile de bază medic-pacient. Drepturile pacientului și obligațiunile și drepturile medicului. Dreptul civic și penal cu referință la medicină. Prejudiciile intenționate, prin neglijența, deficiențele în acordarea ajutorului chirurgical, malpraxis. Consimțământul informat al pacientului: scopul, importanța, componentele, regulile de întocmire. Particularitățile etice ale instruirii medicului în rezidențiat pe chirurgie.

EXAMINAREA PREOPERATORIE ȘI MANAGEMENTUL POSTOPERATOR AL BOLNAVULUI

CHIRURGICAL. Examinarea preoperatorie a bolnavului chirurgical. **Perioada preoperatorie:** obiectivele de bază. Etapa diagnostică a perioadei preoperatorii: stabilirea diagnozei corecte, evaluarea stării organelor și a sistemelor ale organismului. Determinarea riscului operator. Etapa de pregătirea a bolnavului către operație: pregătirea psihologică, somatică și specială (pregătirea prealabilă a câmpului operator, pregătirea tractului digestiv, golirea vezicii urinare, premedicația). Concluzia preoperatorie. **Perioada postoperatorie:** definiție, etapele clinice principale. Fazele fiziologice ale perioadei postoperatorii: catabolică, intermediară, anabolică. Complicațiile plăgii: hematumul, seromul, supurația, dehiscența. Complicațiile sistemice în perioada postoperatorie: respiratorii, embolism pulmonar, cardiace, peritoneale, cauzate de alterarea motoricii intestinale, disfuncția hepatică, urinare, cerebrale, psihiatrice, febra.

NUTRIȚIA BOLNAVULUI CHIRURGICAL. Malnutriția: definiție, importanța în chirurgie, cauzele. **Evaluarea stării de nutriție:** anamneza, anamneza dietetică, examinarea obiectivă. Diagnosticul de laborator al dereglărilor nutriției. Metodele antropometrice de stabilire a stării nutriției bolnavului chirurgical: deficitul de masă corporală, pierderea ponderală absolută, indexul masei corporale. Clasificarea stărilor de nutriție în raport cu indexul masei corporale. Metodele de bază de determinare a calorajului necesar a bolnavului chirurgical: măsurările calorimetrice indirecte, formula Harris-Benedict, în baza masei corporale a pacientului. Mărirea consumului caloric la bolnavii cu patologii chirurgicale. **Nutriția enterală și parenterală.** Nutriție enterală prin sondă: avantajele, indicațiile și contraindicațiile. Sonde pentru alimentare enterală. Preparatele pentru alimentare enterală: amestecuri alimentare naturale, amestecuri enterale standard balansate, amestecuri modificate chimic, amestecurile modulate. Metodele continuă și fracționată a nutriției enterale. Complicațiile nutriției enterale: metabolice, aspirații traheobronhiale, diareea. Nutriția parenterală: indicațiile în diferite stări patologice ale tractului digestiv. Noțiunea de nutriție parenterală parțială și totală, metodele de administrare. Componentii de bază a soluțiilor pentru alimentare parenterală. Complicațiile alimentației parenterale: mecanice, infecțioase, metabolice. **Aspectele chirurgicale ale obezității.** Definiție, clasificarea obezității. Noțiunea despre obezitate morbidă. Complicațiile obezității morbide: dereglări cardiovasculare și respiratorii, diabet, afecțiunile articulațiilor, litiaza biliară, distrofie lipidică a ficatului, dereglările trombotice, dereglările endocrine, probleme de ordin psihosocial. Aspectele contemporane în tratamentul obezității morbide.

HEMORAGIA, HEMOSTAZA ȘI TRANSFUZIA DE SÂNGE. **Hemoragia.** Noțiunea, importanța clinică. Clasificarea hemoragiilor (anatomică, în funcție de mecanismul de producere, de mediul de revărsare a sângelui, de timpul apariției, de evoluția-intensitatea, de severitatea pierderii sangvine). Definiția hemoragiei masive. Mecanismele fiziologice compensatorii și patologice de decompensare în caz de hemoragie. Metodele de determinare a volumului pierderii sangvine: indicele de șoc Allgower, în baza datelor de laborator, metoda gravimetrică, formula lui Gross. **Hemostaza.** Noțiunea despre hemostaza fiziologică (spontană). Fazele procesului de coagularea sângelui: vasculară, celulară și plasmatică. Calea intrinsecă, extrinsecă și comună a hemostazei. Mecanismele delimitării ale procesului de coagulare locală. **Sindromul de coagulare intravasculară diseminată (CID):** etiologia și patogenza. Noțiunea și fazele. Simptomatologia, diagnosticul de laborator și principiile de tratament al sindromului CID. **Hemostaza chirurgicală.** Metodele de hemostază chirurgicală provizorie și definitive: mecanice, fizice, chimice, biologice. **Transfuzia de sânge.** Metode de transfuzie a sângelui: transfuzia sângelui donator indirectă și directă, transfuzia sângelui autolog (autohemotransfuzia, hemodiluția normovolemica preoperatorie acută, reinfuzia). **Componentele sângelui, derivatele**

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 26/64

plasmei și substituenții de sânge (soluții cristaloidale și coloidale): noțiunea, caracteristicile, indicațiile și contraindicațiile către administrarea. **Procedura de hemotransfuzie:** stabilirea indicațiilor, obținerea acordului informat, determinarea grupei de sânge și a factorului Rh, proba de compatibilitate individuală, proba biologică, tehnica transfuziei de sânge, monitorizarea pacientului în timpul și după transfuzie de sânge. Protocolarea hemotransfuziei. **Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale:** noțiunea, clasificarea. Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale acute non-imune: sepsisul acut și șocul endotoxic; hipotermia; reacțiile pirogene; intoxicația cu citrat și hiperkaliemia; embolia aeriană, tromboembolia; supraîncărcările circulatorii posttransfuzionale (*TACO*); sindromul hemotransfuziilor masive. Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale acute imune: reacțiile hemolitice transfuzionale acute și șocul hemotransfuzional (hemolitic); reacțiile antigenice nehemolitice febrile; reacțiile alergice și anafilactice; leziunea posttransfuzională a pulmonilor (sindromul *TRALI*). Simptomatologia, prevenirea și tratamentul. Transfuzia sângelui contaminat și complicațiile infecțioase tardive ale hemotransfuziei: prevenirea și tratamentul.

PRINCIPIILE ȘI BAZELE GENERALE ALE CHIRURGIEI OPERATORII. Asepsia și antisepsia. Infecția nozocomială. Infecția plăgii operatorii: definiție, clasificare, bacteriologie. Sursele și căile exogene de contaminare. Profilaxia infecției prin aer și picătura, prin contact și prin implantare în chirurgie. Cerințele sanitare către planarea și activitatea secției chirurgicale. Forma de îmbrăcăminte a personalului secțiilor chirurgicale. Regimul de activitate în secțiile de chirurgie. Pregătirea mâinilor către operație chirurgicală. Regulile de decontaminării și izolării câmpului operator. Principiile generale de sterilizare și de dezinfectare. Metodele de control ale calității sterilizării materialului și instrumentelor chirurgicale. Sterilizarea obiectelor implantabile. Profilaxia antibacteriană: indicațiile, selectarea preparatului, regulile de administrare. Antisepsia mecanică, fizică, chimică și biologică. **Anestezia locală.** Anestezice cu acțiune locală: mecanismul de acțiune, clasificarea. Metodele anesteziei locale: terminală, prin infiltrație, tronculară, epidurală și rahidiană. Indicațiile și contraindicațiile către utilizare diferitor metode ale anesteziei locale. Anestezia prin infiltrație după Vișnevski: principiile și tehnica efectuării. Anestezia peridurală și rahidiană: tehnica efectuării, pericolele și complicațiile posibile. Blocajele lidocainice: vagosimpatic cervical, intercostal, paravertebral, paraneural, pelvin, a rădăcinii mezoului, ligamentului rotund al ficatului. Indicațiile și regulile efectuării. **Instrumentarul chirurgical.** Cerințele și clasificarea. Instrumentele pentru secționarea țesuturilor, pentru hemostaza, pentru prinderea țesuturilor, depărtătoarele mobile și autostactice, Instrumente pentru explorare, pentru sutura țesuturilor. Construcția acului chirurgical Hagedorn. Instrumente speciale și laparoscopice. Cerințele și tipurile de mese de operație și lumină chirurgicală. **Materiale de sutură.** Istoricul scurt și cerințele către materialul de sutură. Clasificarea materialelor de sutură după structură și după sursa din care sunt produse. Ace chirurgicale atraumatice. Marcajul acului atraumatic cu fir sigilat. Înnodarea nodului simplu (direct, pătrat), chirurgical, glisant și nodului pe instrument. Regulile generale ale suturării plăgii cutanate. Sutura întreruptă (simplă, Blair-Donati și în „U”), și continuă (surjet simplu și sutura intradermală). Principiile exciziei leziunii cutanate, suturii aponeurozei, intestinului și a vasului sangvin. **Accesul venos central.** Tipurile de catetere venoase centrale. Indicațiile și contraindicațiile generale ale cateterismului venos central. Metodele de bază de inserție a cateterelor venoase. Abordul venos prin tehnica Seldinger. Căile principale de abord venos central: cateterizarea venei jugulare interne, venei subclaviculare, venei femurale, venei jugulare externe. Aspecte tehnice generale, avantajele și dezavantajele. Complicațiile precoce și tardive ale cateterismului venos central. Noțiunea de venosecție. Noțiuni despre cateterizarea arterei pulmonare (cateterul Swan-Ganz). **Sondajul gastrointestinal.** Intubarea gastrică. Tipuri de sonde nazogastrice. Indicațiile (diagnostice și terapeutice) și contraindicațiile pentru instalarea sondei nazogastrice. Aspecte tehnice generale ale sondajului nazogastric. Complicațiile. Noțiunea de sondaj duodenal. Tamponada esogastrică (sondele Sengstaken-Blakemore, Minnesota, Linton-Nachlas). Indicațiile și contraindicațiile. Aspectele tehnice generale de instalare și extragere a sondelor pentru tamponadă. Complicațiile.

PLĂGILE. Simptoamele locale și generale ale plăgilor. Clasificarea plăgilor după etiologie, după caracterul lezării țesuturilor, în raport cu direcția canalului plăgii, după referința canalului plăgii către cavitățile organismului, conform gradului de infectare. **Definiția și fazele procesului din plagă.** Caracteristica morfologică, fiziologică și clinică a procesului din plagă conform fazelor. Tipurile de regenerare a plăgilor: primară, secundară și sub crustă. Complicațiile plăgilor și a procesului de regenerare. **Tratamentul plăgilor.** Primul ajutor în caz de plagă. Principiile de tratament ale plăgilor aseptice, infectate și purulente. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii. Sutura primară, primară-amânată, secundară precoce și secundară tardivă, aplicate pentru suturarea plăgii. Metodele suplimentare de prelucrare chirurgicală a plăgilor purulente: jet pulsativ, cavitație ultrasonoră, laserul chirurgical, mediu bacterian dirijat. Medicația locală și tratamentul general al plăgilor purulente. Autodermoplastia în rezolvarea defectelor tegumentare.

INFECȚIA CHIRURGICALĂ. Clasificarea etiologică, clinică și topică al infecției chirurgicale. Patogenia infecției chirurgicale: agenții cauzali și porțile de intrare al infecției, reacția de răspuns al organismului uman specifică și nespecifică. Factorii, ce contribuie la diminuarea eficacității răspunsului de apărare al organismului. Simptomatologia locală și generală a infecției chirurgicale. Metodele diagnostice suplimentare. Principiile de tratament local al proceselor purulente a țesuturilor moi: prelucrarea chirurgicală, drenarea adecvată, asanarea cu antiseptici, imobilizarea. Principiile de tratament general al infecției chirurgicale. **Procesele purulente acute comune ai dermei și a țesutului adipos.** Furuncul, carbuncul, abcesul, flegmonul: etiopatogenia, simptomatologia, tratamentul. Tromboza sinusului cavernos. Erizipelul: definiția, formele clinice, simptomatologia, tratamentul conservativ și chirurgical. Hidrosadenita, limfangita, limfadenita, adenoflegmon: definiția, simptomatologia, tratamentul. Mastita acută lactogenă: clasificarea, simptomatologia, profilaxia și tratamentul. Decubitele: etiologia, clasificarea, tratamentul conservator și chirurgical, prevenirea. Chistul și abcesul pilonidal: etiopatogenia, simptomatologia, metodele tratamentului chirurgical. **Panarițiul și flegmonul mâinii.** Particularitățile anatomice ale mâinii, care condiționează evoluția infecției. Panarițiul: definiția, etiologia, clasificarea.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 27/64

Simptomatologia panarițiului cutanat, subcutanat, paronihiei, tendinos (tenosinovita purulentă), osos, articular și a pandactilitei. Semnele clasice Kanavel în cazul tenosinovitei purulente. Diagnosticul diferențial al panarițiului. Tratamentul conservator al panarițiului. Principiile tratamentului chirurgical al panarițiului: anestezia, inciziile utilizate. Flegmonul mâinii: definiția, etiologia, clasificarea. Simptomatologia formelor particulare de flegmon al mâinii: dorsal superficial, comisural, spațiului mediopalmar, al tenarului, al hipotenarului. Tratamentul chirurgical și general al flegmonului mâinii.

Piciorul diabetic. Noțiunea și incidența piciorului diabetic. Modificările patofiziologice în piciorul diabetic: patologia arterelor, neuropatia somatică și autonomă. Forma neuropatică, ischemică și neuroischemică a piciorului diabetic. Simptomatologia. Diagnosticul clinic și instrumental: indicele Doppler braheo-maleolar, fotoplethismografia cu determinarea presiunii digitale, oximetria transcutană, ultrasonografia duplex, angiografia, tomografia computerizată. Diagnosticul și clasificarea piciorului diabetic după Wagner. Principiile de tratament: corecția ischemiei, controlul infecției, amputațiile și operațiile plastice reconstructive. Profilaxia piciorului diabetic.

Infecția anaerobă clostridiană a țesuturilor moi (gangrena gazoasă). Caracteristica agentului bacterian provocător, condițiile pentru dezvoltarea infecției, clasificarea în funcție de origine și particularitățile clinice. Fiziopatologia, manifestările clinice, diagnosticul și tratamentul infecției anaerobe clostridiene a țesuturilor moi (gangrenei gazoase). Particularitățile tratamentului chirurgical al infecției anaerobe clostridiene a țesuturilor moi.

Infecția anaerobă neclostridiană chirurgicală a țesuturilor moi. Agenții bacterieni, manifestările și formele clinice, diagnosticul. Principiile de bază în tratamentul infecției anaerobe neclostridiene. Oxigenoterapie hiperbarică. Profilaxie infecției anaerobe.

Aspecte chirurgicale ale tetanosului. Agentul bacterian provocător și sursa infecției. Fiziopatologia și clasificarea tetanosului. Particularitățile clinice ale tetanosului neonatal, cefalic, local și generalizat. Rolul tratamentului chirurgical. Principiile terapiei medicamentoase și a profilaxiei tetanosului.

Sepsisul chirurgical. Definiția sepsisului, bacteriemiei, septicemiei, septicopiemiei. Sindromul de răspuns inflamator sistemic (SIRS). Incidența și mortalitatea în cazul sepsisului. Fiziopatologia sepsis-ului chirurgical. Clasificarea sepsisului în raport cu tipul agentului bacteriologic cauzal, cu localizarea focarului primar al infecției, cu evoluția clinică. Manifestările clinice ale sepsisului, criteriile de bază ale disfuncției-insuficienței poliorganice. Diagnosticul și tratamentul local și general al sepsisului chirurgical.

BAZELE TRANSPLANTOLOGIEI. Noțiunile generale despre transplantologie, terminologia comună (donator, recipient, transplantarea autogenă, singenă, alogenă, xenogenă, transplantarea ortotopică și heterotopică, transplantarea pe peduncul vascular și liberă). Replantarea. Reacția compatibilității tisulare. Rejet de transplant hiperacut, acut, și cronic. Profilaxia și tratamentul rejetului de transplant. Efectele adverse și complicațiile tratamentului imunosupresor. Donarea de organe: donatorii vii și donatorii decedați. Aprecierea morții cerebrale. Principiile ordinei și tehnicii prelevării de organe pentru transplantare. Probleme actuale în transplantarea organelor.

ABDOMENUL ACUT. Grupele de patologii care sunt însoțite de tabloul clinic al abdomenului acut. Simptomatologia generală a abdomenului acut. Noțiunea și cauzele durerii viscerale și somatice. Metodele diagnosticului paraclinic în patologiile referitoare la abdomen acut.

HERNIILE PERETELUI ABDOMINAL. Noțiunea de hernie, eventrație și eviscerație. Elementele anatomice ale herniei. Cauzele locale și generale de dezvoltare a herniilor. Factorii predispozanți și favorizanți. Clasificarea anatomo-topografică, etiopatogenetică și clinică a herniilor peretelui abdominal. Incidența herniilor. Simptomatologia herniilor libere.

Tratamentul herniilor. Tratamentul conservativ și chirurgical al herniilor: indicațiile și contraindicațiile, etapele herniotomiei. Complicațiile iatrogene posibile în timpul herniotomiei, profilaxia și metodele de corecție al acestora. Complicațiile postoperatorii precoce și tardive.

Complicațiile herniilor. Strangularea elastică și stercorală. Anatomia patologică a herniei strangulate. Hernia strangulată: simptomatologia, diagnosticul diferențial, tactica medico-chirurgicală. Complicațiile posibile la repunerea spontană și forțată a herniei strangulate. Repunerea falsă. Formele atipice de strangulare: hernie de tip Richter, Littre, Amyand, Maydl, Garengoet, Brock. Particularitățile morfopatologice și clinice.

Tratamentul herniilor strangulate. Etapele și particularitățile herniotomiei în hernia strangulată, semnele viabilității ansei intestinale strangulate. Metodele de rehabilitare al ansei intestinale strangulate. Indicațiile către rezecția intestinului, accesul chirurgical, limitele rezecției, metodele de aplicare al anastomozelor intestinale. Flegmonul sacului herniar: etiologia, simptomatologia. Particularitățile tratamentului chirurgical: anestezia, accesele chirurgicale, variantele posibile de finisare al intervenției chirurgicale.

Hernia inghinală. Anatomia topografică a canalului inghinal. Clasificarea herniilor inghinale, clasificarea Nyhus. Hernia inghinală indirectă (oblică): perioadele de evoluție, simptomatologia, diagnosticul diferențial. Hernia inghinală directă: semnele clinice, diagnosticul diferențial dintre hernia inghinală directă și indirectă. Hernia inghinală congenitală. Patogenia și simptomatologia herniei inghinale congenitale, particularitățile herniotomiei, operația Vinkelman.

Hernia prin alunecare (glisantă). Particularitățile morfopatologice, simptomatologia și diagnosticul herniei prin alunecare. Metodele radiologice de examinare. Particularitățile intraoperatorii, procedeele chirurgicale. Complicațiile intraoperatorii posibile și metodele de corecție al acestora.

Tratamentul herniei inghinale. Hernioplastia după Roux, Girard, Spasokukoțkii-Kimbarovskii. Plastia canalului inghinal după Bassini, Kukudjanov, McVay, Postemski, Shouldice, Lichtenstein, Rutkow-Robbins, Gilbert (PHS), Moran, Kugel. Tratamentul laparoscopic al herniilor inghinale: hernioplastia laparoscopică transabdominală preperitoneală (TAPP) și hernioplastia laparoscopică total extraperitoneală (TEP).

Herniile femurale. Anatomia topografică al inelului femural. Variantele herniilor femurale, hernia Hesselbach. Simptomatologia. Diagnosticul diferențial cu hernia inghinală, adenopatia inghinală, dilatarea ampulară a crosiei venei safeniene Mari, abcesul rece, lipomul. Tehnica plastiei inelului femural după Bassini, Rudji, Parlaveccio.

Herniile ombilicale. Anatomia regiunii ombilicale. Herniile ombilicale: clasificarea, simptomatologia. Diagnosticul diferențial cu tumorile peretelui abdominal, chistul urahusului. Procedeele chirurgicale: Lexer, Mayo, Sapejko, cu plasa sintetică „tension-free”. Tratamentul herniilor ombilicale la copii.

Herniile liniei albe și postoperatorii (incizionale) abdominale. Anatomia chirurgicală a liniei albe.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 28/64

Herniile liniei albe ale abdomenului: etiologia, clasificarea, simptomatologia. Metodele chirurgicale de tratament. Herniile recidivante și postoperatorii (incizionale): noțiunea, cauzele de dezvoltare, simptomatologia, indicațiile către operație, metodele chirurgicale de tratament. Variantele poziționării plasei sintetice. Noțiunea de auto- și aloplastie. Tehnica efectuării herniotomiei în herniile Mari și gigantice, complicațiile postoperatorii, profilaxia acestora. **Herniile abdominale rar întâlnite.** Hernia liniei Spigel, hernia triunghiului Petit, hernia lombară, hernia obturatorie, hernia perineală. Particularitățile anatomice, a simptomatologiei și a diagnosticului. Metodele chirurgicale de tratament. **Omfalocelul și gastroschizisul.** Omfalocelul și gastroschizisul: embriologia, anatomia patologică, diagnosticul antenatal, caracteristica comparativă, simptomatologia. Tratamentul preoperator și chirurgical al omfalocelului și gastroschizisului.

ESOFAGUL. Anatomia și fiziologia esofagului. Anatomia chirurgicală, radiologică și endoscopică a esofagului. Fiziologia esofagului. Componentele anatomice și mecanismele fiziologice de antireflux. Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile esofagului (radiografia, CT, endoscopia, manometria, pH-metria și altele). **Anomaliile congenitale ale esofagului.** Atrezia esofagiană congenitală: embriologie, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul antenatal și postnatal, și tratamentul. Alte patologii congenitale ale esofagului: membrana esofagiană, fistula traheobronhială. **Leziunile (traumatismele) esofagului.** Traumatismele esofagiene închise (endoluminale) și deschise: incidența, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Sindromul Boerhaave: incidența, patogenia, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Corpii străini ai esofagului: simptomatologia, diagnosticul, complicațiile eventuale, tratamentul conservativ, endoscopic și chirurgical. **Arsurile chimice ale esofagului.** Clasificarea, anatomia patologică, evoluția, simptomatologia, fazele leziunilor tisulare alcaline și diagnosticul arsurilor chimice ale esofagului. Primul ajutor în arsurile chimice ale esofagului și tratamentul în perioada acută. Stricturile esofagiene postcaustice: simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Diverticuli esofagieni.** Clasificarea anatomică, în funcție de localizare și mecanism. Patogenia, simptomatologia și diagnosticul diverticulilor ale esofagului. Tratamentul chirurgical deschis și laparoscopic / toracosopic. Complicațiile diverticulelor esofagiene. **Acalazia cardiacă.** Incidența și etiologia acalaziei cardiacă. Simptomatologia, clasificarea, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul conservativ, endoscopic și chirurgical. Patologii hipermotorice ale esofagului: spasmul esofagian difuz, esofagul *nutcracker*. **Boala de reflux gastroesofagian.** Incidența și patofiziologia bolii de reflux gastroesofagian. Simptomatologia, diagnosticul instrumental, complicațiile. Esofagita de reflux: definiția, datele endoscopice, clasificările Los Angeles, Savary-Miller, evoluția naturală. Complicațiile esofagitei de reflux: ulcerul esofagian, strictura esofagiană, inelul Schatzki, brahiesofagul. **Esofagul Barrett:** definiția, caracteristicile histologice, evoluția, recomandările actuale de management, tratamentul. **Tratamentul bolii de reflux gastroesofagian.** Tratamentul conservativ și endoscopic al bolii de reflux gastroesofagian. Indicațiile către tratamentul chirurgical al bolii de reflux gastroesofagian. Procedeele Nissen, Nissen-Rosetti, Toupet, Dor, Belsey Mark IV, Hill, Collis-Nissen, cu utilizarea materialului sintetic. Complicațiile intra- și postoperatorii. Managementul postoperator. Tipurile și cauzele fundoplicției nereușite. **Herniile hiatale.** Clasificarea, simptomatologia herniilor hiatale. Hernia diafragmală Morgagni, Bochdalek, defectele diafragmale congenitale. Hernia diafragmală posttraumatică: patogenia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Tumorile benigne ale esofagului.** Anatomia patologică, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial, complicațiile și tratamentul tumorilor esofagiene benigne. **Cancerul esofagian.** Incidența, particularitățile histologice, factorii de risc, simptomatologia, clasificarea TNM și WNM și stadielizare a cancerului esofagian. Diagnosticul cancerului esofagian. Opțiunile de tratament al cancerului esofagian. Alegerea procedurii chirurgicale. Tratamentul radical și paliativ. Metodele Witzel și Kader de gastrostomie.

STOMACUL ȘI DUODENUL. Anatomia și fiziologia stomacului. Reperele anatomice, vascularizarea, inervația vagală, glandele gastrice și celulele parietale, mecanismele și fazele secreției gastrice, mecanismele de protecție ale mucoasei, motilitatea gastrică. Anatomia și fiziologia duodenului. Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile gastroduodenale. **Ulcerul gastroduodenal.** Ulcerul gastroduodenal acut și cronic. Incidența, patofiziologia, rolul acidității gastrice, H.pylori și medicației antiinflamatorii non-steroidiene în apariția ulcerului gastroduodenal. Clasificarea modificată al ulcerului gastric după Johnson. Simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial și tratamentul medicamentos al ulcerului gastroduodenal. Ulcerul refractar la tratament. **Ulcerul gastroduodenal perforat:** incidența actuală, patofiziologia. Clasificarea ulcerului gastroduodenal perforat: perforația în peritoneul liber, perforația atipică, perforația acoperită. Simptomatologia ulcerului gastroduodenal perforat, diagnosticul instrumental și diferențial. Formele particulare. Procedeele posibile ale tratamentului chirurgical în ulcer perforat duodenal și gastric. Complicațiile postoperatorii. Tratamentul conservativ – procedeul Taylor. **Stenoza ulceroasă piloro-bulbară.** Clasificarea stenozei ulceroase piloro-bulbare. Stenoza ulceroasă compensată, subcompensată și decompensată: simptomatologia, diagnosticul radiologic și endoscopic. Dereglările patofiziologice în stenoza pilorică decompensată. Sindromul Darrow. Diagnosticul diferențial cu tumorile gastrice maligne. Tratamentul endoscopic al stenozei ulceroase piloro-bulbare. Pregătirea preoperatorie. Selectarea metodei optime de intervenție chirurgicală. **Penetrarea și malignizarea ulcerului gastroduodenal.** Incidența, simptomatologia, diagnosticul și diagnosticul diferențial al penetrării și malignizării ulcerului gastroduodenal. Semnele endoscopice și intraoperatorii ale malignizării ulcerului. Tactica chirurgicală în cazul penetrării și malignizării ulcerului gastroduodenal. **Hemoragia ulceroasă gastroduodenală.** Simptomatologia și diagnosticul hemoragiei ulceroase gastroduodenale. Hemostaza endoscopică. Tactica curativă. Volumul intervențiilor chirurgicale, practicate în hemoragiile ulceroase: metodele organomenajante și rezecționale. **Maladiile ulcerogene endocrine.** Hiperparatiroidism primar: simptomatologia, diagnosticul, și tratamentul. Sindromul Zollinger-Ellison: etiopatogenia, simptomatologia, metodele de diagnosticare. Particularitățile ulcerelor în sindromul Zollinger-Ellison. Tratamentul conservativ și chirurgical. **Chirurgia ulcerului gastroduodenal.** Istoricul chirurgiei gastrice. Indicațiile absolute, condiționate și relative către tratamentul chirurgical al ulcerului gastroduodenal complicat. Procedeele gastroenteroanastomozei tip Woelfler, Hacker, Brenner,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 29/64

Braun. Metodele rezecției gastrice: Pean-Billroth-I, Kocher, Haberer, Hofmeister-Finsterer, Balfour, Reichel-Polya, Roux. Procedeele închiderii bontului duodenal Rusanov, Moynihan, Nissen, Iudin. Duodenostomia. Vagotomia în tratamentul chirurgical al ulcerului duodenal: tipurile de vagotomie, indicațiile, asocierea vagotomiei cu operațiile de drenaj gastric (Heineke-Mikulicz, Judd, Burlui, Finney, Jaboulay). **Complicațiile precoce postoperatorii în tratamentul chirurgical al ulcerului gastroduodenal.** Hemoragiile intraabdominale, hemoragiile gastrointestinale postoperatorii: cauzele posibile, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul conservativ și chirurgical. Dehiscenta suturilor anastomozei gastroduodenale, gastrojejunale, dehiscenta bontului duodenal: cauzele posibile, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul conservativ și chirurgical. Dereglările evacuării din stomac (anastomozita): etiologia, clasificarea, simptomatologia, complicațiile, diagnosticul, tratamentul conservativ și chirurgical. Pancreatita acută postrezețională: etiologia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Boala stomacului operat.** Complicațiile postrezeționale tardive: ulcerul peptic recurent, sindromul stomacului mic, sindromul dumping precoce și tardiv, gastrita alcalină de reflux, sindromul ansei aferente acut și cronic. Etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul chirurgical reconstructiv. Sindroamele postvagotomice: atonia gastrică, diareea. Etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul.

ANUL II

STOMACUL ȘI DUODENUL (continuare). Hemoragiile digestive superioare non-variceale. Etiologia, incidența, simptomatologia și diagnosticul hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Evaluarea severității pierderii sangvine. Stigmatul endoscopic și clasificarea activității hemoragiei după Forrest. Importanța clinică și prognozarea resângerării. Diagnosticul diferențial dintre hemoragiile digestive superioare și inferioare, hemoragiile digestive superioare non-variceale și variceale, hemoragiile ulceroase și neulceroase. **Tratamentul hemoragiilor digestive superioare non-variceale.** Managementul inițial al hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Metodele termice, injecționale, mecanice și topice ale hemostazei endoscopice. Tratamentul conservativ și chirurgical al hemoragiilor digestive superioare non-variceale. **Diferite surse ale hemoragiilor digestive superioare non-variceale.** Sindromul Mallory-Weiss, ulcerele acute gastroduodenale de stres, leziunea Dieulafoy, fistula aorto-intestinală, hemobilia. Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Tumorile gastrice benigne.** Leiomiomul, polipul și polipoza gastrică. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Afecțiunile neulceroase ale stomacului și duodenului.** Corpii străini, bezoarul, volvulus gastric, dilatarea gastrică acută, diverticule gastrice și duodenale, sindromul arterei mezenterice superioare. Etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Cancerul gastric.** Incidența, anatomia patologică, clasificarea histologică, clasificarea Borrmann, clasificarea TNM(R) și stadializarea. Căile de metastazare. Patologii gastrice premaligne: polipii gastrici hiperplastici, boala Menetrier, gastrita cronică asociată cu anemia pernicioasă, stomacul rezecat. Manifestările clinice și diagnosticul carcinomului gastric. Rolul screening-ului în depistarea precoce a cancerului gastric. **Tratamentul cancerului gastric.** Opțiunile chirurgicale în cancerul gastric. Rolul marginilor rezeționale, limfadenectomiei, splenectomiei și rezecției organelor adiacente. Rezeția endoscopică a mucoasei în cazul cancerului gastric precoce. Tratamentul paliativ al cancerului gastric: stentarea endoscopică, rezeția gastrică paliativă, anastomoza gastrojejunală. Principiile tratamentului adjuvant al cancerului gastric. Prognosticul. **Alte tumorile gastrice maligne.** Limfomul gastric primar și secundar, carcinoizmul gastric, leiomiiosarcomul și fibrosarcomul gastric. Simptomatologia, diagnosticul, clasificarea, tratamentul chirurgical radical și paliativ, tratamentul adjuvant. **Chirurgia bariatrică.** Tratamentul medical, indicațiile către operație și pregătirea preoperatorie a pacienților cu obezitate morbidă. Procedeele chirurgicale: bandarea stomacului, *bypass*-ul jejuno-ileal, *bypass*-ul gastric orizontal, gastropastia verticală, diversiunea biliopancreatică, gastrectomia *sleeve* laparoscopice și deschise. Avantajele și dezavantajele. Complicațiile postoperatorii chirurgicale și generale. Prognosticul.

INTESTINUL SUBȚIRE. Anatomia și fiziologia intestinului subțire. Metodele paraclinice de examinarea utilizate în afecțiunile intestinului subțire. Anomaliile de dezvoltare. Atrezia și stenoza duodenală, atrezia intestinală, duplicarea intestinului, malrotația intestinală, ductul omfalomezenteric, diverticul Meckel, ileus meconial. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Boala Crohn.** Etiologia și patogenia. Factorii și teoriile de dezvoltare a bolii Crohn. Anatomia patologică. Simptomatologia tipică și manifestările extraintestinale. Clasificarea, formele evolutive și complicațiile bolii Crohn. Diagnosticul radiologic și endoscopic. Tratamentul medicamentos și particularitățile intervenției chirurgicale. Managementul recurenței postoperatorii. **Fistulele intestinale (enterocutanate).** Definiții și etiologia fistulelor intestinale. Clasificarea morfopatologică, în funcție de cantitatea debitului fistular, după structura canalului fistulos. Simptomatologia și diagnosticul. Măsurile curative de stabilizare preoperatorie. Tratamentul conservativ. Managementul pielii. Factori favorabili / nefavorabili pentru închiderea spontană a fistulei enterocutanate. Indicațiile către tratamentul chirurgical. Procedeele chirurgicale: rezeția intestinului, excluderea unilaterală și bilaterală. **Sindromul intestinului scurt.** Definiția, cauzele și incidența. Schimbările patofiziologice în cazul sindromului intestinului scurt și mecanismele de adaptare. Tratamentul sindromului intestinului scurt în faza precoce și tardivă. Procedeele chirurgicale STEP și Bianchi, transplantul intestinal. Prevenirea. **Ischemia mezenterială acută.** Incidența și patofiziologia ischemiei mezenteriale acute. Ischemia mezenterială arterială și venoasă, ocluzivă și non-ocluzivă. Simptomatologia în funcție de formele clinice. Diagnosticul de laborator și imagistic. Tratamentul conservativ inițial, tehnici endovasculare, opțiunile tratamentului chirurgical. **Ischemia mezenterială cronică.** Cauzele și incidența ischemiei mezenteriale cronice. Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Tumorile gastrointestinale stromale.** Incidența și distribuția anatomică a tumorilor gastrointestinale stromale. Determinarea riscului malignizării. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul chirurgical și medicamentos.

APENDICELE VERMIFORM. Anatomia și rolul fiziologic al apendicelui vermiform. Pozițiile anatomice ale apendicelui. **Apendicita acută:** incidența, etiopatogenia și teoriile de dezvoltare. Clasificarea și simptomatologia

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 30/64

apendicitei acute. Proiecția apendicelui pe piele. Semnele clinice apendiculare. Scorul clinic Alvarado. Diagnosticul diferențial al apendicitei acute. Diagnosticul paraclinic. **Formele particulare ale apendicitei acute.** Particularitățile de evoluție clinică ale apendicitei acute la vârstnici, copii, gravide și în funcție de localizarea apendicelui vermicular (apendicita retrocecală, apendicita pelviană). Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Tratamentul apendicitei acute.** Tactica medico-chirurgicală în apendicita acută. Apendicectomia: anestezia, căile de acces chirurgical, procedeele operatorii. Apendicectomia laparoscopică: indicațiile și contraindicațiile, avantajele și dezavantajele, echipamentul, plasarea trocarelor, peritonizarea bazei apendiculare. Indicațiile către conversie. **Complicațiile evolutive și postoperatorii ale apendicitei acute.** Plastron apendicular: morfopatologia, fazele evolutive, simptomatologia, diagnosticul clinic și imagistic. Tactica chirurgicală și tratamentul. Apendicectomia programată. Abcesul periapendicular: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul chirurgical. Complicațiile postoperatorii: supurația plăgii, abcesul subaponeurotic, abcese intraabdominale, pileflebita. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Apendicita cronică.** Definiția, simptomatologia sugestivă, confirmarea imagistică, diagnosticul diferențial, tratamentul apendicitei cronice. Apendicectomia profilactică (incidentală). **Tumorile apendiculare.** Carcinoidul apendicular: incidența, riscul metastazării, sindromul carcinoid, volumul intervenției chirurgicale în funcție de dimensiunile tumorii. Mucocelul apendicular, chistadenomul și chistadenocarcinomul: incidența, simptomatologia, diagnosticul, aspectul macroscopic, tratamentul. Pseudomixomul peritoneal: etiopatogenia, simptomatologia, evoluția, diagnosticul, particularitățile tratamentului chirurgical și adjuvant. Adenocarcinomul apendicular: incidența, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul, prognosticul.

COLONUL. Anatomia colonului. Vascularizarea arterială, venele și limfaticile colonului. Motilitatea colonului. Valva ileocecală Bauhin. Cauzele neurologice, obstructive, endocrine și sistemice ale constipației. **Pseudoocluzia colonului** (sindromul Ogilvie). Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile colonului. **Diverticuloza colonului.** Definițiile, incidența diverticulozei colonice. Mecanismele formării și morfopatologia diverticulelor colonului. Simptomatologia diverticulozei și diverticulitei, diagnosticul diferențial. Diagnosticul endoscopic și radiologic al diverticulozei colonice. Tratamentul diverticulozei colonice necomplicate. Complicațiile diverticulozei: diverticulita, perforația cu abcedare, fistulizarea, hemoragia, strictura colonului. Tactica chirurgicală și procedeele operatorii. Diverticuliul colonului drept. **Boala Hirschsprung.** Incidența și caracteristica clinică a bolii Hirschsprung. Etiopatogenia, histopatologia și schimbările histochimice în colonul afectat. Simptomatologia, diagnosticul. Manometria anorectală. Tratamentul chirurgical de urgență și procedeele definitive: Soave, Swenson, Duhamel, Rehbein. Complicațiile postoperatorii. **Colita ulceroasă nespecifică.** Incidența, teoriile și cauzele dezvoltării colitei ulceroase nespecifice. Morfopatologia. Simptomatologia abdominală și manifestările extraintestinale. Determinarea gradului de activitate a colitei ulceroase nespecifice. Diagnosticul endoscopic și radiologic. Diferențierea morfologică, clinică și endoscopică dintre boala Crohn și colita ulceroasă. Complicațiile colitei ulceroase. Megacolonul toxic. Tratamentul medicamentos. Indicațiile către tratament chirurgical. Procedeele chirurgicale posibile. **Polipii și polipoza colonului.** Clasificarea polipilor colonici. Secvența adenom-carcinom. Epidemiologia și distribuția anatomică a polipilor. Simptomatologia. Diagnosticul: testul la sângele ocult, irigografia, colonoscopia optică, colonoscopia virtuală, ultrasonografia endoscopică. Polipectomia endoscopică. Tratamentul chirurgical. **Polipoza adenomatoasă familială**, sindromul Gardner, sindromul Turcot, sindromul Peutz-Jeghers, sindromul Cronkhite-Canada: caracteristica, potențialul malign, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Cancerul colorectal.** Incidența, etiologia, distribuția anatomică, factorii de risc ai cancerului colorectal. Morfopatologia. Clasificarea Dukes și TNM, stadializarea. Simptomatologia, diagnosticul. Screening-ul la populație cu risc major și obișnuit. Complicațiile cancerului colorectal. Depistarea metastazelor. Cancerul colorectal ereditar non-polipoid (sindromul Lynch). Rezecțiile colonului și tratamentul adjuvant în cancerul colorectal. Tratamentul recurenței cancerului. **Ocluzia intestinală.** Definiția și etiopatogenia ocluziei intestinale. Dereglările fiziopatologice în funcție de creșterea nivelului presiunii intralumenale. Clasificarea ocluziei intestinale. Simptomatologia ocluziei intestinale mecanice acute în funcție de nivelul și cauza obstrucției. Diagnosticul, diagnosticul diferențial, tactica chirurgicală. Ileusul intestinal spastic și ileusul paralic. Etiologia, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial cu ocluzia intestinală mecanică, măsurile curative. **Tratamentul ocluziei intestinale.** Principiile tratamentului ocluziei intestinale: pregătirea preoperatorie, reechilibrarea dereglărilor volemice, proteice și hidrosaline. Evaluarea viabilității intestinului și măsurile de restabilire al ansei afectate. Volumul intervenției chirurgicale în ocluzia intestinală. Tratamentul în perioada postoperatorie. **Formele particulare ale ocluziei intestinale acute mecanice.** Ocluzia intestinală prin strangulare și prin obstrucție: simptomatologia, metodele de investigare, diagnosticul diferențial, tratamentul. Volvulus colonului sigmoid: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Invaginația: clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Ocluzia intestinală aderențială: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Ocluzia intestinală malignă prin carcinomatoza peritoneală: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Hemoragiile digestive inferioare.** Incidența și etiologia hemoragiilor digestive inferioare. Simptomatologia. Diagnosticul: testul la sângele ocult, anosopia, rectosigmoidoscopia, colonoscopia, angiografia, scintigrafia, pasajul baritat, capsula endoscopică, enteroscopia, tomografia computerizată. Tratamentul medicamentos. Indicațiile către operația și volumul acesteia. Noțiunea de rezecție segmentară oarbă a colonului.

INTESTINUL RECT. Anatomia și fiziologia intestinului rect. Hotarele și porțiunile rectului. Fasciile, pliurile, vascularizarea intestinului rect, spațiile perianorectale. Structura sfincterului anal. Mușchii diafragmei pelviene. Fiziologia rectului: continența rezervuară și defecația. Metodele clinice și paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile intestinului rect: inspecția și palparea, tușeul rectal, anosopia, rectosigmoidoscopia, metode radiologice, ultrasonografie transanală, sfincterometria. **Hemoroizii.** Etiopatogenia hemoroizilor: factorii favorizanți și determinanți. Patofiziologia. Clasificarea hemoroizilor în funcție de localizare și gradul de prolabare. Manifestările clinice și diagnosticul. Tratamentul conservativ,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 31/64

indicațiile către intervenția chirurgicală. Procedeele curative ambulatorii: ligaturarea elastică, fotocoagularea cu laser, scleroterapia. Hemoroidectomia chirurgicală: operația Milligan-Morgan, operația Whitehead-Vercescu, hemoroidectomia cu stappler. Tromboza hemoroidală externă: simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Situații particulare: hemoroizii postpartum, hemoragia hemoroidală acută în hipertensiunea portală.

ANUL III

INTESTINUL RECT (continuare). Fisura anală. Caracteristica clinică, clasificarea și patofiziologia fisurii anale. Simptomatologia, particularitățile diagnosticului. Tratamentul conservativ și chirurgical. **Prolapsul rectal.** Definiția, clasificarea și patogenia prolapsului rectal. Predispozițiile anatomice și factorii favorizanți. Simptomatologia și diagnosticul prolapsului rectal. Procedeele chirurgicale: cerclajul metalic (Tiersch), rezecția anterioară a rectului cu anastomoză descendo-rectală, operația Delorme-Juvara, rectopexia Kummel-Zerin, rectopexia cu utilizarea meșei Marlex, rectosigmoidectomia perianală, rezecția mucoasei cu stappler. **Paraproctita acută.** Originea criptoglandulară a paraproctitei acute. Clasificarea paraproctitei acute. Simptomatologia și diagnosticul paraproctitei acute. Tratamentul chirurgical. Evoluția postoperatorie. **Paraproctita cronică (fistula pararectală).** Etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia și diagnosticul paraproctitei cronice. Regulă lui Goodsall. Principiile tratamentului chirurgical. Procedeele chirurgicale: fistulotomia, fistulectomia, excizia fistulei cu restabilirea sfincterului, tratamentul fistulei prin metoda ligaturală, operația Rijih.

FICATUL. Anatomia și fiziologia ficatului. Anatomia ficatului: ligamentele, relațiile cu peritoneul și alte organe, vascularizarea arterială, venele portale și hepatice. Descrierea segmentară engleză și franceză (nomenclatura Couinaud). Acinus hepatic și circulația sangvină a ficatului. Funcțiile ficatului. Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile ficatului. Anatomia segmentară a ficatului la tomografia computerizată. **Rezecțiile hepatice.** Evaluarea preoperatorie a rezervelor funcționale ale ficatului. Căile de acces. Nomenclatorul rezecțiilor hepatice. Rezecțiile anatomice: lobectomia hepatică dreaptă, lobectomia hepatică stânga, lobectomia hepatică dreaptă extinsă, lobectomia hepatică stânga extinsă, rezecția bisegmentară pe stânga, segmentectomia mediană pe stânga, rezecția segmentară izolată. Metodele obținerii hemostazei definitive în rezecțiile ficatului. **Traumatismele ficatului.** Incidența leziunilor ficatului în traumatismul deschis și închis. Biomecanică și clasificarea AAST a leziunilor ficatului. Diagnosticul în funcție de gradul traumatismului și statutul hemodinamic al pacientului. Etapele tratamentului chirurgical: hemostaza provizorie, manevra Pringle, devascularizarea ficatului (manevra Heaney), *bypass*-ul veno-venos, suturarea leziunii și rezecția ficatului. Complicațiile postoperatorii. Principiile tratamentului nonoperator al leziunilor ficatului. **Abcesele hepatice.** Abcesele hepatice piogene: etiologia, căile de răspândire al infecției, agenții bacterieni provocatori, particularitățile clinice și imagistice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, complicațiile. Tratamentul medicamentos, miniminvasiv și chirurgical. Abcesele hepatice amoebiene: zonele 31ractic, morfopatologia, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Chistul hidatic hepatic.** Formele și zonele endemice ale hidatidozei hepatice. Parazitologia ciclului echinococ și morfopatologia chistului hidatic. Simptomatologia, diagnosticul de laborator și imagistic. Clasificările imagistice Gharbi și OMS ai chistului hidatic hepatic. Complicațiile chistului hidatic hepatic. Opțiuni de tratament. Tratamentul chirurgical. Preparatele recomandate pentru inactivarea scolecșilor. Managementul cavității restante. Tratamentul medicamentos a hidatidozei hepatice. **Chisturile hepatice neparazitare.** Chistul simplu solitar: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul chirurgical și miniminvasiv. Polichistoza ficatului: simptomatologia, diagnosticul, tactica chirurgicală. Chistadenomul hepatobiliar: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. **Tumorile hepatice benigne.** Adenomul hepatocelular, hiperplazia nodulară focală, hemangiomul cavernos: simptomatologia, diagnosticul imagistic, sensibilitatea metodelor imagistice. Complicațiile tumorilor hepatice benigne. Indicațiile către intervenția chirurgicală și procedeele operatorii. **Cancerul hepatic.** Tumorile hepatice maligne primare și secundare (metastatice). Carcinomul hepatocelular: incidența, etiologia, simptomatologia, complicațiile, diagnosticul imagistic, de laborator și morfologic, clasificarea TNM și stadializarea. Screening-ul în depistarea precoce a carcinomului hepatocelular. Colangiocarcinomul, angiosarcomul, hepatoblastomul: simptomatologia în funcție de localizarea tumorii, diagnosticul. Tratamentul: rezecția ficatului, transplantul hepatic, chimioterapia, terapia ischemică, radioterapia. Metastazele în ficat: incidența, diagnosticul de laborator și imagistic, posibilitățile rezecției ficatului pentru metastaze. **Ciroza ficatului.** Clasificarea, patogenia, manifestările clinice ale cirozei hepatice decompensate: dereglările cardio-vasculare, sindromul hepatorenal, sindromul hepatopulmonar, encefalopatia hepatică. Clasificarea Child-Pugh a rezervelor funcționale ale ficatului. **Hipertensiunea portală.** Etiopatogenia și clasificarea hipertensiunii portale. Anastomozele patofiziologice decompresive porto-cavale importante. Particularitățile clinico-evolutive în funcție de nivelul ocluziei portale. **Varicele esofagiene hemoragice.** Varicele esofagiene: teoriile dezvoltării, particularitățile anatomice. Hemoragia din varicele esofagiene: importanța clinică, factorii de risc, diagnosticul. Clasificarea endoscopică după gradul de dilatare, clasificarea Sarin a varicelor esofago-gastrice, semnele endoscopice ai riscului hemoragiei din varicele esofagiene. Metodele de hemostaza: medicamentoasă, tamponarea prin sonda cu balon. Profilaxia endoscopică primară și secundară a hemoragiilor variceale: scleroterapia, ligaturarea endoscopică, Danis stent. Complicațiile tratamentului endoscopic. **Ascita cirotică.** Mecanismele patofiziologice și factorii de risc ale ascitei cirotice. Erupția spontană a herniei ombilicale în ascita cirotică. Diagnosticul și diagnosticul diferențial al ascitei cirotice. Ascita-peritonita bacteriană spontană. Tratamentul: medicamentos, laparocenteza într-o etapă, șuntul peritoneovenos. **Tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale.** Procedeele miniminvasive și chirurgicale: stentarea transjugulară intrahepatică portosistemică (TIPS), șuntul splenorenal distal (Warren), șuntul splenorenal central, șuntul portocaval termino-lateral și latero-lateral, șuntul mezocaval, procedeul Sugiura-Futagawa, procedeul Hassab-Paquet, deconectarea azigo-portală cu preservarea splinei.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 32/64

COLECISTUL ȘI CĂILE BILIARE. Anatomia normală a veziculei biliare și a căilor biliare. Vascularizarea colecistului. Variantele anatomice ale ducturilor biliare și a arterei cistice. Funcția și fiziologia veziculei biliare în perioada de digestie și interdigestivă. Caracteristica comparativă a bilei hepatice și veziculare. Anomaliile colecistului: poziția anormală, colecistul dublu, microcolecistul, agenezia, heterotopia. **Atreziile căilor biliare.** Incidența, clasificarea, simptomatologia precoce și tardivă a atreziei biliare. Schimbările patofiziologice în atrezia căilor biliare. Diagnosticul instrumental. Tratamentul endoscopic. Procedeele Kasai și alte variante de tratament chirurgical. Complicațiile postoperatorii și supraviețuirea după operația Kasai. **Chistul coledocean.** Definiția, incidența și patofiziologia chistului coledocean. Clasificarea Todani. Triada simptomatică clasică. Boala Caroli. Diagnosticul imagistic. Procedeele chirurgicale în funcție de tipul chistului coledocean. **Litiaza biliară.** Incidența și epidemiologia litiazei biliare. Clasificarea și mecanismele de formare ale calculilor biliari. Metodele paraclinice de examinare în litiaza veziculară: indicațiile și contraindicațiile, avantajele și dezavantajele. Radiografia abdominală panoramică, colecistografia perorală, ultrasonografia, tomografia abdominală, rezonanța magnetică nucleară, scintigrafia hepatobiliară. **Formele clinice ale litiazei biliare.** Simptomatologia litiazei biliare în funcție de formele clinice. Colica biliară. Litiaza biliară asimptomatică: definiția, incidența, indicațiile către tratament chirurgical. Clasificarea complicațiilor litiazei biliare. **Complicațiile mecanice ale litiazei biliare.** Hidropsul veziculei biliare: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Sindromul Mirizzi: definiția, incidența, clasificarea McSherry și Csendes, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul chirurgical în funcție de forma patologică. Fistula biliodigestivă: etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul. Ileusul biliar: simptomatologia, sindromul Bouveret, diagnosticul, semnele radiologice caracteristice, volumul tratamentului chirurgical. **Colecistita acută calculoasă.** Etiopatogenia, fiziopatologia, bacteriologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul de laborator și imagistic. Tactica chirurgicală în colecistita acută calculoasă. Volumul tratamentului conservativ inițial. Operația urgentă imediată, urgentă amânată și programată în colecistita acută. **Colecistita acută acalculoasă.** Definiția, etiologia și fiziopatologia colecistitei acute acalculoase. Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Colecistectomia.** Colecistectomia deschisă: istoricul, indicațiile, anestezia, căile de acces, tehnici operatorii. Complicațiile intraoperatorii posibile, profilaxia acestora. Colecistectomia laparoscopică: istoricul, indicațiile și contraindicațiile, avantajele, complicațiile. Particularitățile colecistectomiei laparoscopice în colecistita acută. Criteriile pentru conversie. Tehnici chirurgicale suplimentare în tratamentul colecistitei acute: colecistostomia, drenarea transparieto-transhepatică și endoscopică a veziculei biliare. **Sindromul postcolecistectomie.** Etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul sindromului postcolecistectomie. Tratamentul medicamentos, miniminvasiv și chirurgical. **Coledocolitiaza.** Incidența, clasificarea, criteriile clinice de coledocolitiază primară și secundară. Patogenia coledocolitiazii primare. Formele clinice, simptomatologia coledocolitiazii și diagnosticul diferențial cu tumorile biliare obstructive. Diagnosticul coledocolitiazii: ultrasonografia transabdominală, ultrasonografia endoscopică, tomografia computerizată, rezonanța magnetică nucleară, colangiopancreatografia endoscopică retrogradă, colangiografia transparieto-transhepatică, scintigrafia hepatobiliară, colangioscopia optică și virtuală. Avantajele și dezavantajele comparative. **Metodele endoscopice și chirurgicale de tratament ale coledocolitiazii.** Managementul coledocolitiazii depistate în timpul colecistectomiei deschise și laparoscopice. Metodele de explorare ale căilor biliare extrahepatice. Indicațiile și tehnica efectuării colangiografiei intraoperatorii. Coledocolitotomia. Metodele de drenare a căilor biliare. Calculii coledocieni reziduali: simptomatologia, diagnosticul, tratamentul endoscopic și miniminvasiv, tehnica Burhenne. Eșecul extragerii calculilor. **Complicațiile colangiopancreatografiei endoscopice retrograde și a sfincterotomiei endoscopice.** Pancreatita acută, perforația duodenului, hemoragia gastrointestinală: cauzele, clasificarea, factorii de risc, manifestările clinice, diagnosticul. Tratamentul conservativ, endoscopic și chirurgical al complicațiilor. Prevenirea complicațiilor colangiopancreatografiei endoscopice retrograde. **Tratamentul chirurgical al coledocolitiazii.** Indicațiile și contraindicațiile către anastomozele bilio-digestive în cazul coledocolitiazii. Coledoduodenoanastomoza, anastomoza hepatico-jejunală pe ansa Roux-in-Y. Sindromul „sacului orb”. Indicațiile și contraindicațiile către intervențiile transduodenale în cazul coledocolitiazii. Sfincterotomia, sfincteroplastia, septectomia transampulară. Complicațiile precoce și tardive. **Colangita acută.** Etiopatogenia, căile răspândirii infecției, bacteriologia, clasificarea clinică, evolutivă și morfologică a colangitei. Simptomatologia, triada Charcot, pentada Raynold. Diagnosticul de laborator și instrumental. Tratamentul complex medicamentos, endoscopic și chirurgical al colangitei acute. **Tumorile benigne și maligne ale colecistului.** Polipii colesterolici, hiperplastici și adenomatoși ai veziculei biliare. Incidența, patogenia, schimbările macroscopice și histologice, simptomatologia, diagnosticul și tactica de tratament. Cancerul vezicii biliare: incidența, factorii de risc. Colecistul de porțelan. Clasificarea TNM și stadializarea, simptomatologia, diagnosticul, evaluarea rezecabilității, tratamentul chirurgical în funcție de stadiul procesului. Prognosticul. **Tumorile căilor biliare.** Cancerul căilor biliare: factorii de risc, clasificarea histologică, clasificarea TNM, datele clinice și de laborator, diagnosticul, tratamentul chirurgical radical. Tumoarea Klatskin: noțiunea, clasificarea Bismuth, procedeele chirurgicale în funcție de tipul tumorii. Metodele de tratament paliativ al tumorilor căilor biliare. Stenturile biliare endoscopice și drenările externe. **Leziunile și stricturile ducturilor biliare extrahepatice.** Leziunile iatrogene ale căilor biliare: incidența, etiologia, factorii de risc, „leziunea laparoscopică clasică”. Clasificarea Bismuth, clasificarea Strasberg, metodele de reconstrucție a leziunilor biliare acute. Stricturile căilor biliare: cauzele, semnele clinice precoce și tardive, diagnosticul imagistic. Procedeele chirurgicale: reconstrucția stricturii tip Heineke-Mikulicz, hepaticojejunoanastomoza, reconstrucția bifurcației biliare. **Diverticolul juxtapapilar.** Definiția, incidența și patogenia diverticolului juxtapapilar. Patofiziologia stazei bilio-pancreatice în diverticolul juxtapapilar. Clasificarea Noda. Simptomatologia, sindromul Lemmel. Diagnosticul și opțiunile curative în diverticolul juxtapapilar. **Icterul mecanic.** Fazele metabolismului bilirubinei. Clasificarea, cauzele, etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul de laborator și imagistic al icterului mecanic. Diagnosticul diferențial al icterului mecanic în funcție de cauza și nivelul

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 33/64

obstrucției. Diagnosticul diferențial clinic și paraclinic dintre icterul mecanic, parenchimos și hemolitic. Consecințele fiziologice ale icterului. Opțiunile tratamentului miniminvasiv, endoscopic și chirurgical în funcție de cauza și nivelul obstrucției.

ANUL IV

PANCREASUL. Anatomia chirurgicală și embriologia pancreasului. Relațiile topografoanatomice ale pancreasului cu alte organe și căile biliare extrahepatice, structurile exocrine și endocrine. Fiziologia chirurgicală a pancreasului. Testarea funcției pancreatice. Metodele imagistice de examinare utilizate în afecțiunile pancreasului. **Anomaliile congenitale ale pancreasului.** Pancreasul inelar: noțiunea, incidența, simptomatologia la copii și la adulți, diagnosticul imagistic, tratamentul chirurgical. Divizarea pancreasului: incidența, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul endoscopic și chirurgical. Pancreasul aberant: localizările frecvente, teoriile de dezvoltare, simptomatologia, complicațiile, diagnosticul endoscopic și radiologic, tratamentul. **Traumatismele pancreasului.** Incidența traumelor pancreasului, clasificarea AAST, diagnosticul preoperator. Tehnica evaluării intraoperatorii a leziunilor pancreasului. Manevra Kocher, Cattell-Braasch, Aird. Semnele și diagnosticul leziunii ductului pancreatic. Procedeele chirurgicale curative în funcție de gradul leziunii. Tactica chirurgicală în traumatismul pancreato-duodenal. Tratamentul postoperator. Complicațiile postoperatorii. **Pancreatita acută.** Noțiunile generale, etiopatogenia, anatomia patologică, efectele locale și sistemice în cazul pancreatitei acute. Clasificarea Atlanta a pancreatitei acute. Criteriile severității pancreatitei acute Ranson, Imrie-Glasgow. Simptomatologia și perioadele evolutive ale pancreatitei acute. Diagnosticul paraclinic al pancreatitei acute: rolul investigațiilor de laborator, ecografice, tomografiei computerizate native și cu contrastare intravenoasă, endoscopice. Clasificarea imagistică Balthazar. Laparoscopia. Diagnosticul diferențial al pancreatitei acute cu apendicita acută, ocluzia intestinală, ulcerul perforat, infarctul miocardic, tromboza mezenterială. **Tratamentul pancreatitei acute.** Tratamentul conservativ al pancreatitei acute: resuscitarea, analgezia, corecția dereglărilor de coagulare, reducerea secreției pancreasului și inhibiția enzimelor, nutriția, prevenirea complicațiilor locale și sistemice. Tratamentul chirurgical și endoscopic al pancreatitei acute în funcție de forma pancreatitei, fazele de evoluție și complicațiile acesteia. Bursoomentostomia și necrozectomia (necresechrectomia) primară și repetată. Operațiile transcutanate și endoscopice miniminvasive. **Complicațiile evolutive ale pancreatitei acute.** Clasificarea complicațiilor. Peritonita fermentativă și ascita pancreatică. Parapancreatita: simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Indicațiile către operație, amplexarea intervenției chirurgicale. Complicațiile sistemice ale pancreatitei acute: disfuncția-insuficiența pulmonară, renală, cardiovasculară, dereglările metabolice (hiperglicemia, hipocalcemia), encefalopatia. **Pseudochisturile și fistulele pancreatice.** Pseudochisturile pancreatice: definițiile, etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul imagistic. Diagnosticul diferențial cu tumorile pancreatice chistice. Metodele chirurgicale și miniminvasive de tratament. Pseudoanevrismul pancreatic. Mecanismele formării pseudoanevrismului pancreatic și a hemoragiei. Simptomatologia, diagnosticul. Tratamentul endovascular și chirurgical. Fistulele pancreatice externe: definițiile, cauzele, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul conservativ, endoscopic și chirurgical. Fistulele digestive: etiopatogenia, diagnosticul, metodele de profilaxie și tratamentul. **Pancreatita cronică.** Etiopatogenia, morfopatologia, clasificarea pancreatitei cronice. Corelația între pancreatita cronică și alcool. Simptomatologia, diagnosticul de laborator și imagistic al pancreatitei cronice: radiografia, ultrasonografia, tomografia computerizată, colangiopancreatografia endoscopică retrogradă. Diagnosticul diferențial dintre pancreatita cronică și cancerul pancreasului. Complicațiile pancreatitei cronice. **Tratamentul pancreatitei cronice.** Tratamentul conservativ: fermenții, analgezia, octreotida, tratamentul diabetului. Tratamentul endoscopic: stentarea, litotripsia, litextractia. Tratamentul chirurgical al pancreatitei cronice. Procedeele de drenaj ale ductului Wirsung: Duval, Puestow, Mercadier, Partington. Procedeele rezecționale: Whipple, Traverso-Longmire, Child. Procedeele combinate rezecționale cu drenaj extins: Beger, Frey. **Adenocarcinomul pancreatic.** Incidența, epidemiologia, etiologia posibilă a cancerului pancreatic. Clasificarea histologică, după localizare și clinică al adenocarcinomului pancreatic. Clasificarea TNM și stadializarea. Simptomatologia și diagnosticul serologic și imagistic al cancerului pancreatic. Valoarea diagnostică a metodelor paraclinice de examinare. Rolul laparoscopiei diagnostice preoperatorii. **Tratamentul cancerului pancreatic.** Tratamentul chirurgical radical al cancerului pancreatic cefalic. Pancreatoduodenectomia. Metodele de anastomoză pancreaticojeunală. Metodele de reconstrucție ale tractului gastrointestinal. Complicațiile postoperatorii. Avantajele și dezavantajele pancreatectomiei totale. Tratamentul adjuvant și neoadjuvant al cancerului pancreatic. Tratamentul paliativ endoscopic și chirurgical al cancerului pancreatic cefalic. Valoarea gastroenteroanastomozei profilactice. Rezecția pancreatică distală în cazul cancerului pancreatic corporo-caudal. **Tumorile pancreatice chistice.** Chistadenomul seros, chistadenomul și chistadenocarcinomul mucinos: caracteristica, simptomatologia, diagnosticul imagistic și serologic. Potențialul malign al chisturilor pancreatice incidentale. Algoritmul managementului. **Tumorile pancreasului endocrin.** Incidența, epidemiologia, clasificarea tumorilor endocrine ale pancreasului. Algoritmul de diagnostic și metodele de examinare în tumorile pancreatice endocrine. Insulinomul, gastrinomul (sindromul Zollinger-Ellison), VIPomul (sindromul Verner-Morrison), glucagonomul, somatostatinomul: distribuția anatomică, caracteristicile macroscopice, particularitățile clinice, diagnosticul. Tactica de tratament. **SPLINA. Anatomia și fiziologia splinei.** Ligamentele, vascularizarea și structura morfologică a splinei. Funcțiile splinei: hemopoietică, de filtrare, imunologică, antiinfecțioasă. Sepsisul postsplenectomie. Metodele paraclinice de examinare utilizate în afecțiunile splinei. **Splenomegalia și hipersplenismul.** Hipersplenismul primar și secundar. Hipertensiunea portală și tromboza venei lienale: cauzele, morfopatologia, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Splenomegaliile prin sechestrare. Sferocitoza și eliptocitoza ereditară: caracteristica clinică, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Hemoglobinopatiile. Siclemia, talasemia, anemia hemolitică autoimună: caracteristica geografică și clinică,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 34/64

simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Patologiile trombocitelor. Purpura trombocitopenică idiopatică, purpura trombocitopenică trombotică, dereglările mieloproliferative: caracteristica clinică, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Chisturile și tumorile splinei.** Chisturile splinei: clasificarea, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul chirurgical și laparoscopic. Hidatidoza lienală: incidența, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Abscesul lienal: etiologia, manifestările clinice, diagnosticul, tactica chirurgicală. Tumorile limfoide, nelimfoide și metastatice ale splinei: caracteristica clinică, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Traumatismele splinei.** Incidența leziunilor splinei în traumatismul deschis și închis. Leziunile intraoperatorii. Clasificarea AAST a leziunilor splinei. Simptomatologia. Diagnosticul în funcție de gradul traumatismului și statutul hemodinamic al pacientului. Splenectomia. Metodele prezervării splinei în caz de traumă. Complicațiile postsplenectomie. Autotransplantarea țesutului lienal. Principiile tratamentului nonoperator ale leziunilor splinei.

PERITONEUL. Anatomia și fiziologia peritoneului. Funcțiile peritoneului. Proprietățile mecanice și imune de apărare ale peritoneului. Clearance-ul abdominal, mecanismele celulare. Anatomia și funcțiile omentului. **Peritonite.** Patofiziologia peritonitei acute. Clasificarea peritonitelor în funcție de cauzele, de calea pătrunderii infecției (clasificarea Hamburg), de răspândirea procesului, de caracterul conținutului intraperitoneal. Fazele evolutive și simptomatologia peritonitei acute. Diagnosticul paraclinic și diferențial. Indeele peritonitei Mannheim. **Tratamentul peritonitei.** Tratamentul complex chirurgical și medicamentos al peritonitei generalizate: pregătirea preoperatorie, anestezia, accesul chirurgical, particularitățile intervenției chirurgicale, metodele de asanare și drenare a cavității peritoneale. Laparostomia. Indicațiile către relaparotomie. Complicațiile postoperatorii extraabdominale. **Peritonitele localizate.** Abscesele intraabdominale (subhepatic, subfrenic, interintestinal, sacului Douglas): etiologia, morfopatologia, semnele clinice, diagnosticul, tratamentul miniminvasiv și chirurgical.

GLANDELE ENDOCRINE. Anatomia și fiziologia glandei tiroide. Mecanismul secreției hormonilor tiroxinei și triiodotironinei. Testare funcției glandei tiroide și metode imagistice de examinare. **Hipertiroidism (tireotoxicoza).** Definiția, etiologia, simptomatologia și diagnosticul tireotoxicozei. Boala Graves-Basedow: clasificarea, semnele clinice, diagnosticul, tratamentul medicamentos. Indicațiile către tratamentul chirurgical. Tiroidectomia subtotală. Complicațiile postoperatorii: hipotiroidismul postoperator, traheomalacia. **Gușa simplă, familială, endemică și sporadică:** etiopatogenia, incidența, simptomatologia și diagnosticul, tratamentul conservativ și chirurgical. Complicațiile intra- și postoperatorii și profilaxia acestora. **Patologiile inflamatorii ale glandei tiroide.** Tireoidita acută supurativă și tireoidită subacută: etiopatogenia, anatomia patologică, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Tireoidita cronică (Hashimoto, Riedel): etiopatogenia, anatomia patologică, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. **Tumorile glandei tiroide.** Tumorile benigne ale glandei tiroide: adenomul folicular. **Cancerul glandei tiroide:** incidența, formele histologice, clasificarea TNM, prognozarea riscului, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Opțiunile chirurgicale. **Patologia chirurgicală a glandelor paratiroide.** Anatomia și fiziologia glandelor paratiroide. Metodele paraclinice de diagnostic. Hipoparatiroidismul: definiția, cauzele, simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Hiperparatiroidismul primar: cauzele, simptomatologia, criza hipercalcemică, diagnosticul de laborator și imagistic. Identificarea (localizarea) tumorii. Tratamentul chirurgical. Complicațiile postoperatorii. **Patologia chirurgicală a timusului.** Anatomia și fiziologia timusului. **Miastenia gravis:** etiopatogenia, simptomatologia, formele clinice, diagnosticul paraclinic. Tratamentul chirurgical: indicațiile, suportul preoperator, timectomia transmediastinală și toracoscopică. Complicațiile postoperatorii precoce și tardive. Tumorile timusului. **Patologia chirurgicală a glandelor suprarenale.** Anatomia și fiziologia glandelor suprarenale. Particularitățile vascularizării glandelor suprarenale drepte și stângi. Structura, hormonii și funcția glandelor suprarenale. Boala Addison. Sindromul Cushing: etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul medicamentos, adrenalectomia. Feocromocitomul și paragangliomul: etiopatogenia, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Incidentoamele: definiția, tactica medico-chirurgicală. Adrenalectomia laparoscopică.

D. DESCRIEREA DESFĂȘURATĂ A MODULELOR CONEXE LA PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

ANUL I

MODULUL CONEX: ANATOMIE TOPOGRAFICĂ ȘI CHIRURGIE OPERATORIE

Anatomia clinică a membrului superior: Repere, regiuni topografice, limite, stratigrafia, fascii și spații celulare. Formațiuni vasculonervoase, relații structural-spațiale la diferite nivele și linii de proiecție. Anastomoze arteriale. Grupurile de ganglioni limfatici. Anatomia chirurgicală a canalelor fasciale și osteofibroase. Spațiile celulare și comunicarea lor cu spațiile limitrofe. **Anatomia clinică a membrului inferior.** Regiuni, repere, limite, proiecția vaselor și nervilor. Topografia în planuri. Fasciile și spațiile celulare, comunicarea cu spațiile bazinului mic și coapsei. Colaterale arteriale. Proiecția formațiunilor vasculonervoase. Canale și pronostic osteofibroase, lojele fasciale și spațiile celulare. Topografia tendoanelor, tecilor sinoviale și pachetului vasculonervos. Straturile. Articulațiile. **Operații pe membre:** Operații pe vase: sutura vasculară, tehnica hemostazei, căi de acces, zonele critice ale trunchiurilor arteriale, microchirurgia vaselor. Operații pe nervi: căi de acces pe nervi, blocajul nervului, principiile intervențiilor operatorii pe nervii periferici: neuroлиза, neurorafie, neurotomie, plastie și transpoziția nervilor. Intervenții chirurgicale pe aparatul locomotor: operații pe oase, operații pe articulații, amputația și dezarticulația, puncția articulațiilor, căi de acces, principiile osteosintezei extra- și intramedulare. **Anatomia clinică a capului și gâtului:** Limite, repere, stratigrafia, compartimentele, vasele și ganglionii limfatici. Limite, vascularizația, inervația și drenajul limfatic. Intervenții chirurgicale în regiunea cerebrală și facială a capului. Gâtul: regiuni și triunghiuri – valoarea lor clinicoanatomică și proiecția formațiunilor în limitele lor, straturi, spații, incizii raționale și căi de acces, particularități topografico-chirurgicale în toaleta primară. Traheotomia.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 35/64

Cricoconicotomia. Toracele: limitele, puncte de reper, diviziuni topografice. Sintopia, scheletotopia organelor. Peretele toracelui. Straturi, vase și nervi, spații celulare. Anatomia chirurgicală a fasciei endotoracice, spațiului parapleural și arterei toracice interne. Topografia glandei mamare, particularități la copii. Malformații congenitale. Anatomia chirurgicală a mediastinului. Topografia pleurei și plămânilor. Anatomia chirurgicală a malformațiilor congenitale ale organelor toracice. Intervenții chirurgicale pe torace. Instrumentarul chirurgical. Incizii în mastită. Toracotomia. Căi de acces operatorii pe cord, plămâni și esofag. Incizii în mastită. **Abdomenul:** Peretele abdominal anterolateral. Repere, limite. Malformații. Structura canalelor. Anatomia chirurgicală a herniilor femurale. Anatomia chirurgicală a herniilor. Cavitatea abdominală și peritoneală. Diviziuni și topografia organelor pe etaje. Anatomia chirurgicală a viciilor înnăscute. Intervenții chirurgicale pe peretele abdominal. Puncția cavității peritoneale. Herniotomie. Operații în caz de malformații congenitale. Operații pe organele cavității peritoneale. Baza teoretică și tehnică a suturii intestinale. Rezecția intestinului. Operații pe stomac, ficat și căile biliare. **Regiunea lombară și spațiului retroperitoneal:** Limite, stratigrafia, proiecții, locuri slabe. Spațiul retroperitoneal. Pereți. Fascii și straturi. Topografia organelor spațiului retroperitoneal. Intervenții chirurgicale în regiunea lombară și spațiul retroperitoneal. Instrumentarul chirurgical. Operații pe rinichi. Căi de acces. Transplantarea rinichiului. **Pelvisul:** Repere, limite, regiuni topografice, stratigrafia. Divizarea bazinului mic în etaje. Spațiile celulare și comunicările cu regiunile învecinate. Fasciile bazinului. Triunghiul urogenital, diafragma urogenital. Anatomia chirurgicală a malformațiilor congenitale. Intervenții chirurgicale în regiunea pelvisului. **Fascii și spații celulare:** Valoarea aplicativă a fasciilor și spațiilor celulare. Importanța practică în răspândirea proceselor necrotico-purulente în diferite regiuni ale corpului. Intervenții chirurgicale în flegmoane și fasciite necrozante.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinistătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Tehnica nodurilor chirurgicale (simplu, chirurgical, marinăresc, nodul patrat)	60		
Tehnica venesecției	2	2	2
Tehnica puncției (cateterismul) venelor: subclaviculară, cubitală, cefalică, bazilică, etc.)	2	2	2
Etape și tehnica suturii vasculare	4	4	4
Tehnica suturii nervului (neurorafie)	2	2	2
Tehnica suturii intestinale cu fir separat (simplă în „U”)	20	20	20
Tehnica suturii cu fir continuu (surjet în „U”)	10	10	10
Tehnica blocajelor plexurilor nervoase: brahial, sacral, paranefral, vago-simpatic	4	4	4
Tipuri și tehnici de hemostază în plagă – definitivă și provizorie	10	10	6
Tehnica ligaturii arteriale clasice – pe traiect	4	4	4
Tehnica căilor raționale de acces ale pachetelor vasculonervoase, trunchiurilor arteriale și nervoase pe extremități, organelor toracice și abdominale	10	10	10
Tehnica inciziilor tipice în panariciu și flegmon al mâinii de diferite localizări	8	8	10
Tehnica cricoconicotomiei	2	2	2
Tehnica traheostomiei superioare și inferioare	4	4	4
Tehnica inciziilor tipice în flegmon al membrului pelvin de diferite localizări	10	10	8
Tehnici chirurgicale în hernia inghinală oblică	4	4	4
Tehnici chirurgicale în hernia inghinală directă	4	4	4
Tehnici chirurgicale în plastia canalului inghinal la copii (Roux, Cerni, etc.)	4	4	4
Tehnici chirurgicale în hernia ombilicală	6	6	6
Tehnici chirurgicale în diastaza liniei albe	10	10	10
Tehnici chirurgicale în plastia peretelui abdominal anterolateral (hernii ventrale)	6	6	6
Tehnici chirurgicale în hernia femorală	4	4	4
Tehnici chirurgicale în hernia strangulată	6	6	6
Tehnici chirurgicale în hernia femurală strangulată „corona mortis”	4	4	4
Sutura intestinală sero-seroasă (Lamber)	10	10	10
Sutura intestinală marginală (Shmiden)	10	10	10
Sutura intestinală în două planuri (Alberth)	10	10	10
Gastroenteroanastomoza (tipuri)	8	6	6
Rezecția gastrică. Billroth I	4	4	4
Rezecția gastrică Billroth II	4	4	4
Tehnici chirurgicale în ulcerul perforant stomacal și duodenal	10	10	10
Colecistectomia	5	5	5
Splenectomia	5	5	5
Rezecția intestinală	10	8	6
Tehnici în sutura plăgilor intestinale	6	6	4
Apendicectomia (particularități la copii)	6	6	4

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 36/64

Ileostomia (tipuri)	8	8	8
Colostoma și anusul artificial	8	8	8
Tehnici chirurgicale în pilorostenoză	4	4	4
Megacolonul congenital (maladia Hirschsprung)	2	2	2

MODULUL CONEX: DREPTUL MEDICAL

Dreptul medical, obiectul, conținutul, izvoarele, principiile. Modul de exercitare a dreptului la sănătate și asistență medicală a populației. Legea ocrotirii sănătății. Raportul medic-pacient. Modul paternalist și antipaternalist de acordare a asistenței medicale. Drepturile fundamentale ale pacientului: modul de realizare și protejare a acestora, condiții de limitare legală. Consimțământul pentru prestații medicale: varietăți, conținut, mod de obținere și documentare. Refuzul pacientului: mod de obținere și documentare. Dreptul la informații despre starea sănătății, dreptul la confidențialitate și condițiile de divulgare legală a secretului medical. Exercițarea profesiei de medic în Republica Moldova. Drepturile și obligațiile medicului. Iatrogenia, eroarea și greșeala în practica medicală. Expertizarea deficiențelor profesionale medicale. Valoarea juridică a documentelor medicale și cerințele înaintate față de perfectarea acestora. Greșelile de documentare a actului medical și impactul acestora. Responsabilitatea juridică a personalului medical (civilă, penală, contravențională). Infracțiunile profesionale ale lucrătorilor medicali și farmaceutici prevăzute de Codul Penal al RM.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Volumul de asistență medicală	Nivel	Volum
Obținerea consimțământului informat pentru prestații medicale	A	5
Completarea formularului de consimțământ informat	A/E	2/2
Documentarea refuzului informat	A/E	2/2

MODULUL CONEX: MORFOPATOLOGIE

Aspecte generale ale serviciului de anatomie patologică: Structura și scopurile serviciului anatomopatologic. Biopsia: definiție, importanța în diagnosticul intravital al bolilor, varietățile biopsiilor, caracteristica lor. Biopsiile endoscopice și prin puncție. Scopurile autopsiei anatomopatologice. Cerințele privitor la perfectarea fișei medicale a bolnavului de staționar în cazurile de deces al pacienților. Structura și principiile de formulare a diagnosticului clinic și anatomopatologic. Noțiunea de boală principală în aspect clinic și anatomopatologic. Complicațiile letale ale bolii principale, cauzele, variantele. Bolile concomitente. Cauza nemijlocită a decesului. Tanatogeneza. Epicriza clinică-anatomică. Polipatiile. Boala principală combinată. Forma internațională a certificatului medical constatator al decesului. Regulile de completare a certificatului medical de deces. Clasificarea Internațională a Maladiilor, revizuirea X. Confruntarea diagnosticului clinic cu cel anatomopatologic, categoriile de divergențe. Cauzele divergențelor diagnosticului clinic și anatomopatologic. Erorile medicale, variantele lor, cauzele. Conferințele clinico-anatomice și Comisiile curative de control: scopurile, principiile de organizare, importanța în perfecționarea nivelului profesional al medicilor clinicieni. Schema recenziei fișelor medicale.

Manifestările morfologice ale proceselor patologice generale: a) Inflamația – leziunile morfologice elementare, formele principale ale inflamației acute, inflamația seroasă, fibrinoasă, purulentă, caracteristica morfologică, variante, consecințe. Inflamația cronică, variante, caracteristica morfologică, consecințe. b) Tumorile: esența proliferării tumorale, răspândirea tumorilor. Etiologia tumorilor, teoriile contemporane ale procesului tumoral. Morfogeneza și histogeneza tumorilor. Stările pretumorale. Displazia și cancerul, caracteristica morfologică. Reacția imună a organismului la procesul tumoral. Rolul biopsiei în diagnosticul și tratamentul tumorilor. Clasificarea ICD-O a tumorilor. Structura tumorii, particularitățile celulei tumorale. Creșterea tumorilor. Tumori benigne, maligne și cu creștere local-destructivă. Criteriile de malignitate. Metastazarea și recidivarea tumorilor. Modificările secundare în tumori.

Anatomia patologică a afecțiunilor mai frecvente ale sistemului gastrointestinal și ale ficatului: a) Afecțiunile căilor biliare și ale colecistului. Colangita acută și cronică, colecistita acută și cronică, variantele, substratul morfologic, evoluția, consecințele, complicațiile. Colelitiaza. Carcinomul de vezică biliară: stările precursorare, clasificarea WHO, caracteristica morfologică, particularitățile de evoluție și de metastazare. b) Carcinomul hepatic, clasificarea WHO, variantele histologice, diagnosticul diferențial, evoluția, prognosticul, particularitățile de metastazare. Leziunile precursorare. Rolul biopsiei prin puncție în diagnostic. Carcinomul hepatic metastatic. c) Afecțiunile pancreasului: pancreatita acută și cronică, modificările macro- și microscopice, evoluția, consecințele, complicațiile. Carcinomul de pancreas: clasificarea WHO, stările de precancer, variantele morfologice, evoluția, prognosticul, particularitățile de metastazare. Procesele patologice asemănătoare cu carcinomul de pancreas. d) Morfopatologia papilei duodenale: procesele inflamatorii, polipii, carcinomul duodenal ampular și periampular, variantele morfologice, evoluția, prognosticul, factorii predictivi. e) Polipii gastrici: variantele particularităților morfologice, evoluția, interrelațiile cu displazia epitelului gastric. Carcinomul gastric: clasificarea WHO, variantele morfologice, stările de precancer, evoluția, particularitățile de metastazare. f) Bolile inflamatorii intestinale: boala Crohn, colita ulceroasă nespecifică, colita pseudomembranoasă, particularitățile morfologice și de evoluție. Displazia asociată cu boala inflamatorie a colonului. Boala vasculară a intestinului. g) Polipii intestinali: variantele, caracteristica morfologică, rolul biopsiei în diagnostic, particularitățile de evoluție. Carcinomul de colon: clasificarea WHO, procesele precursorare, caracteristica morfologică, particularitățile de evoluție și pronostic, de invazie și metastazare. Carcinomul canalului anal. h) Tumorile apendicelui vermicular: clasificarea WHO, particularitățile morfologice ale tumorilor mucinoase, ale adenocarcinomului și tumorilor neuroendocrine. i) Tumorile peritoneului, clasificarea WHO. Tumorile mezoteliale benigne și maligne, carcinomul seros, pseudomixomul. Tumorile peritoneale mezenchimale. Fibromatoza intraabdominală.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 37/64

Endometrioza peritoneului. Chisturile peritoneale incluzionale. Carcinomul metastatic. j) Complicațiile în chirurgia abdominală. Patologia terapiei intensive și a reanimării. Aspecte morfologice. **Carcinomul de prostată:** Clasificarea WHO, caracteristica morfologică, stările de precancer, gradarea, factorii predictivi și de pronostic. Principiile de diagnostic, rolul biopsiei. Particularitățile de invazie și metastazare. Hiperplazia nodulară benignă a prostatei. Procesele patologice, care mimează carcinomul de prostată. **Carcinomul glandei mamare:** Clasificarea WHO, caracteristica macroscopică și histopatologică, particularitățile de metastazare. Rolul biopsiei și a biomarkerilor moleculari în diagnostic. Stările de precancer, leziunile proliferative benigne. Tumorile mezenchimale și limfoide ale glandei mamare. Carcinomul de glandă mamară la bărbați. **Citopatologia**, metodele convenționale și moderne, rolul investigațiilor citopatologice în diagnosticul proceselor tumorale și nontumorale. **Patologia iatrogenă:** noțiuni, clasificarea, cauzele subiective și obiective. Rolul iatrogeniilor în tanatogeneză, locul în diagnosticul clinic și anatomopatologic și în Certificatul medical constatator al decesului. Iatrogeniile în Clasificarea Internațională a Maladiilor.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Volumul de asistență medicală	Nivelul de însușire	Volumul (cazuri)
Cerințele privind prelevarea materialului biopsic/ postoperator și citologic în scop de diagnostic morfologic	A	5
Asigurarea conservării materialului biopsic/postoperator prelevat în soluții fixatoare	A	5
Completarea buletinului de trimitere la investigație histopatologică, cu includerea obligatorie a datelor clinice (localizarea exactă a procesului patologic, dimensiunile, aspectul macroscopic, culoarea, consistența, atitudinea față de țesuturile adiacente și starea lor, durata bolii, eventual tratamentul special efectuat și alte informații la caz)	A/E	5/5
Interpretarea și aplicarea corectă a termenilor morfologici, utilizați mai frecvent în practica chirurgicală	I	20
Corelarea leziunilor histologice/citologice cu datele clinice în afecțiuni chirurgicale mai frecvente	I	20

MODULUL CONEX: **BIOETICA**

Morala, etica, etica medicală și bioetica – definire, delimitarea obiectului de studiu, componente teoretice de bază. Aspecte clinice ale bioeticii. Relații morale în medicație: subiecte, valori, modele ale relației medic-pacient, actul medical în chirurgie. Greșeli, erori și malpraxis în medicină. Managementul situațiilor de malpraxis în practica medicală chirurgicală. Probleme bioetice la începutul vieții în contextul unor probleme și al implicărilor chirurgicale. Subiecte bioetice pe final de viață cu specificări în domeniul chirurgiei. Etica cercetării pe subiecți umani. Principii etice. Consensul normativ în cercetarea biomedicală. Aspecte etice în cercetările mono- și multicentrice, naționale și internaționale. Comitetele de etică a cercetării.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

- Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică – 1 oră
- Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică – 1 oră
- Jurământul lui Hipocrate – comentarea formei inițiale și prezente – 1 oră
- Valorile etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice – 1 oră
- Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală – 1 oră
- Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă – 1 oră
- Rolul comunicării în relația medic-pacient – 1 oră
- Accesul la îngrijirile de sănătate, discutare de cazuri – 1 oră
- Drepturile pacienților – reglementare legislativă. Rolul comitetelor de etică în spitale – 1 oră
- Exemplificarea noțiunilor de greșeală și eroare în medicină prin cazuri – 1 oră
- Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale – 1 oră
- Discutarea problemelor etice la începutul vieții și la finalul vieții – 1 oră
- Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe, în genetică – 1 oră

ANUL II

MODULUL CONEX: **ANESTEZIOLOGIE ȘI REANIMATOLOGIE**

Organizarea asistenței anestezice și reanimatologice. Noțiuni de anestezie și terapie intensivă. Sarcinile disciplinei. Organizarea serviciului de anestezie în diferite țări și Republica Moldova. Bazele juridice. **Anestezicele inhalatorii.** Caracteristica farmacologică. Tehnica de anestezie inhalatorie. Caracterizarea efectelor clinice. Indicații, contraindicații și complicații. Mecanisme de acțiune. **Anestezia intravenoasă** multicomponentă cu respirație spontană și respirație dirijată. Caracteristica farmacologică a preparatelor anestezice. Toxicitatea anestezicilor, reacții alergice în anestezie. **Anestezia loco-regională.** Avantajele și dezavantajele. Tehnicile. Caracterizarea farmacologică, fizico-chimică și clinică a

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 38/64

anestezicilor locale. Teoria anesteziei de conducere. Farmacocinetica preparatelor în dependență de metoda utilizare. **Asistența anestezică.** Monitoringul, etapele de conduită. Monitoringul intraoperator obligatoriu neinvaziv (TAS, TAD, TAM, Ps, FC,) și invaziv. **Analgeticele opioide și neopioide.** Farmacologia și caracterizarea analgeticilor centrale. Caracteristica farmacologică a anestezicelor intravenoase. **Relaxantele musculare.** Caracteristica farmacologică. Modul de acțiune și aplicațiile clinice. Caracteristica relaxanțelor musculare depolarizante, nedepolarizante și centrale. Caracteristica clinică a blocului neuromuscular. Decurarizarea. Indicație și mecanisme de acțiune. Particularitățile de farmacodinamică și farmacocinetică a relaxanțelor în diferite situații clinice (insuficiența hepato-renală, miastenia, hipotermia malignă). **Reguli de pregătire a pacientului către anestezie.** Indicații și contraindicații. Clasificarea riscului anestezic ASA. Perioada preanestezică preanestezică-preoperatorie. Explorarea complexă a pacientului preanestezic. Identificarea riscului anestezic și chirurgical. Pregătirea pacientului pentru anestezie și intervenție chirurgicală. **Noțiune de terapie intensivă și reanimare.** Sarcinile. Monitorizarea pacientului în terapia intensivă cu manopere invazive și neinvazive. **Monitoringul invaziv și neinvaziv.** Laboratorul clinic în diviziunea terapie invazivă. **Diagnosticul și tratamentul insuficienței respiratorii și pulmonare** (formele hipoxiei, hipoxemiei, hipocapniei, hipercapniile induse). Formele insuficienței pulmonare ventilatorii (de perfuzie, difuziune și mixte). Șuntul sanguin intrapulmonar. Diversități și particularitățile terapiei intensive. **Diagnosticul și terapia intensivă a insuficienței cardio-vasculare acute. Sindromul coronarian acut.** Formele clinice. Diagnosticul diferențial cu patologii chirurgicale acute. **Tulburările de ritm și de conducere** a cordului cu insuficiența cardiovasculară. Complicațiile lor. Tratamentul complex a tulburărilor de ritm și de conducere cu dereglările de hemostazie. **Diagnosticul și terapia intensivă a insuficienței hepatice acute.** Metodele de explorare și de identitate a gradului de efectuare a funcției hepatice. **Insuficiența renală acută.** Testul de diferențiere a tulburărilor funcționale primare și secundare. Dereglări ale homeostazei. **Diagnosticul și terapia intensivă a insuficienței hepato-renale, sindromul hepato-renal în stare critică.** Tulburări ale metabolismului hidrosalin. Metode actuale de explorare și terapie intensivă. **Pancreatitele acute și pancreonecrozele.** Fiziologia perturbărilor metabolice grave. Concepții de diagnostic și tratament. **Sindrom de compartiment abdominal.** Diagnosticare. Presiunea intraabdominală. Tratament intensiv. **Stările septice. Șocul septic.** Concepția de diagnostic și tratament simptomatic și al sindroamelor. **Șocul hemoragic, traumatic, combustional.** Tactica de diagnostic și utilizare a terapiei intensive. Analiza sistemică în organizarea operativă și optimală a diagnosticului, tratamentul. **Șocul anafilactic, operator.** Particularitățile de diagnostic, monitoringul și tratamentul intensiv. **Stările de comă.** Moarte cerebrală și criteriile de identificare. Concepțiile moderne și problemele actuale în diagnosticul și tratamentul intensiv a comelor. Identificarea gradului de dereglări vitale și prognosticul la pacientul comatos.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate	
	De sinestătător	Ca asistent
Interpretarea corectă a rezultatelor investigațiilor de laborator și instrumentale:		
Echilibrul acido-bazic (EAB) și metabolismul gazos	10	20
Echilibrul hidro-salin (EHS)	10	20
ECG	10	20
Pulsoximetria	20	30
Capnometria și capnografia	20	30
Oximetria transcutanată	30	40
BIS monitorizarea	3	15
Potențiale evocat.	2	5
Algoritme de examinare din cadrul insuficienței viscerale și sistemice:		
Sindromul ARDS	0	5
Sindromul CID	0	5
Sindromul hepato-renal	0	10
Sindromul coronarian acut	0	5
Sindromul de compartiment acut	0	10
Stare de comă	0	5
Acidoză și alcaloză metabolică	0	15
Acidoză și alcaloză respiratorie	0	15
Manopere de diagnostic și tratament:		
Tehnica puncției (cateterizări) venelor: subclaviculară; cefalică; cubitală; bazilică; vena safena magna	10	15
Tehnica blocajului pleurilor nervoase: vago-simpatic pe gât; brahial; sacral; paraneural	0	5
Tehnica anesteziei: epidurale; spinale; combinate epidural-spinale	5	10
Tehnica intubației orotraheale	5	10
Tehnica intubației retrograde	5	
Tehnica cardioversiei de urgență	5	10
Monitorizarea relaxării musculare (bioimpedansometria)	0	5
Tehnica electroanalgeziei	0	3

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 39/64

Tehnica lavajului traheobronhial	10	20
Tehnica electrocardiografie	10	20
Managementul de stop cardiac (Ghidul European de Resuscitare, 2012)	0	10

MODULUL CONEX: UROLOGIE

Malformațiile aparatului uro-genital. Anomaliile rinichiului: anomaliile de număr, structura și volum; anomaliile de forma și fuziune; anomaliile de poziție [ectopii]. Chistul renal. Tratament endoscopic. Anomaliile ureterului: atrezia ureterului; duplicitate ureterală; deschiderea ectopică a orificiului ureteral; ureterul retrocaval; ureterocelul; megaureterul congenital; refluxul vezico-renal la copii. Anomaliile vezicii urinare: extrofia; persistența uracăi; contractura colului vezical; diverticule vezicale; duplicitatea vezicală. Anomaliile aparatului genital: 1) anomaliile uretrei: duplicitatea, stricturile, valvule, hipospadiasul, epispadiasul; 2) anomaliile penisului și prepuțului: apenia, micropenisul, fimoză, parafimoză; 3) anomaliile testiculului: ectopia, criptorhidia, anomaliile de număr. **Infecțiile tractului uro-genital.** Infecțiile nespecifice ale rinichilor: pielonefrita acută; pielonefrita cronică; pielonefrita xantogranulomatoasă; bacteremia și șocul septic; nefrita interstițială și necroza papilară; abcesul renal; carbuncul renal. Infecțiile nespecifice ale vezicii urinare: cistita acută și cronică. Etiologia, clinica, diagnosticul, tratamentul. Infecțiile nespecifice ale prostatei și veziculelor seminale: prostatita bacteriana acută; abcesul prostatic; prostatita cronică. Infecțiile nespecifice ale testiculelor și epididimului: epididimită acută și cronică, orhita. Diagnosticul, tratamentul. Gangrena Fournier. Tuberculoza uro-genitală: etiologie, patogenie, anatomie patologică, tablou clinic, diagnostic, tratament conservativ și chirurgical. **Litiază urinară.** Teoria litogenezei, structura calculilor. Clasificarea urolitiazii. Clinica și diagnosticul urolitiazii. Colica renală. Tratamentul urolitiazii: 1) tratament chirurgical clasic și endoscopic; 2) litotritia extracorporală; 3) tratament conservator. Litiază vezicală: simptomatologia, diagnostic, tratament. **Traumatismul aparatului uro-genital.** Diagnosticul urgent în traumatismele aparatului uro-genital. Traumatismele renale: etiologia, patologia și clasificarea, tratament. Leziunile ureterului: tabloul clinic, diagnostic și tratament. Leziunile vezicii urinare: clinica, diagnostic pozitiv și diferențial; tratamentul chirurgical. Trauma uretrei: etiologia, rolul fracturilor de bazin, diagnostic pozitiv și diferențial, tratamentul chirurgical și reconstrucția uretrei. Traumele penisului, scrotului și testiculelor: diagnosticul și tratamentul. Traumatismul asociat renal și a organelor abdominale. **Tumorile aparatului urogenital.** Tumorile renale și ureterale: etiologia, clasificarea, clinica, algoritmul tacticii de investigație, diagnostic diferențial, tratamentul. Nefroblastomul (tumora Wilms): incidența, etiologia, patogenia și clasificarea; simptomatică și etapele de investigație; diagnostic diferențial; tactica chirurgicală; tratamentul hormonal, radioterapia, chimioterapia și tratamentul paliativ. Cancerul vezicii urinare: etiologia, clasificarea, clinica, diagnostic pozitiv și diferențial, tratament. Hiperplasia benignă a prostatei [adenomul de prostată]: incidența, etiopatogenia și clasificarea; semiologia și etapele de investigație; diagnostic diferențial; tratamentul conservativ, endoscopic și chirurgical deschis. Cancerul prostatei: incidența, etiologia, patogenia și clasificarea; semiologia și etapele de investigație; diagnostic diferențial; tactica chirurgicală; Tumorile testiculului și peniene: simptomatologia; diagnosticul; diagnostic diferențial; tratamentul chirurgical și chimioterapia, prognosticul. **Insuficiența renală acută (IRA).** Datele generale privind IRA: etiologie; patogenie; clasificare; patomorfologie; evoluția IRA; diagnostic; tratamentul IRA; profilaxia. Formele IRA: postoperatorie; posttraumatică și crush-sindrom; hemotransfuzii incompatibile; IRA în cadrul intoxicațiilor exogene; IRA în pierderi hidro-electrolitice severe; insuficiența hepato-renală; anuriile postrenale [urologice]. **Insuficiența renală cronică (IRC).** Etiologia; patogenia: reducerea populației nefronilor funcționali, toxine uremice, modificări metabolismului hidro-electrolitic și acido-bazic, organopatologia în cadrul IRC. Clasificarea, evoluția și tabloul clinic al IRC; complicațiile IRC. Tratamentul conservativ al IRC: regim; dietă; sindroamele principale ale uremiei și corijarea lor. Metodele extracorporale de detoxicare: hemodializa; hemofiltrarea; plasmafereza; hemosorbția; dializa peritoneală. **Complicații urologice și andrologice în cadrul intervențiilor chirurgicale.** Complicații de ordin general. Retența acută de urină. Insuficiența renală. Complicații infecțioase. Complicațiile hernioplastiei. Atrofia testiculară. Infertilitatea masculină. Complicațiile chirurgiei pelviene. Complicațiile chirurgiei laparoscopice. **Tratamentul antibacterian profilactic și de fond în urologie.** Infecția asociată cateterismului ureteral. Antibioticorezistența.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Palparea regiunii lombare și rinichiului. Manevra Giordano	40	-	-
Tușeul rectal. Palparea prostatei	10	10	-
Palparea bimanuală a vezicii urinare	2	2	-
Diafanoscopia scrotului	4	4	-
Instalarea cateterului Foley	6	10	-
Puncția suprapubiană a vezicii urinare	2	2	2
Schimbarea cistostomei	2	2	2
Schimbarea nefrostomei		2	2
Blocada funiculului spermatic după Loren-Epstein	2	4	-
Interpretarea rezultatelor investigațiilor clinice și biochimice	20	-	-
Interpretarea clișeei radiologice (urografia intravenoasă, cistografia, angiografia, tomografia computerizată, etc)	20	-	-

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 40/64

Interpretarea / efectuarea ecografice. (calcul, pronostic, etc)	20	-	-
Interpretarea examinărilor radioizotopice, a scintigrafiei renale, etc.	5	-	-
Cistoscopia	2	10	10
Cateterizarea ureterului	-	4	4
Instalarea stentului JJ	-	4	4
Circumcizia	1	4	-
Vazorezecție și vazoligatură	1	4	-
Cure de tratament în hidrocel	-	4	4
Cure de tratament în varicocel	-	4	4
Cure de tratament în priapism, boala Peironi	-	2	2
Biopsia prostatei	-	5	-
Orhectomie	1	2	2
Orhidopexia.	-	2	2
Cistostomie clasică	1	4	4
Cistostomie percutanată	1	4	4
Cistolitotomie	-	2	2
Nefrostomie deschisă	-	2	2
Nefrectomie	-	2	4
Pielolitotomie/ureterolitotomie	-	2	2
Nefrostomie percutană	-	2	4
Rezecția laparoscopică a chistului renal	-	2	4
Adenomectomie transvezicală	-	5	5
TUR – P/ITUP – TUR V	-	5	10

MODULUL CONEX: CHIRURGIE LAPAROSCOPICĂ PRIN INSTRUIRE VIRTUALĂ-SIMULARE

Manipularea camerei cu optică directă (0°) și angulară (30°). Coordonarea ochi-mână. Aplicarea clipsurilor și manevrele bimanuale. Tăierea laparoscopică și electrocauterizarea. Translocarea obiectelor.

MODULUL CONEX: OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE

Reglarea neurohormonală a ciclului menstrual. Rolul hormonilor sexuali în activitatea practică a medicului chirurg. Definiție. Fraakțiile estrogenice. Sinteza și metabolismul estrogenelor. Rolul estrogenelor în funcție de vârstă. **Anatomia clinică a organelor genitale interne și externe.** Caile de acces la organele sistemului reproductiv: regiune – unitate teritorială pe suprafața corpului cu particularitățile ei stratigrafice și de relații spațiale între formațiuni anatomice. Punct de reper – unitate palpabilă în limitele unei regiuni la care se raportează poziția unui corp fix sau mobil; semn sau obiect care ușurează orientarea sau care permite recunoașterea unei regiuni. Particularitățile de vascularizare a organelor reproductiv. Anatomia topografică a peretelui anterior – incizia Pfannestil, organelor bazinului mic, vaginului și perineului. Complicațiile chirurgicale posibile și menajarea lor. **Abdomen acut în ginecologie. Conduita și complicații.** Hemoragiile intraabdominale acute (sarcina ectopică ruptă, apoplexia ovariană, perforația uterului). Ischemia organelor genitale interne (torsionarea tumorilor și a chisturilor ovariene, torsionarea nodulului miomatos). Diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, complicațiile, prognosticul. Maladiile inflamatorii acute ale organelor genitale interne cu implicarea inflamației peritoneale: diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, volumul intervenției chirurgicale. Patologia acută ischemică cauzată de torsionarea: Tumorile benigne ale ovarelor: chisturile și chistoamele ovariene. Diagnosticul diferențial. Tratamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției. Tehnicile și modelele de tratament chirurgical. Perioada postoperatorie și conduita ei. **Abdomen acut în obstetrică, complicații și conduită.** Avortul spontan și avortul complicat. Boala trofoblastică gestațională. Sarcina extrauterină. Sarcina oprită în evoluție. Hemoragiile în a doua jumătate a sarcinii. Placenta praevia. Decolarea prematură de placenta normal inserată. Ruptura uterină. Colapsul matern și resuscitarea la gravide. Nașterea prematură. Ruperea prematură a membranelor. Sarcina prelungită. Patologia anexelor fetale (polihidramnios, oligoamnios, patologia de cordon ombilical): diagnostic, conduită. Embolia cu lichid amniotic. **Operațiile pe uter și anexe. Indicații, contraindicații, complicații și conduită.** Incizia Pfannenstiel. Chistectomia ovariană: indicații, contraindicații, anestezie, tehnică, perioada postoperatorie, complicații. Ovariectomia, salpingectomia, anexectomia clasică: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Miomectomia abdominală: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Miomectomia fibroamelor pediculate prolabile: tehnica, complicații. Histerectomia pe cale abdominală cu sau fără conservarea anexelor: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Histerectomia vaginală: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Conizația cervicală clasică sau cu ansa sau ac diatermic: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. **Nașterea la domiciliu. Principiile de conduită.** Fazele perioadei de dilatare a colului uterin, durata; modificările colului uterin după scorul Bishop. Posibile complicații în perioada de dilatare a colului uterin. Indicații pentru finalizarea urgentă a nașterii prin operație cezariană. Documentația medicală în perioada de dilatare a colului. Caracteristica și durata perioadei de expulzie a fătului. Epiziotomie – indicații,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 41/64

contraindicații, condiții de efectuare, tehnica și posibile complicații. Caracteristica perioada de delivrență a placentei. Conduita activă și expectativă. Evaluarea complexului placentar. Manevre de dezlipire manuală a placentei, control manual și/sau instrumental al cavității uterine. Caracteristica și durata perioadei post partum precoce. Involuția uterină, lohia sangvinolentă. Examinarea căilor de naștere. Suturarea lacerățiilor căilor de naștere și/sau epiziorafie. Parametrii TA, Ps, temperatură, simptome. Posibile complicații în perioada post partum precoce. Documentația medicală în perioada post partum precoce. **Preeclampsia severă. Eclampsia. Terapia intensivă.** Hipertensiunea arterială indusă de sarcină. Preeclampsia. Eclampsia. Diagnostic, principii de tratament, complicații. Protocolul Național „Preeclampsia severă”. Eclampsia. **Operația cezariană în obstetrica contemporană.** Metode, indicații, contraindicații, complicații, tehnici, etape. Management postoperator. **Complicațiile septico-purulente. Mastitele. Șocul septic.** Mastita acută lactogenă: formele cinice, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul conservativ și chirurgical, modalitățile de stopare a lactației. Endometritele postpartum (specifică, nespecifică, tuberculoasă, la pacienții HIV infectați): metodele de diagnostic, diagnosticul diferențial, tratamentul conservativ și chirurgical. Complicațiile septico-purulente, forme gravă. Forme nozologice. Peritonita difuză purulentă postpartum. Tromboflebita puerperală progresantă cu complicații tromboembolice. Complicații puerperale generalizate (septice). Sepsisul și șocul septic obstetrical. Protocolul clinic Național „Sepsis și șocul septic obstetrical”. Particularitățile CSPP la persoanele cu dizabilități, adolescenți, persoane HIV infectate.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sine stătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Colectarea anamnezei obstetrical-ginecologice	60		
Derijarea primei perioade de naștere	2	4	
Ascultarea BCF	50		
Interpretarea CTG	10	20	
Derijarea perioade a doua a nasterii		4	4
Derijarea perioade de delivrență a placentei		2	2
Profilaxia hemoragiilor postnatale		5	5
Metodele de stimulare a intestinelor		10	10
Ajutorul de urgență în caz de preeclampsia severă – foia de indicații	4	4	4
Ajutorul de urgență în caz de eclampsia severă- foia de indicații		4	4
Etape și tehnica chistectomiei		4	4
Etape și tehnica tubectomiei		4	4
Etape și tehnica operației cezariene		4	4
Etape și tehnica perineorafiei		4	4
Etape și tehnica suturării rupturilor vaginale		6	6
Etape și tehnica suturării rupturilor de col		4	4

MODULUL CONEX: NEUROCHIRURGIE

Traumatismele cranio-cerebrale (TCC). Noțiuni generale, definiție, epidemiologia, clasificarea, patogenia, anatomia patologică a TCC. Particularitățile traumatismelor craniocerebrale la copii. Examinarea clinică și suplimentară a bolnavilor cu TCC. Leziunile endocraniene. Plăgile țesuturilor moi ale craniului. Fracturile oaselor bolții craniene. TCC deschise. Fracturi ale oaselor bazei craniene. Plăgile cranio-cerebrale. Traumatismele cranio-cerebrale închise. Comoția cerebrală. Contuzia cerebrală minoră. Contuzia cerebrală medie. Contuzia cerebrală gravă. Delacerația cerebrală. Leziune axonală difuză. Coma posttraumatică și diagnosticul diferențial al comelor. Periodizarea și clasificarea clinico-psihopatologică a restabilirii funcțiilor psihice după comă îndelungată la bolnavii cu traumatism cranio-cerebral grav. Sindromul de compresie cerebrală. Hematomul epicranian. Cefalohematomul cranian subperiostal. Hematomul extradural. Hematomul subdural acut. Hematomul subdural cronic. Hematomul intracerebral. Hemoragia intraventriculară. Hemoragia subarahnoidiană posttraumatică. Hematom epi- și subdural de etaj cranian posterior. Traumatismele cranio-cerebrale asociate. Diagnosticul leziunilor politraumatice. Principalele asociații politraumatice: traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme vertebromedulare, traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme toracice, traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme abdominale, traumatisme craniocerebrale asociate cu traumatisme ale membrelor și centurilor. Principii de tratament și ierarhizarea metodelor terapeutice în traumatisme asociate. Aspectele medico-legale a TCC. Periodizarea evoluției clinice a TCC. Principiile formulării diagnosticului TCC în perioada acută, intermediară și tardivă. Tratamentul TCC. Terapia intensivă în TCC. Tratamentul conservativ și chirurgical al TCC. Tratamentul fracturilor oaselor bolții craniene și bazei craniului. Tratamentul comoției cerebrale. Tratamentul contuziei cerebrale. Tratamentul hemoragiei subarahnoidiene posttraumatice. Tratamentul conservativ și chirurgical al hematoamelor intracraniene. Tratamentul chirurgical al plăgilor cranio-cerebrale. **Traumatismele vertebromedulare.** Noțiuni generale ale traumatismelor vertebromedulare. Frecvența traumatismelor vertebromedulare. Clasificarea traumatismelor vertebromedulare. Clasificarea traumatismelor vertebromedulare prin armă de foc. Fiziopatologia traumatismelor vertebromedulare. Formele clinice ale traumatismelor vertebromedulare. Particularități clinice ale traumatismelor vertebromedulare. Comoția medulară.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 42/64

Contuzia medulară. Sindromul compresiv medular. Particularități clinice, de diagnostic și tratament a bolnavilor cu traumatisme vertebro-medulare în regiunea cervicală superioară. Clinica, diagnosticul și tratamentul traumatismelor cranio-cervicale. Particularități clinice, de diagnostic și tratament a bolnavilor cu traumatisme vertebro-medulare în regiunea cervicală inferioară. Traumatismele vertebro-medulare toracale (clinica, diagnosticul și tratamentul). Traumatismele lombo-sacrate. Diagnosticul și tratamentul. Traumatismele toraco-lombare. Particularități clinice, de diagnostic și tratament. Reacțiile și complicațiile traumatismelor vertebro-medulare. Hematomielia. Clinica diagnosticul și tratamentul. Afectarea radiculară în cadrul traumatismelor vertebro-medulare. Reacțiile și complicațiile timpurii ale traumatismelor vertebro-medulare. Reacțiile și complicațiile tardive ale traumatismelor vertebro-medulare. Șocul spinal. Tratamentul conservativ și chirurgical al bolnavilor cu traumatisme vertebro-medulare. Asistența medicală la etape de transport a bolnavilor cu traumatisme vertebro-medulare. Transportarea bolnavilor cu traumatisme vertebro-medulare. Noțiuni generale de tratament conservativ și chirurgical la bolnavii cu traumatisme vertebro-medulare. Profilaxia urosepsisului și pneumoniei ca unele din cele mai groaznice complicații ale traumatismelor vertebro-medulare. **Tumori intracraniene.** Clasificarea OMS a tumorilor sistemului nervos central. Particularitățile de dezvoltare a tumorilor cerebrale la copii. Epidemiologia tumorilor SNC. Etiologia tumorilor SNC. Tumorile craniene. Osteoamele. Osteosarcoamele primare. Tumorile cu mieloplaxă. Hemangioamele. Tumorile glomusului jugular. Tumorile disembrioplazice. Tumorile metastatice. Histiocitoza "X" (boala lui Hand-Schieller-Christian, granulomul euzinofil). Tumorile intracraniene. Meduloblastoamele. Astrocitoamele. Oligodendrogliomele. Ependimoamele. Meningioamele. Sarcoamele. Papiloamele de plex coroid. Hemangioblastoamele. Neurinoamele. Tumorile disembrioplazice (craniofaringioamele). Cordoamele. Tumorile epidermoide, dermoide și teratoamele. Tumorile supratentoriale (emisferelor cerebrale, nuclei bazali, epifizare, hipofizare, gliome de nerv optic). Tumorile subtentoriale. Tumorile sistemului ventricular. Tumori cranio-spinale. Tratamentul tumorilor cerebrale prin terapia cu raze. Chimioterapia în tratamentul tumorilor cerebrale. Tratamentul chirurgical. **Tumorile vertebromedulare.** Algoritmul de diagnosticare clinico-instrumentală a tumorilor vertebro-medulare. Hemangioamele medulare. Dermoidele medulare. Granulomul eozinofil. Teratoamele medulare. Neurinomul medular. Meningeomul medular. Tumorile intramedulare. Ependimomul medular. Astrocitomul medular. Glioblastomul medular. Tratamentul chirurgical al tumorilor spinale. Particularitățile tratamentului chirurgical al tumorilor extramedulare spinale. Particularitățile tratamentului chirurgical al tumorilor intramedulare spinale. Particularitățile tratamentului chirurgical al tumorilor spinale în dependență de etaj (cervical, toracal, lombo-sacrat). **Supurațiile chirurgicale endocraniene.** Abcesele cerebrale. Noțiuni generale. Abcesele adiacente. Abcesele metastatice. Empiemul sub- și epidural. Particularitățile abceselor cerebrale la copii. Tehnica operațiilor în cazul supurațiilor cerebrale. **Parazitozele cerebrale.** Echinococoză. Simptomatologia, epidemiologia, diagnosticul, tratamentul. Cisticercoză. Simptomatologia, epidemiologia, diagnosticul, tratamentul. Tehnica operațiilor în cazul parazitozelor cerebrale. Particularitățile cisticercozei sistemului nervos și hidatidozei la copii. **Afecțiuni cerebrovasculare.** Aneurismele cerebrale (clasificare, clinică, examinare suplimentară). Tabloul clinic al anevrismelor rupte indiferent de localizarea lor. Forma psudotumorală în debutul unor aneurisme. Aneurismul rupt sau apoplectic. Malformațiile artereovenoase cerebrale. Fistula carotido-cavernosă. Particularitățile afecțiunilor vasculare cerebrale, neurochirurgicale la copii. **Malformațiile congenitale ale sistemului nervos central și ale învelișului osos.** Particularități anatomo-morfologice ale craniului și creierului copiilor. Specificul explorărilor suplimentare la copii. Clasificarea malformațiilor sistemului nervos. Craniostenozele. Malformații ale axului neural cerebrospinal. Meningoencefalocelule. Meningomielocelele. Spina bifida ocultă. Sinusul dermal. Incidența și epidemiologie. Clasificare. Aspecte clinice. Investigații paraclinice. Tratament. **Hidrocefalia sugarului și a copilului mic.** Clasificare. Etiopatogenie. Tabloul clinic. Investigații paraclinice. Diagnostic diferențial. Tratamentul. Evoluție. Pronostic.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

- Însușirea particularităților examenul primar a pacienților de profil internați în secția de neurochirurgie, în alte secții spitalicești sau în secția de internare
- Împreună cu medicul responsabil elaborează planul de investigații și tratament al pacientului neurochirurgical, completează fișa de observație clinică, cu completările necesare pe parcursul spitalizării
- Împreună cu medicul responsabil efectuează manoperele diagnostice și curative necesare, inclusiv și la pacienții pre- și postintervenționali (inclusiv prelucrarea plăgii, pansament)
- Împreună cu medicul responsabil efectuează primirea și examinarea pacienților în secția de internare cu îndeplinirea documentației necesare
- Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii

ANUL III

MODULUL CONEX: CHIRURGIE LAPAROSCOPICĂ PRIN INSTRUIRE VIRTUALĂ-SIMULARE

Efectul de părghie, percepția de adâncime în laparoscopie și coordonarea ochi mână. Mișcările de coordonare. Apucarea eficientă și cu precizie al obiectelor și transferarea acestora. Utilizarea foarfecelor laparoscopice. Metoda de plasare al ansei de ligaturare.

MODULUL CONEX: ENDOSCOPIE

Istoricul endoscopiei. Rolul endoscopiei în patologia tractului digestiv superior (TDS). Cromoendoscopia. Endoscopia în banda îngustă. Endoscopia standard și expert endoscopia. Rolul și locul endoscopiei avansate în diagnosticul și tratamentul

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 43/64

patologiei TDS. **Biopsia in endoscopia digestiva superioara.** Tipurile de biopsie in endoscopie. Protocoale standard de biopsie. Recoltarea materialului pentru analiza citologica. **Indicii de calitate in EDS. Grade si stadii in patologia TDS.** Clasificațiile de baza. **Endoscopia intervențională in patologia TDS** (noțiuni generale): polipectomia, rezecția endoscopică de mucoasa, disecția endoscopică submucoasă, POEM, hemostaza, ligaturarea si sclerozarea variceala, bujarea si dilatările endoscopice, stentarea, extragerea corpurilor străini, etc. **Endoscopia digestivă terapeutică. Hemoragia digestivă superioară.** Diagnostic și tratament endoscopic. **Bandarea elastică endoscopică a varicelor** tubului digestiv în hipertensiune portală. **Colangiopancreatografia retrogradă endoscopică** în diagnosticul și tratamentul maladiilor hepatobiliopancreatice. **Colonoscopie:** indicații, contraindicații, metodologia de executare. **Formațiunile epiteliale al colonului. Cancerul colorectal. Hemoragia din tractul gastrointestinal inferior. Stentarea colonului. Tumorile benigne și maligne a traheii și bronhiilor.** Diagnosticul și tratamentul endoscopic. **Hemoragiile arborelui traheo-bronhial** și metodele endoscopice de tratament. **Toracosopia. Mediastinoscopia.** Afectarea canceroasă a pleurei parietale și viscerale. Leziunile traumatice a pleurei și plămânilor. **Bronhoscopia în urgențe.** Corpii străini traheobronșici. Lavajul bronhoalveolar.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații / operații		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Înșușirea echipamentului pentru realizarea unei endoscopii digestive și respiratorii: - Troleu endoscopic, componentele minim necesare - Sistemul de preluare și transmitere a imaginii - Construcția și elementele principale ale unui endoscop - Setul minim de accesorii pentru realizarea unei endoscopii standard - Alte instrumente și accesorii	3	3	3
Înșușirea metodelor de prelucrare și sterilizare ale endoscoapelor și accesorilor: - Prelucrate manuală - Prelucrare automată	3	3	3
Principii generale pentru realizarea unei endoscopii digestive și respiratorii. Semiotica endoscopică și algoritm de descriere a unei investigații endoscopice	1	3	3
Pregătirea pacienților. Acord informat.	5	-	-
Tehnica endoscopiei digestive superioare. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	1	3	3
Endoscopie digestivă superioară în urgență – particularități. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	-	5	5
Tehnica endoscopiei digestive inferioară. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	-	3	3
Endoscopie digestivă inferioară în urgență – particularități. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	-	2	2
Tehnica endoscopiei respiratorii. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	-	3	3
Endoscopie respiratorie în urgență – particularități. Indicații, contraindicații, pregătirea pacientului, dificultăți, complicații	-	3	3
Elemente de endoscopie terapeutică endolumenală. Hemostaza endoscopică în hemoragiile digestive superioare variceale și nonvariceale. Corpi străini	-	4	4
Elemente de endoscopie terapeutică endolumenală. Polipectomie. Mucosectomie. Ablatie endoscopică. Protezare endoscopică a organelor cavitate al tubului digestiv. ERCP (CPGRE)	-	1	1

MODULUL CONEX: CHIRURGIE PEDIATRICĂ

Ingestia de corpi străini. Corpi străini ai esofagului. Corpi străini gastrointestinali. Ingestia de baterii și magneți. Corpi străini ascuțiți. Bezoare. Corpi străini ai căilor respiratorii. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Complicații. **Traumatisme toracice.** Traumatismele peretelui toracic (fractura coastelor, voletul costal, pneumotoraxul deschis, asfixia traumatică). Traumatismele pleuro-pulmonare (pneumotorax cu lacerări pulmonare, hemotorax, hilotorax, contuzia pulmonară, leziunile diafragmei). Traumatismele mediastinale (leziunile căilor aeriene, leziunile vaselor majore, leziunile cardiace (penetrante și bonte), leziunile esofagului). Epidemiologie. Etiologie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Complicații. **Traumatismele abdominale și renale.** Resuscitarea copilului cu traumatism bont abdominal. Evaluarea copilului cu traumatism bont abdominal. Managementul nonoperator și chirurgical al leziunilor traumatice ale splinei și ficatului. Traumatisme reno-urinare. Leziunile traumatice ale pancreasului. Trauma bontă a stomacului, duodenului, intestinului subțire și gros. Leziunile traumatice ale aortei abdominale. Leziunile traumatice ale diafragmului. Complicațiile traumei lienale (anevrismul splinei,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 44/64

pseudochistul, sepsisul postsplenectomic). Complicațiile traumei hepatice (peritonita biliară (bilomul), leziunile de duct hepatic comun și coledoc, pseudoanevrismul arterei hepatice). Complicațiile traumei renale (pseudoanevrismul arterei renale, urinomul, hipertensiunea arterială). Evidența copiilor cu traumatisme abdominale și reno-urinare. **Trauma cerebrală.** Epidemiologie și anatomie. Mecanismul traumei (leziuni nonpenetrante și penetrante, leziunea axonală difuză, comotia cerebrală). Fiziopatologie. Leziunea cerebrală primară. Leziunea cerebrală secundară. Evaluarea inițială a copilului cu traumatism cerebral. Scorul Glasgow modificat pentru sugari și copii. Leziuni traumatice cerebrale ușoare, medii și severe. Traumatismele cerebrale nonaccidentale. Managementul medico-chirurgical al traumei cerebrale la copil. Pronostic. **Malformațiile congenitale bronhopulmonare.** Embriologie și dezvoltarea arborelui bronhopulmonar. Diagnosticul prenatal și clasificarea malformațiilor congenitale bronhopulmonare. Malformația congenitală a plămânilor și căilor aeriene. Sechetrăția bronhopulmonară. Emfizemul lobar congenital. Atrezia și stenoza bronhiilor. Chistul bronhogen. Managementul prenatal și perinatal al malformațiilor bronhopulmonare. Managementul postnatal al malformațiilor congenitale bronhopulmonare. Lobectomia pulmonară laparoscopică. Tehnica. **Afecțiunile dobândite ale plămânilor și pleurei.** Pleurezii parapulmonare. Etiologie. Patogenie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Conduita terapeutică și chirurgicală. Abscesul pulmonar. Pneumatocele. Conduita terapeutică și chirurgicală. Bronșiectazia. Manifestări clinice și diagnostic. Managementul medico-chirurgical. Hilotoraxul. Manifestări clinice și diagnostic. Managementul medico-chirurgical. Boala interstițială pulmonară difuză. Sindromul lobului mediu pe dreapta. Pneumotoraxul spontan. Manifestări clinice și diagnostic. Managementul medico-chirurgical. **Herniile și eventrațiile diafragmatice congenitale.** Epidemiologie. Factorii genetici. Anomalii asociate. Embriologia diafragmului și patogenia herniei diafragmatice congenitale. Emriologia plămânilor și hipoplazia pulmonară. Dezvoltarea vaselor pulmonare și hipertensiunea pulmonară. Diagnostic prenatal. Manifestările clinice. Diagnostic. Tratament. Asistența prenatală. Medicația prenatală. Resuscitarea și stabilizarea pacientului. Ventilarea mecanică. Administrarea surfactantului. Vazodilatatoare pulmonare. Oxigenarea membranelor extracorporală. Tratamentul chirurgical. Tehnica deschisă și abordul miniinvaziv. Substituția diafragmului (grefe sintetice neabsorbabile, grefe biosintetice absorbabile, lambou muscular autolog, grefe obținute prin inginerie tisulară). Pronostic și evidența. Hernia diafragmatică anterioară Morgagni. Eventrațiile diafragmatice. **Malformațiile congenitale și afecțiunile dobândite ale esofagului.** Anatomia chirurgicală și fiziologia esofagului. Evaluarea clinică a esofagului. Malformațiile congenitale ale esofagului. Stenoza congenitală de esofag. Atrezia de esofag și fistula esotraheală. Emriologie. Epidemiologie. Anomalii asociate. Clasificare. Diagnostic prenatal și postnatal. Managementul preoperator. Tartamentul chirurgical (metodele deschisă și toracoscopică). Duplicațiile chistice esofagiene. Ahalazia. Substituția de esofag. Tehnici chirurgicale. Leziunile esofagiene prin corpi străini. Perforația de esofag. Ingestia de substanțe caustice. Stricurile esofagiene. Managementul. **Refluxul gastro-esofagian.** Patofiziologie. Bariere anatomofiziologice antireflux. Semnele clinice. Conduita terapeutică în reflux gastroesofagian. Conduita terapeutică în boala de reflux gastroesofagian. Diagnostic. Tratamentul chirurgical (deschis și laparoscopic). Tratamentul postoperator. Pronosticul și evidența. **Atreziile și stenozele duodenale și intestinale.** Atrezia și stenoza de duoden. Etiologie. Clasificare. Anatomie patologică. Diagnostic. Managementul medico-chirurgical. Stenoza și atrezia jejunale. Etiologie. Anatomie patologică. Clasificare. Fiziopatologie. Tabloul clinic. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Managementul medico-chirurgical. Cobnduita postoperatorie. Pronosticul și evidența. Atrezia de colon. **Malrotația și volvulusul intestinal.** Embriologie. Tabloul clinic. Diagnostic. Managementul preoperator. Tratamentul deschis și laparoscopic. Conduita postoperatorie. Malrotații atipice. Malformații congenitale asociate. Heterotaxia. **Enterocolita ulcero-necrotică.** Epidemiologie. Fiziopatologie. Diagnostic clinic. Diagnostic diferențial. Sistemul de stadializare. Managementul medical. Tratamentul chirurgical. Complicații postoperatorii. Profilaxia. **Boala Hirschprung.** Epidemiologie. Etiologie și factorii genetici. Tabloul clinic și diagnosticul. Pregătirea preoperatorie. Managementul chirurgical. Tehnici chirurgicale (Swenson, Soave, Duhamel, tehnica laparoscopică, tehnica transanală perineală). Aganglionoză cu segment lung. Managementul postoperator. Rezultatele la distanță. Complicații. Boala Hirschprung variată (displasia neuronală intestinală, hipoganglionoză, ahalazia sfincterului intern, boala Hirschprung cu segment „ultra-scurt”, desmoza colonică). Pronostic. **Atrezia ano-rectală și malformațiile de cloacă.** Epidemiologie. Malformații ano-rectale masculine. Clasificare. Malformații ano-rectale feminine. Clasificare. Anomalii asociate. Managementul nou născutului cu malformație ano-rectală. Tratamentul chirurgical reconstructiv la băieți. Tratamentul chirurgical reconstructiv la fete. Managementul postoperator. Rezultatele funcționale. Complicații. **Invaginația intestinală la copii.** Fiziopatologie. Invaginația primară. Invaginația secundară. Epidemiologie. Tabloul clinic. Examenul clinic. Diagnostic. Managementul non-operator. Tratamentul chirurgical (tehnica deschisă și laparoscopică). Invaginația recidivantă. Invaginația postoperatorie. **Diverticulul Meckel.** Epidemiologie. Tabloul clinic. Diagnostic. Tratamentul chirurgical (tehnica chirurgicală deschisă și laparoscopică). **Apendicita la copii.** Fiziopatologia și evoluția naturală a bolii. Tabloul clinic. Scoruri de risc pentru apendicită acută. Diagnosticul imagistic. Diagnostic diferențial. Tratamentul chirurgical al apendicitei neperforante (tehnica operatorie deschisă și laparoscopică). Managementul non-operator. Managementul apendicitei perforante. Abscesul apendicular. Plastronul apendicular. **Atrezia de căi biliare.** Embriologie. Epidemiologie. Patogenie. Histopatologie. Diagnostic. Programe de screening a nou născuților pentru atrezie a căilor biliare. Tratamentul chirurgical. Managementul preoperator. Portoenterostomia pe ansă Roux-en-Y (Operația Kasai). Managementul postoperator. Complicații postoperatorii. Rezultate și pronostic. Transplantul hepatic. **Chistul de coledoc și litiaza biliară la copii. Chistul de coledoc.** Clasificare. Etiologie. Anatomie patologică. Manifestări clinice. Diagnosticul imagistic. Tehnici chirurgicale (pregătirea preoperatorie, chistectomie cu anastomoză bilio-enterică, metoda laparoscopică, hepaticojunostomia, hepaticoduodenostomia, tehnici alternative de reconstrucție, complicații intraoperatorii). Managementul postoperator. Boala Caroli și coledococelul. Rezultate și pronostic. **Litiaza biliară.** Colelitiaza. Epidemiologie. Tabloul clinic.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 45/64

Diagnostic. Litiaza biliară la copiii cu sferocitoză ereditară. Coledocolitiază. **Colecistita acalculoasă**. Tehnici de colecistectomie laparoscopică. **Malformațiile congenitale și afecțiunile dobândite ale pancreasului**. Malformații congenitale ale pancreasului. Embriologie. Pancreas ectopic. Pancreas anular. Fibroza chistică. Afecțiuni dobândite ale pancreasului. Pancreatita acută. Pancreatita cronică. Maladii pancreatice funcționale: hiperinsulinismul congenital, glicogenoza congenitală. Tumori și chisturi ale pancreasului. Tumori pancreatice endocrine (insulinom, gastrinom, VIPom). Chisturi pancreatice non-neoplastice. Tumori pancreatice exocrine. Andenocarcinomul și pancreatoblastomul. **Afecțiunile splinei**. Embriologie, anatomie și fiziologie. Malformații anatomice. Asplenie și polisplenie. Splina mobilă. Splina accesorie. Fuziunea spleno-gonadală. Chisturi lienale. Indicații pentru splenectomie. Sferocitoza ereditară. Purpura trombocitopenică imunologică. Anemie hemolitică cu hematii falciforme. Talasemia. Boala Gaucher. Tehnica de splenectomie. Metoda deschisă. Splenectomia parțială. Tehnica de splenectomie laparoscopică – complicații și controverse. Complicațiile splenectomiei. Sepsisul postsplenectomic. **Malformațiile congenitale ale peretelui abdominal**. Gastroschizisul. Incidența, embriologia, etiologia. Tabloul clinic și diagnosticul. Managementul prenatal și nașterea. Managementul postnatal (resuscitarea neonatală, stratificarea riscurilor, managementul chirurgical). Managementul postoperator. Rezultatele la distanță. Omfalocelul. Incidența, embriologia, etiologia. Diagnosticul managementul prenatal. Asistența perinatală. Resuscitarea și managementul în perioada neonatală. Evaluarea riscurilor și stadializarea. Managementul chirurgical (închiderea primară imediată, închiderea neonatală etapizată, închiderea etapizată temporizată, tehnica de scarificare, omfalocelul rupt). Managementul postoperator. Rezultatele la distanță. Pronostic. **Herniile peretelui abdominal**. Hernia ombilicală. Anatomie. Incidența. Tratamentul. Hernia epigastrică. Hernia spigeliana. Herniile lombare. **Hernia inghinală**. Incidența și epidemiologia. Embriologie. Asociații și factorii de risc. Clasificarea. Semne de clinice. Hidrocelul. Hernia incarcerată. Timpul optim de tratament chirurgical. Tehnici operatorii (deschise și laparoscopice). Herniotomia inghinală la sugari. Herniile inghinale directe. Herniile femurale. Complicații postoperatorii. **Testicul necoborât (criptorhidia) și tumorile testiculare**. Criptorhidia. Embriologie. Clasificare. Incidența. Diagnostic. Fertilitatea. Riscul de malignizare. Managementul și tratamentul (indicații și timpul optim al tratamentului chirurgical, tratamentul hormonal, orhidopexia). Tumori testiculare. Tabloul clinic și diagnosticul. Carcinomul in situ. Tumori germinative (tumori de sac vitelin, teratomul, neoplasm germinativ mixt, seminomul). Tumori non-germinative (tumori gonadal stromale). Microlitiiza testiculară. **Scrotul acut**. Torsiunea de testicul. Etiopatogenie. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Complicații. Durerile intermitente testiculare. Torsiunea perinatală a testiculului. Afecțiunile simulatorii de torsiune de testicul (torsiunea apendicelor testiculare, epididimita, edemul scrotal ideopatic, purpura Henoch-Schonlein, trauma testiculului). **Malformațiile de dezvoltare și poziționare ale rinichilor**. Embriologia rinichilor. Hipoplazia și displazia renală. Agenezia renală. Rinichi supranumerar. Ectopia renală. Defecte de fuziune. Rinichi în potcoavă. Ectopie renală de fuziune încrucișată (în formă de S sau L). Boala chistică și tumorile renale. Boala polichistică renală autosom recisivă. Boala polichistică renală autosom dominantă. Rinichiul displastic multichistic. Nefromul chistic. Nefroblastomul parțial diferențiat chistic. Chisturi simple și diverticuli caliceali. **Obstrucțiile și malformațiile ureterelor**. Obstrucția joncțiunii bazineto-ureterale la copii. Etiologia. Tabloul clinic. Diagnostic. Managementul (indicațiile pentru tratament chirurgical, tehnici operatorii). Obstrucțiile joncțiunii bazineto-ureterale în rinichi dublu. Rezultatele tratamentului chirurgical. Complicații. Malformații ureterale. Duplicații ureterale. Triplicații ureterale. Ureterul retrocaval. Magaureterul. Tratamentul. Ureterul ectopic. Ureterocelul. **Infecțiile urinare și refluxul vezico-ureteral**. Infecțiile urinare. Epidemiologie. Clasificare. Fiziopatologie. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Refluxul vezico-ureteral. Fiziopatologie. Clasificare. Epidemiologie. Diagnostic. Evoluția naturală a bolii. Managementul medico-chirurgical. **Malformațiile congenitale ale vezicii urinare și uretrei**. Incontinența de urină la copii. Enureza nocturnă. Etiologie (factorii genetici, factorii psihologici, factorii de dezvoltare, factorii urodinamici). Evaluarea clinică. Tratamentul. Incontinența diurnă. Vezica urinară instabilă. Tratamentul. Sindromul micțiunilor frecvente izolate. Vezica urinară hipoactivă. Sindromul Hinman. Vezica urinară neurogenă. Diagnosticul și managementul medico-chirurgical. Afecțiunile uretrei. Prolapsul uretral. Stenoza meatală. Magalouretre. Duplicația de uretră. Fistula uretrală congenitală. Stricturne și stenozele de uretră. Atrezia uretrei. Diverticulul uretral sau valva uretrală anterioară. Valve uretrale posterioare. Embriologie. Tabloul clinic. Tratament. Extrofia vezicii. Diagnostic. Patogeneză. Principii de reconstrucție. Tratamentul chirurgical. Extrofia de cloacă. Tratamentul. Hipospadia. Embriologie. Fiziopatologie. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratament. Complicații. **Sindromul Prune Belly**. Factorii genetici. Embriologia. Tabloul clinic. Semne uro-genitale. Simptoame extra-uro-genitale. Tabloul clinic. Principiile de management. Tratamentul chirurgical. **Tumorile renale**. Tumora Wilms (nefroblastomul). Istoric. Clasificare. Epidemiologie. Genetica moleculară. Precursori patologici. Anatomie patologică. Stadializarea. Factorii pronostici. Tabloul clinic. Diagnostic. Tratamentul chirurgical. Complicații postoperatorii. Tumora Wilms neonatală. Tumora Wilms extrarenală. Chimioterapie. Radioterapie. Tumora Wilms bilaterală. Consecințe patologice pentru supraviețuitori. Carcinomul renal. Nefromul mezoblastic. Nefromul chistic. Angiomiolipomul. Carcinomul medulo-renal. **Neuroblastomul**. Anatomie patologică. Clasificare histopatologică. Biologia moleculară. Tabloul clinic. Diagnosticul de laborator. Diagnosticul imagistic. Stadializarea tumorii. Tratamentul orientat în funcție de riscuri bazat pe Sistemul Internațional de Stadializare a Neuroblastomului. Tratamentul chirurgical. Complicații postoperatorii. **Tumorile benigne și maligne ale ficatului**. Tumori hepatice benigne. Hemangiomul infantil hepatic. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Histologie. Tratament. Hamartromul mezenchimal. Incidența. Epidemiologia. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Histologie. Tratament. Hiperplasia focală nodulară. Incidența. Diagnosticul imagistic. Histologie. Tratament. Adenomul hepatocelular. Incidență. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tumori hepatice maligne. Hepatoblastomul. Epidemiologie. Biologie și genetică celulară. Histologie. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Stadializarea și stratificarea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 46/64

riscurilor. Tratament. Transplantul hepatic pentru hepatoblastom inoperabil. Carcinomul hepatocelular. Epidemiologie. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Histologie. Tratament. Transplantul hepatic pentru carcinomul hepatocelular inoperabil. Sarcomul embrionar nediferențiat al ficatului. Incidența. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Histologie. Tratament. Noile opțiuni de tratament în tumorile hepatice. **Teratomul și chistul dermoid.** Teratomul. Embriologie și anatomie patologică. Anomalii asociate. Diagnosticul și managementul în dependență de localizare. Teratomul sacro-coccigian. Diagnostic. Diagnostic prenatal. Tactica chirurgicală. Teratomul toracic. Teratomul mediastinal. Teratomul intrapericardial. Teratomul intracardiac. Teratomul pulmonar. Teratomul abdominal. Teratomul retroperitoneal. Teratomul gastric. Teratomul cranian și cervical. Teratomul cervical. Teratoamele cranio-faciale. Epignatus. Teratomul nazofaringian. Teratomul oro-faringian. Chistul epidermoid și dermoid. Chistul dermoid. Tabloul clinic. Diagnostic. Tactica medico-chirurgicală. **Limfoamele la copii.** Limfomul Hodgkin. Incidența și epidemiologia. Clasificarea și subtipurile histologice. Tabloul clinic. Diagnostic. Stadializarea. Principiile de tratament. Limfomul Non-Hodgkin. Incidența și epidemiologia. Clasificarea. Tabloul clinic. Diagnostic. Stadializarea. Factorii pronostici de risc. Principiile de tratament. **Rabdomiosarcomul.** Biologia și histologia tumorii. Tabloul clinic. Evaluarea clinică. Stadializarea. Principiile de tratament. **Nevusul și melanomul.** Anatomia dermei și epidermei. Nevul melanocitar dobândit. Tabloul clinic. Factorii de risc. Conduita terapeutică și chirurgicală. Nevul melanocitar congenital. Clasificarea. Tabloul clinic. Melanocitoza neurocutanată. Managementul. Nevii Spitz. Clasificarea. Nevii Spitz atipici. Managementul. Melanomul. Epidemiologie. Factorii de risc. Tabloul clinic. Pronostic. Tratamentul chirurgical. Principii de tratament adjuvant. **Anomaliile vasculare.** Nomenclator. Clasificare. Tumori vasculare. Hemangiomul infantil. Fiziopatologie. Tabloul clinic. Anomalii asociate. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Hemangiomul congenital. Hemangiomul hepatic. Angiomul stufos și hemangioendoteliomul Kaposiform. Sindromul Kasabach-Merrit. Hemangioendoteliomul epitelioid și angiosarcomul. Fiziopatologie. Tabloul clinic. Anomalii asociate. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Malformații vasculare. Embriologia și dezvoltarea sistemelor vascular și limfatic. Malformații capilare. Cutis marmorata telangiectatica congenitală. Telangiectazia. Malformații limfatic. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Anomalia limfatică generalizată /Limfangiomatoza Kaposiformă. Sindromul Gorham-Stout. Limfedemul. Malformații venoase. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Malformații arteriovenoase. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. Malformații vasculare combinate. Sindromul Klippel-Trenaunay. Sindromul CLOVES. Sindromul Maffucci. Sindromul Proteus. Sindromul Parkes-Weber. Anomalia vasculară fibro-adipoasă. Tabloul clinic. Diagnosticul imagistic. Tratamentul. **Sinusuri și tumori craniene și cervicale.** Afecțiuni de origine embrionară. Chistul de duct tireoglos. Reminiscente ale aparatului embrional branhial. Anomalii ale primei fisuri branhiale. Anomalii ale fisurii doi branhiale. Anomalii ale fisurii trei și patru branhiale. Fosete, sinusuri și chisturi preauriculare. Chisturi dermoide și epidermoide. Leziuni inflamatorii. Limfadenita cervicală supurativă acută. Limfadenita cronică. Limfadenita micobacteriana. Felinoza. Etiopatogenie. Tabloul clinic. Diagnostic. Diagnostic diferențial. Tratamentul.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Examinează primar copiii internați în secțiile de internare și alte secții spitalicești	5	5	-
Împreună cu medicul responsabil elaborează planul de investigații și tratament al pacientului, completează foaia de observație clinică, cu completările ulterioare pe parcursul spitalizării	5	5	-
Monitorizează acțiunile prescrise	8	2	-
Examinează pacientul cu afecțiuni chirurgicale acute	5	5	-
Examinează pacientul cu afecțiuni chirurgicale ce necesită tratament chirurgical programat	5	5	-
Împreună cu medicul responsabil efectuează manoperele diagnostice (palparea, percuția și auscultația) și curative necesare, inclusiv și la pacienții pre- și postintervenționali (prelucrarea plăgii, pansament). Monitorizează și evaluează starea pacienților instabili, cu indicarea suplimentară a acțiunilor necesare	7	3	-
Participă la efectuarea testelor de diagnostic funcțional, stabilirea diagnosticului. Programează efectuarea investigațiilor de diagnostic pacienților din secție	2	3	-
Hernii inghinale	1	1	-
Hernii ombilicale	1	1	-
Apendicită acută	1	4	-
Ocluzia intestinală mecanică	-	1	-
Peritonita	-	1	-
Hemoragia din segmentele superioare ale tractului digestiv	-	-	1
Hemoragia din segmentele inferioare ale tractului digestiv	-	1	-
Splenectomia	-	-	1
Toracocenteza	-	1	-
Mediastinotomie anterioară	-	1	-

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 47/64

MODULUL CONEX: CHIRURGIE ONCOLOGICĂ

Oncogeneza. Morfologia tumorilor. Tumorile organelor cavității toracice. Cancerul bronhopulmonar. Caracteristica epidemiologo-geografică. Morbiditatea și mortalitatea în Moldova. Clasificarea clinico-anatomo-radiologică. Tabloul clinic al formelor atipice de cancer bronhopulmonar. Particularitățile clinice ale cancerului bronhopulmonar microcelular. Tratamentul. **Cancerul bronhopulmonar central.** Diagnosticul și tratamentul. Sindromul Pierre-Marie-Bamberger. Diagnosticul diferențial. Formele histologice ale cancerului bronhopulmonar. Metodele de tratament. Tratamentul chirurgical. Indicații și contraindicații. Tipurile de operații aplicate. Complicațiile postoperatorii. Manifestările clinice. Diagnosticul. Tactica de tratament. **Cancerul bronhopulmonar periferic.** Clinica. Tabloul clinic al cancerului apical (Sindromul Pancost-Tobias) și al formelor atipice de cancer pulmonar. Metodele de diagnostic. Semnele radiologice ale cancerului pulmonar periferic și central. Sindromul Pourfour du Petit, sindromul Bernarde-Horner. Metodele de tratament. Tratamentul chirurgical. Indicații și contraindicații. Tipurile de operații aplicate. **Cancerul esofagian.** Tratamentul radio- și chimioterapic. Tratamentul adjuvant și neoadjuvant. Formele de creștere. Clasificarea clinico-morfologică. Stadializarea TNM. Diagnosticul radiologic-endoscopic. **Tumorile esofagului.** Formele clinice și histologice. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tactica de tratament. Date epidemiologo-geografice. Incidența în Moldova. Etiopatogeneza. Factorii cancerigeni. Stadializarea TNM. Tabloul clinic. Semnele locale și generale. Evoluția clinică în dependență de organul adiacent afectat. Metodele de tratament. Tratamentul radio- și chimioterapic. Pronosticul și rezultatele tardive. **Tumorile mediastinale.** Clasificarea. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul. Cava-sindrom. Cauzele și tratamentul. **Tumorile tractului gastro-intestinal. Cancerul gastric.** Particularitățile epidemiologo-geografice. Etiopatogeneza. Factorii cancerigeni. Stările precanceroase ale stomacului. Incidența în Moldova. Clasificarea. Căile de metastazare. Aparatul limfatic după Lambert. Stadializarea TNM. Manifestările clinice în dependență de sediul, forma de creștere și stadiul tumorii. Diagnosticul endoscopic și radiologic. Markerii tumorali în diagnosticul cancerului gastric. Complicațiile cancerului gastric. Tactica și metodele de tratament. Tratamentul chirurgical, indicații și contraindicații. Tipurile de operații aplicate. **Cancerul hepatic.** Formele clinice și histologice. Tabloul clinic în dependență de forma clinică și stadiul tumorii. Diagnosticul. Importanța AFP și ACE în diagnostic. Căile de metastazare. Metodele de tratament. Tratamentul chirurgical. Indicații și contraindicații. Tipurile de operații aplicate. Tratamentul chimio-și radioterapic. Pronosticul. **Cancerul zonei pancreato-duodenale.** Date anatomo-topografice. Incidența în Moldova. Etiopatogeneza. Factorii cancerigeni. Formele de creștere și histologice. Stadializarea TNM. Metodele de tratament. Tratamentul chirurgical, indicații și contraindicații. Tipurile de operații aplicate. **Tumorile endocrine ale pancreasului.** Tabloul clinic. Apudoaamele. Sindromul Sipple, VIP-omul. Sindromul MEN 2a-Vermer, Vermer-Morissou, Zollinger-Ellison, insulinomul. Metodele de diagnostic și tratament. **Tumorile intestinului subțire.** Diagnosticul. Tratamentul. **Cancerul de colon.** Date epidemiologo-geografice. Incidența în Moldova. Etiopatogeneza. Factorii de risc. Stările precanceroase. Formele clinice. Căile de metastazare. Clasificarea. Stadializarea TNM. Tabloul clinic în dependență de forma clinică de creștere. Diagnosticul radiologic și endoscopic. Markerii biochimici. ACE – importanța lui în diagnostic. Complicațiile (ocluzia intestinală, hemoragiile și perforațiile). Metodele de tratament. Tratamentul chirurgical. Pregătirea preoperatorie. Tipurile de operații: indicații, contraindicații. Supravegherea și tratamentul postoperator. Complicațiile postoperatorii. Tratamentul radioterapic și chimioterapic adjuvant și neoadjuvant. Indicații și contraindicații. **Sindroamele genetice.** Sindromul Lynch, Gardner, Peutz-Eggers. Clasificarea. Clinica. Diagnosticul. Tactica de tratament și supravegherea în dinamică. **Cancerul rectal.** Stările precanceroase facultative și obligante. Formele de creștere și histologice. Stadializarea TNM. Tabloul clinic în dependență de forma de creștere și localizarea tumorii. Tactica de tratament și supravegherea în dinamică. Diagnosticul. Tușeul rectal. Diagnosticul radiologic. Metodele endoscopice. Avantaje și dezavantaje. **Diagnosticul endolaparoscopic și operațiile miniinvazive a cavității toracice și abdominale.** Operațiile endoscopice în tumorile orofaringiene și ale laringelui. Operațiile endoscopice în tumorile esofagului, stomacului, colonului și rectului (polipectomie, tumorectomie). Operațiile endoscopice în tumorile aparatului nefroureter (RTU a tumorilor vezicii urinare și prostatei). Biopsiile endoscopice. Operațiile miniinvazive laparoscopice (biopsiile metastazelor și tumorilor primitive ale organelor cavității abdominale, colecistectomia în cancerul veziculei biliare, rezecțiile hepatice segmentare în cancerul primar hepatic și metastatic, rezecție de colon, splenectomie etc.)

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Palparea și puncția ggl periferici	10	-	-
Palparea percuția abdomenului	20	-	-
Percuția și auscultația toracelui	10	-	-
Asistența în operațiile toracice	-	5	5
Participarea la nivel de asistență în operațiile intraabdominale	-	10	10
Efectuarea tușeului rectal	20	-	-
Efectuarea rectoromanoscopiei	5	-	-
Asistență în efectuarea laparoscopiei	-	5	5

MODULUL CONEX: CHIRURGIE TORACICĂ

Anatomia chirurgicală al organelor respiratorii și cutiei toracice. Structura segmentară a plămânilor. Explorări funcționale pulmonare: spirometria și spirografia. Insuficiența respiratorie, formele și gradele. Metode speciale de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 48/64

examinare a bolnavilor cu patologie chirurgicală al organelor respiratorii (radiografia toracică, computer tomografia toracică, bronhoscopia, toracosopia, mediastinoscopia, angiopulmonografia, scintigrafia pulmonară perfuzională, examinarea citologică și microbiologică a sputei). **Afecțiunile congenitale și dobândite ale traheii.** Clasificarea. Metode de diagnostic și tratament chirurgical. Tumorile benigne și maligne ale traheii. Clasificare de traheostomii. Tehnica de traheostomie, complicațiile legate de procedură, profilaxia lor. **Afecțiunile pulmonare congenitale.** Clasificare. Hipoplazii, anomalii de lobulație, chisturile multiple, chisturile solitare, malformații adenomatoase chistice. Diagnosticul. Tactica de tratament. **Pneumotorace.** Tipuri de pneumotorace. Diagnostic. Tratament de urgență. Pneumotoracele spontane. Etiologie, tablou clinic, tactica de tratament. **Bronsectaziile.** Noțiuni generale. Simptomatologie. Diagnosticul diferențial. Complicații. Tratament chirurgical, pronostic. Recuperarea postoperatorie. **Traumatismul toracic închis și deschis.** Hemotorace și hemopneumotorace. Indicațiile pentru toracotomie de urgență. Contuzia pulmonară. Evoluție și complicații. Plăgile și rupturile traumatice ale pleurei, plămânului, diafragmei. Emfizem posttraumatic. Consecințele fiziopatologice ale plăgilor pleuropulmonare. Tratamentul de urgență. **Traumatismul toracic.** Fracturile costale, sternale. Voletul costal. Rupturile și luxațiile cartilajelor costale. Diagnostic. Tratament de urgență. **Hemoptizie.** Clasificarea etiologică. Primul ajutor. Tratamentul endoscopic și chirurgical. **Intervențiile chirurgicale toracice.** Particularitățile pregătirii preoperatorii. Tehnica toracotomiei și toracorafiei. Complicațiile specifice actului chirurgical în intervenții toracice, rezolvarea și profilaxia lor. Particularitățile anesteziei în intervenții toracice. Managementul postoperator, importanța oxigenoterapiei, gimnasticii respiratorii și aspirației active din cavitatea pleurală. **Destrucțiile pulmonare acute.** Clasificare. Etiopatogenie. Evoluție. Diagnostic și diagnosticul diferențial. Tratamentul complex al destrucțiilor pulmonare acute. Drenajul postural. Abcesul pulmonar acut. Tehnica toracopneumocentezei. Gangrena pulmonară. Indicațiile și tehnica pneumotomiei. Pronostic. Recuperare și evidența la distanță. Piopneumotorace. Particularitățile evolutive și simptomatologia. Diagnostic și tratament. Particularitățile sepsisului pulmonar. **Abcesul pulmonar cronic.** Cauzele dezvoltării abcesului pulmonar cronic. Evoluție și complicații. Tratamentul medicamentos și chirurgical. Recuperarea postoperatorie. **Patologiile pleurei.** Pleurezie uscată și exudativă. Clasificare. Etiologie. Tabloul clinic. Diagnostic. Tehnica puncției pleurale și a drenajului pleural. Hemotorace coagulat. Fibrotorace. Tratament chirurgical. Tumorile pleurei. **Pleureziile cronice și fistule pleuropulmonare.** Noțiune. Cauzele transformării pleureziei acute în pleurezie cronică. Simptomatologie. Evoluție. Diagnostic. Procedeele chirurgicale: pleurectomie, variante de toracoplastii. **Chistul hidatic pulmonar.** Epidemiologie. Metode de diagnostic. Tratamentul chirurgical. Supraveghere postoperatorie și profilaxia recidivelor. **Patologiile chirurgicale ale mediastinului.** Anatomia topografică a mediastinului. Tumori și chisturi mediastinale. Diagnostic și tratament. Mediastinitele. Etiologie, tablou clinic, evoluție și complicații. Tratamentul chirurgical urgent în flegmon cervical și mediastinită. **Afecțiunile chirurgicale ale esofagului toraco-abdominal.** Anatomia chirurgicală al esofagului toracic. Stricturi benigne și tumori ale esofagului. Etiologia. Diagnostic. Tabloul clinic. Variante de plastii esofagiene. Diverticule esofagiene. Diagnostic și metode de tratament. Acalazia esofagului și alte tulburări motorii esofagiene. Clasificare, diagnostic, metode de tratament chirurgical. Perforația esofagiană. Cauze. Simptomatologie. Metode de diagnostic. Ruptura spontană al esofagului. Tabloul clinic, diagnostic prompt, evoluție, tratament chirurgical. **Afecțiunile chirurgicale ale diafragmei.** Herniile diafragmei. Clasificare. Diagnostic. Tratamentul chirurgical. Relaxarea diafragmei. Cauze. Tratamentul chirurgical. **Intervențiile chirurgicale toracoscopice video-asistate.** Generalități. Instrumentar și echipament necesar. Indicații. Avantaje și dezavantaje metodei în comparație cu intervenții deschise.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinistătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Puncția pleurală	2	-	-
Drenajul pleural	2	5	-
Toracopneumocenteză	1	4	-
Toracotomie	1	2	5
Toracorafie	1	2	5
Examinarea pacientului toracic	20	-	-
Traheostomie	-	2	-
Microtraheostomie	1	3	-
Sutura parenchimului pulmonar	1	5	5
Rezeecție pulmonară	-	3	3
Cură herniei diafragmale	-	1	3
Rezeecție costală	-	1	1
Plastie de esofag	-	-	1
Toracoscopie diagnostică	-	3	-
Drenarea mediastinului/flegmonului toracic/cervical	-	5	-
Intervenție toracoscopică video-asistată	-	1	3

ANUL IV

MODULUL CONEX: CHIRURGIE LAPAROSCOPICĂ PRIN INSTRUIRE VIRTUALĂ-SIMULARE

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 49/64

Anatomia laparoscopică a zonei colecistului și apendicelui vermicular. Etapele colecistectomiei laparoscopice. Colecistectomia laparoscopică în diverse variații anatomice. Etape de apendicectomie laparoscopică. Diverse tehnici de apendicectomie laparoscopică.

MODULUL CONEX: **CHIRURGIE VASCULARĂ**

Anatomia chirurgicală a sistemului vascular arterial. Fiziologia normală și patologică a circulației sanguine. Examinare fizică a pacientului cu patologie vasculară. Metodele specifice de diagnostic instrumental al pacienților cu patologie vasculară (ecografia Doppler, angiografia convențională, CT angiografia, RMN angiografia). **Malformații arterio-veoase congenitale. Forme anatomotopografice și histologice. Diagnostic și tratament. Căi de abord în chirurgia vasculară periferică.** Căi de abord pentru operații la artere carotide, subclaviculare, axilare, brahiale, iliace, femurale, poplitee și tibiale. **Sutura vasculară.** Istoria, materiale de sutură și instrumentele chirurgicale utilizate în intervenții vasculare, indicații pentru sutura vasculară, variatele tehnici de sutura vasculară, complicațiile postoperatorii legate cu tehnica incorectă de sutura vasculară și modalitățile de evitare și rezolvare acestor complicații. **Plastii și grefări vasculare.** Tehnici de plastie vasculară cu patchautovenos, autovena și cu material sintetic. Tipuri de proteze vasculare. Fiziopatologie. Indicații, complicații postoperatorii. **Traumatisme vasculare și politraumatisme cu componentă vasculară.** Clasificarea traumatismelor vasculare. Importanța diagnosticului oportun. Pronostic. Primul ajutor. Hemostaza provizorie și definitivă în traumatismele vasculare. Tratamentul specializat al traumatismelor vasculare. Diagnostic și tratament al traumatismelor vasculare în cadrul politraumatismelor. Șocul hemoragic. Clasificarea. Tratament. **Ischemia acută arterială.** Embolii și tromboze arteriale. Fiziopatologia. Ischemia acută arterială a membrelor superioare și inferioare. Clasificarea Saveliev. Diagnostic oportun. Metodele de tratament. Infarctul mezenteric. Clasificarea. Diagnostic și tratament chirurgical. **Arteriopatii cronice obstructive.** Fiziopatologia aterosclerozei obliterante. Clasificarea Leriche-Fontaine. Obstrucție/stenoză arterelor carotide. Obstrucție/stenoză arterelor membrelor toracice și pelvine. Sindromul Leriche. Ischemie mezenterică cronică. Diagnostic. Tratament chirurgical deschis și endovascular. **Trombangiita obliterantă.** Definiție. Factori etiologici. Diagnostic. Evoluție. Tratament chirurgical. Pronostic. **Anevrisme arteriale.** Aneurismele arterelor periferice. Etiologie. Diagnostic. Tratament. Aneurismele aortei abdominale. Etiologie. Metode de diagnostic. Indicații pentru tratament chirurgical. Aneurismul fisurat al aortei abdominale. Tabloul clinic. Tratament chirurgical. Pronostic. **Chirurgia endovasculară și intervențiile hibrid.** Istoric. Echipament și instrumentar utilizat în intervenții endovasculare. Indicații pentru procedee endovasculare. Intervențiile hibrid. Avantaje, dezavantaje și perspective chirurgiei endovasculare.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Examinarea pacientului cu patologia vaselor periferice	30	-	-
Abord chirurgical la vase periferice	2	5	10
Arteriotomia	1	5	10
Embolectomie directă/indirectă	1	5	-
Sutura vasculară	1	10	10
Simpatectomie lombară	1	2	3

MODULUL CONEX: **FLEBOLOGIE CHIRURGICALĂ**

Embriologia și anatomia normală a sistemului venos: etapele de formare, anomalii, variații anatomice ale sistemului venos și importanța clinică al acestora. Fiziologia normală a circulației venoase: mecanismele de întoarcere venoasă, funcția pompei musculare periferice, rolul valvelor venoase. Clasificarea maladiilor venoase: clasificarea CEAP, terminologia flebologică contemporană. Metodele de examinare a sistemului venos periferic: clinice, funcționale (pletismografie, determinarea presiunii venoase ambulatorii), imagistice (ultrasonografie doppler-duplex, CT și MRI-flebografie) și de laborator. **Tratamentul conservator al bolilor venoase.** Tratamentul compresional: conceptul contemporan, metodele de compresie, mecanismul de acțiune, indicații și contraindicații, tehnica utilizării. Clasificarea materialelor și produselor compresive moderne: produse compresive elastice și non-elastice. Tratamentul medicamentos al trombozei venoase: preparatele anticoagulante și trombolitice, noțiune de HIT (heparin induced thrombocytopenia), anticoagulante orale noi. Tratamentul medicamentos al insuficienței venoase cronice: preparatele sclerozante (mecanismul de acțiune, reacțiile adverse), preparatele venoactive. **Boala venoasă cronică primară (maladia varicoasă).** Boala venoasă cronică primară (maladia varicoasă): epidemiologia, conceptele etio-patogenice actuale, structura dereglărilor hemodinamicii venoase, clasificările refluxului venos (anatomică, Hach, Pittaluga), mecanismele de formare al ulcerului venos, diagnosticul clinic și instrumental al refluxului venos superficial. Strategii terapeutice contemporane în maladia varicoasă: tratamentul chirurgical și endovenos a refluxului safenian și perforant, complicațiile intra- și postoperatorii, conduita postoperatorie. **Varicele recurente postoperatorii.** Varicele recurente postoperatorii: datele epidemiologice contemporane, cauzele, clasificarea, evaluarea clinico-imagistică. Fenomenul de neovascularizare inghinală: noțiune, teoriile de dezvoltare, rolul clinic, metodele de prevenire. Tratamentul varicelor recurente: noțiune de greșeala tactică și greșeala tehnică în tratamentul chirurgical al varicelor, principiile de bază în selectare conduitei curative în varicele recurente. **Tromboza venoasă acută superficială.** Tromboza venoasă acută superficială: factorii de risc, diagnosticul clinico-imagistic, clasificarea Verrel-Steckmeier, riscul complicațiilor tromboembolice. Tratamentul trombozei venoase

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 50/64

superficiale: alegerea schemelor de tratament, tratamentul antiinflamator, anticoagulant, compresiv, indicații pentru intervențiile chirurgicale. **Tromboza venoasă profundă.** Tromboza venoasă profundă: epidemiologia, patogeniza, evoluția naturală și factorii de risc a trombozei venoase, trombofilii congenitale și dobândite, tabloul clinic a trombozei în bazinul venei cave inferioare, diagnosticul imagistic. Clasificarea LET: principiile de bază, importanța clinică. Tratamentul trombozelor venoase profunde: tratamentul conservativ anticoagulant, ratamentul chirurgical și endovascular (tromboliza direcționată prin cateter, implantarea filtrului de vena cavă), recomandările ghidurilor Internaționale în prevenirea embolismului pulmonar. Tromboza venoasă a membrului superior: tromboza primară (sindromul Paget-Schroetter) și secundară a venei subclaviculare, sindromul venos de apertură toracică (*venous thoracic outlet syndrome*), cauzele, diagnosticul, strategiile terapeutice (tratamentul conservativ, tromboliza, angioplastie percutană, tratamentul chirurgical). **Boala venoasă cronică secundară (sindromul posttrombotic).** Boala venoasă cronică secundară (sindromul posttrombotic): factorii de risc, structura dereglărilor hemodinamice, tabloul clinic, metodele de diagnostic instrumental. Metodele de prognozare a sindromului posttrombotic: scorul SOX-PTS, scorul Villalta. Tratamentul sindromului posttrombotic: tratamentul compresional și medicamentos, tratamentul local al ulcerului venos recalcitrant, operațiile reconstructive pe venele profunde (by-pass venos, enoflebotomie, procedeele anti-reflux), rolul contemporan a tehnicilor endovasculare (stentare venoasă). **Limfedemul primar și secundar.** Limfedemul: limfedemul primar și secundar, etiopatogenia, diagnosticul clinic și instrumental, clasificarea, tratamentul (medicamentos, compresional, chirurgical, microchirurgical). **Patologiile venoase rar întâlnite.** Sindromul de congestie pelvină: noțiune, etiopatogenie, diagnosticul clinico-instrumental, principiile de tratament. Aneurismele venelor superficiale și profunde: noțiune, etiopatogenie, diagnosticul clinico-instrumental, principiile de tratament. Malformațiile venoase, tumorile venoase primare: noțiune, clasificările contemporane, principiile de diagnostic și tratament.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Probele funcționale flebologice (Trendelenburg, Perthes, Hackenbruch)	2	-	-
Marcajul preoperator al varicelor	2	-	-
Măsurarea membrului inferior pentru selectarea dimensiunilor ciorapului compresiv	3	-	-
Duplex scanarea diagnostică la pacient cu boala venoasă cronică	1	5	-
Duplex scanarea diagnostică la pacient cu tromboza venoasă	1	5	-
Duplex scanarea intraoperatorie	1	2	-
Puncția ecoghidată a venei safene	1	2	-
Cateterizarea venei safene după metoda Seldinger	1	2	-
Pregătirea spumei sclerozante după metoda Tessari	1	-	-
Scleroterapia tributariilor varicoase	1	1	-
Crossectomia	2	2	1
Striping safenian	2	2	2
Miniflebotomia procedeu Muller	2	2	2
Acces chirurgical la joncțiunea safeno-poplitee	1	1	2
Ablația endovenoasă chimică	-	1	1
Ablația endovenoasă termică	-	1	1
Trombectomia din varicele	1	1	1
Operații pe venele profunde	-	-	1

MODULUL CONEX: CHIRURGIE CARDIACĂ

Istoria chirurgiei cardiovasculare. Actualitatea chirurgiei cardiovasculare – etapele istorice ale chirurgiei cardiace internaționale și autohtone. Istoricul chirurgiei coronariene. Chirurgia cardiacă premergătoare circulației extracorporeale (CEC). Introducerea și dezvoltarea CEC și a mijloacelor de protecție miocardică. Chirurgia cardiacă post CEC. Chirurgia cardiacă în etapa actuală. Rolul echipei în chirurgia cardiacă. **Metodele de diagnostic neinvaziv și invaziv în chirurgia cardiovasculară.** Importanța metodelor de diagnostic neinvaziv și invaziv în chirurgia cardiovasculară: radiografia toracică. ECG, testele la effort, ecocardiografia cardiacă – transtoracică și transesofagiană, angio computer tomografia, rezonanța magnetică nucleară, angiografia, coronarografia, pulmonografia, cateterismul cardiac. **Anatomia și fiziologia cordului.** Fiziologia hemodinamicii cordului: anatomia funcțională, vasele magistrale, stratificarea riscului și comorbiditatea în chirurgia cardiacă. Căile de acces chirurgical la cord și vasele magistrale. **Cardiopatia ischemică.** Tratamentul chirurgical în angina pectorală. Ruptura miocardică postinfarct. Defectul septal ventricular postinfarct. Insuficiența mitrală ischemică. Aneurism de ventricul stâng. Definiție, clasificarea, în special în funcție de tipul leziunilor coronariene, de fluxul coronarian angiografic, clasificarea anginei instabile și silențioase, clasificarea clinică, epidemiologie, etiologie, fiziopatologie, tabloul clinic și investigațiile necesare, istoria naturală, tratamentul: farmacologic, de revascularizare miocardică: intervențional vs chirurgical, factorii care influențează opțiunea de revascularizare, indicațiile pentru revascularizarea miocardică, strategiile de revascularizare miocardică în afecțiunile multivasculare, aspectele de strategie chirurgicală, aspecte de tactică operatorie, tendințe actuale în bypass-ul aortocoronarian, rezultatele

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 51/64

tratamentului chirurgical în CI. Indicațiile chirurgicale pentru bypass-ul coronarian, eșecul tratamentului medicamentos, stenoza de trunchi principal al arteri coronariene stângi, afectarea trivasculară cu funcția ventriculului stâng deprimată, angina instabilă, angina precoce postinfarct, infarctul acut de miocard cu șoc cardiogen, eșecul angioplastiei percutanate transluminale (PTCA), reoperațiile, leziunile coronariene asociate afectării valvulare cardiace. Grefoanele utilizate în bypass-ul coronarian. Chirurgia coronariană pe cord bătând. Bypass-ul coronarian direct minim invaziv. Endarterectomie coronariană. Cauzele leziunilor neurologice în timpul bypassului aorto-coronarian. Rezultatele tratamentului chirurgical. Forme clinice de ruptură ventriculară. Diagnosticul: clinic, paraclinic. Tratamentul chirurgical: pregătire preoperatorie, principii chirurgicale, tehnica chirurgicală. Definiția insuficienței mitrale ischemice. Incidență. Fiziopatologie insuficienței mitrale ischemice. Istoria naturală. Insuficiența valvei mitrale ischemice acute și cronice. Diagnosticul și diagnosticul diferențiat. Tratamentul chirurgical. Perspectivele. Definiția aneurismului ventricular. Incidența aneurismului ventricular la pacienții cu infarct miocardic. Morfologia aneurismelor ventriculare: fibroelastice și trombotice. Diagnosticul aneurismelor ventriculare. Tratamentul chirurgical. Pronosticul. Rezultate. Pseudoaneurismul ventriculului stâng. Particularități, diagnostic clinic și paraclinic, istoria naturală, evoluție, complicații, tratament, rezultate. **Aneurismul aortei ascendente. Aneurismul arcului aortic. Aneurismul aortei toracice. Aneurismele toraco-abdominale. Disecția aortică acută și cronică. Trombembolia pulmonară acută. Trombembolia pulmonară cronică. Traumatismul vaselor mari ai cordului.** Definiție, terminologie și nosologie, epidemiologie și incidență, etiologie, anatomia chirurgicală a aortei, particularități, diagnostic clinic și paraclinic, istoria naturală, evoluție, complicații, tratament, rezultate. Sindromul hemoragic-hipovolemic-anemic, sindromul compresiv: hemopericard, hemotorax, hemomediastin, morfologie, traumatismele cardiopericardice nepenetrante, leziunile miocardului, traumatismele vaselor mari intratoracice. **Valvulopatiile cardiace.** Definiție. Etiologie. Patogeneză. Clasificare. Algoritm-protocol de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Complicațiile. Algoritm-protocol de tratament. Evaluarea primară a bolnavului critic la etapa de prespital. Supravegherea și monitorizarea bolnavului. Evaluarea clinică al bolnavilor cu diferite valvulopatii cardiace dobândite: aortică, mitrală, tricuspida și combinate. Metodele chirurgicale în tratamentul valvulopatiilor. Conduita postoperatorie și de lungă durată la bolnavii operați la valvele cardiace – plastie, protezare cu valve biologice, protezare cu valve mecanice. Complicațiile trombotice. Metodele tratamentului intensiv pre- și postoperator în malformațiile cardiace dobândite: conduita bolnavului cu malformații cardiace dobândite în secțiile de reanimare și terapie intensivă. **Malformații cardiace congenitale la nou-născuți și copii de vârstă fragedă.** Patologia cardiacă la nou-nascuți și copii de vârsta fragedă, aspecte socio-economice. Examenul clinic al bolnavilor cu malformații cardiace congenitale. Metode de diagnostic neinvasiv și invaziv al malformațiilor cardiace congenitale. Anatomia segmentară a cordului. Fiziologia hemodinamicii cordului: anatomia funcțională, presiunile în cavitățile inimii, vasele magistrale. Căile de acces chirurgical la cord și vasele magistrale în cazul malformațiilor cardiace congenitale. **Malformații cardiace congenitale cianogene.** Hipoplazia inimii stângi. Trunchiul arterial comun. Anomalia Ebstein. Tetralogia Fallot. Transpoziția vaselor magistrale. Coarctatia aortica tip infantil sau intreruperea arcului aortic. Retur venos pulmonar anormal. Definiție. Etiologie. Patogeneză. Clasificare. Algoritm-protocol de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Complicațiile. Algoritm-protocol de tratament. Tactica de tratament urgent în malformațiile cardiace congenitale cianogene. Metodele interventionale în tratamentul malformațiilor cardiace congenitale cianogene. Metodele chirurgicale în tratamentul malformațiilor cardiace congenitale cianogene. Metodele tratamentului intensiv pre- și postoperator în malformațiile cardiace congenitale cianogene. Conduita postoperatorie la bolnavii cu malformații cardiace congenitale cianogene: evoluția postchirurgicală – particularitățile plăgilor chirurgicale, conduita medicamentoasă, complicațiile, evaluarea primară a bolnavului critic operat la cord la etapa de prespital. Supravegherea și monitorizarea bolnavului operat la cord. **Malformații cardiace congenitale necianogene.** Canalul atrioventricular. Stenoza aortica congenitala. Stenoza valvei arterei pulmonare. Canalul arterial permeabil. Coarctatia aortica tip matur (infra sau juxtaductala). Defectele septale ventriculare. Defectele septale atriale. Definiție. Etiologie. Patogeneză. Clasificare. Algoritm-protocol de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Complicațiile. Algoritm-protocol de tratament. Tactica de tratament urgent în malformațiile cardiace congenitale necianogene. Metodele chirurgicale în tratamentul malformațiilor cardiace congenitale necianogene. Metodele tratamentului intensiv pre- și postoperator în malformațiile cardiace congenitale necianogene. **Malformații cardiace congenitale la adulți. Impactul malformațiilor cardiace congenitale la adulți în patologii chirurgicale generale.** Definiție. Etiologie. Patogeneză. Clasificare. Algoritm-protocol de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Complicațiile. Fiziologia hemodinamicii cordului: anatomia funcțională, presiunile în cavitățile inimii, vasele magistrale. Algoritm-protocol de tratament. Conduita chirurgicală. Metode de tratament extracorporal în chirurgia cardiacă. Conduita postoperatorie la bolnavii cu malformații cardiace congenitale: evoluția postchirurgicală – particularitățile plăgilor chirurgicale, conduita medicamentoasă, complicațiile, evaluarea primară a bolnavului critic operat la cord la etapa de prespital. Supravegherea și monitorizarea bolnavului operat la cord.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08**Data:** 21.02.2020

Pag. 52/64

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

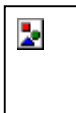
Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Examinarea pacientului cardiac	20	-	-
Interpretarea echilibrului acidobazic și hidrosalin la bolnavul cardiochirurgical	20	-	-
Monitorizarea circulației extracorporale la bolnavul cardiochirurgical	-	4	-
Monitorizarea hemodinamicii la bolnavul cardiochirurgical	-	4	-
Sternotomie/sternorafie	2	2	4
Puncție/drenare pericardului	-	2	-
Prelevarea grefoanelor pentru by-pass coronarian	-	4	-
Intervenție asupra aparatului valvular	-	-	4
Intervenție asupra aparatului valvular/ revascularizare miocardului	-	-	4
Toracotomie la bolnavul cardiochirurgical	-	-	4
Aplicarea suturii pe cord	4	-	-

MODULUL CONEX: ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE

Morfofiziologia și fiziopatologia osului, osteogeneza, formarea calusului, biologia grefelor. Particularitățile, evoluția traumatismelor și regenerarea țesutului osos în dependentă de vârstă. **Schimbările generale în organism la agresiune**. **Semiologia aparatului locomotor**: examinarea generală a pacienților cu traumatisme și maladii a locomotorului. **Principiile de tratament a sinistrațiilor cu leziuni a locomotorului**. **Plaga**. Fracturile deschise – clinică, tratament. Leziunile prin arma de foc. **Infecția chirurgicală** – osteomielite, tetanos, infecția anaerobă. **Șocul traumatic** – patogenie, clinică, tratament. **Sindromul de strivire** – patogenie, clinică, tratament. **Politraumatismele** – clasificare, diagnostic, tratament. **Emboliile** – clasificare, diagnostic, profilaxie, tratament. **Leziunile nervilor periferici**. **Anestezia locală**, regională și tronculară în tratamentul leziunilor sistemului locomotor. **Leziunile coloanei vertebrale**. Leziunile oaselor bazinului. Fracturile claviculei și omoplatului. Fracturile humerusului și antebrațului. Leziunile mâinii. Principii de tratament ale leziunilor tendoanelor. Fracturile femurului și gambei. Fracturile piciorului, maleolare și ale pilonului tibial. Leziuni intraarticulare. **Luxații** – diagnostic, principii de tratament. **Amputații** – principii generale. Traumatismele la copil. Principii de tratament. Malformațiile congenitale și diformitățile câștigate ale locomotorului. Principii de tratament. **Maladii degenerativ-distrofice articulare și vertebrale** – diagnostic, tratament. Osteo-condrodisplaziile și distrofiile, concepții contemporane de diagnostic și tratament. **Osteocondropatiile**, stadiile lor, principii curative. Consolidarea lentă și formarea pseudartrozelor, cauze, principii curative. **Osteonecroza** de cap femural la adult. Stadializare. Tratament.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Reducerea luxatiei scapulo-humerale	1	3	-
Reducerea luxatiei în articulația cotului	-	-	1
Reducerea și imobilizarea a metaepifizei distale a osului radial	1	3	2
Reducerea și imobilizarea a diafizei humerale	-	2	-
Reducerea și imobilizarea a diafizei tibiale	-	2	-
Reducerea și imobilizarea a fracturilor maleolare	-	2	-
Punctia articulației cotului	1	2	-
Punctia articulației genunchiului	1	5	-
Punctia articulației gleznei	1	2	3
Aplicarea sistemului de tracție scheletică prin tuberozitatea tibială	1	5	5
Aplicarea sistemului de tracție scheletică prin olecranon	-	1	-
Aplicarea sistemului de tracție scheletică prin os calcanean	-	2	1
Reducerea luxatiei de clavicula și artrosinteza cu brose	-	2	1
Reducerea fracturei de clavicula și fixarea cu placa	-	1	1
Reducerea fracturei de os humeral și fixarea cu placa	-	-	1
Reducerea fracturei ale oaselor antebrațului și fixarea cu placi	-	-	1
Reducerea fracturei a metaepifizei distale a radial și osteosinteza cu brose	-	-	2
Stabilizarea oaselor pelvisului cu aparat tijă extern	-	-	2
Artroplastia de sold	-	-	2
Reducerea și osteosinteza a extremității proximale a osului femural	-	-	1
Reducerea și osteosinteza a diafizei femurale	-	-	1
Reducerea și osteosinteza a osului tibial proximal	-	-	1
Reducerea și osteosinteza a diafizei tibiale	-	-	2
Reducerea și osteosinteza a maleolelor	-	-	3
Reducerea și osteosinteza a oaselor plantei	-	-	1

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 53/64

Artroplastia totala de genunchi	-	-	1
Rahisinteza	-	-	1
Debridarea chirurgicală a unei fracturi deschise, cu stabilizarea in aparat extern	1	3	3
Tehnica chirurgicala în: grefe pediculate, grefe libere	-	2	2
Interveții la tendoane: tenotomie, alungirea tendoanelor, scurtare, tenodeză	-	2	2
Intervenții la nervi: neuroliza, neurorafie, neuroplastic	-	2	2
Amputatia la nivelul membrului toracic	1	1	2
Amputatia la nivelul membrului pelvin	1	1	2
Deschiderea de flegmon osteitic	1	2	2
Fistul-secvestr-necrectomia	1	2	2
Alicarea aparatului ghipsat pentru imobilizarea memebrului toracic	1	5	5
Alicarea aparatului ghipsat pentru imobilizarea memebrului pelvin	1	5	5
Aplicarea aparatului ghipsat temporal dupa amputația la nivelul coapsei	1	2	2
Aplicarea aparatului ghipsat temporal dupa amputația la nivelul gambei	1	2	2
Puncția bursei olecraniene	1	2	-
Bursectomia bursei olecraniene	1	1	1
Punctia bursei prepatelare	1	2	2
Bursectomia bursei prepatelare	1	1	2
Imobilizarea temporală a membrelor traumatizate în condițiile acordării primare a ajutorului medical	5	5	5

MODULUL CONEX: CHIRURGIE PLASTICĂ ȘI REPARATORIE

Cunoștințe generale. Istoria problemei pacienților arși. Epidemiologia traumatismului termic în lume și Moldova, profilaxia lui. Arsurile și medicina de calamitate. Dezvoltarea studiului științific în combustiologie. **Aspecte generale ale arsurilor și sistematizarea lor.** Anatomia și funcția pielii. Clasificarea profunzimii arsurilor. Determinarea suprafeței de afectare. **Patofiziologia plăgilor combustionale.** Fenomenele care se petrec în regiunea afectată. Problemele de patologie a permeabilității capilare în arsuri. Probleme de apariție și evoluția leziunilor capilare. Patogeneza bolii arșilor. Caracteristica. Gradațiile. Perioadele. Pronosticul. Afectarea organelor interne în maladia combustională. **Șocul combustional.** Șocul primar. Șocul secundar (șoc combustional). Clasificarea stărilor de șoc combustional. Tratamentul complex al șocului combustional. **Intoxicația postcombustională.** Patogeneza mecanismului intoxicațiilor a pacienților combustionați. Aspectele clinice a intoxicațiilor postcombustionale. Tratamentul complex a intoxicațiilor pacienților arși. Terapia infuzională în perioada a II-a bolii combustionale. Clinica, tratamentul și profilaxia dereglărilor metabolice a pacienților arși. Infuzia parenterală a dereglărilor metabolice a pacienților arși. Infuzia enterală a dereglărilor metabolice a pacienților arși. **Tratamentul local a plăgilor postcombustionale.** Directive actuale în tratamentul arsurilor. Tehnica de îngrijire generală și locală a unui bolnav cu arsuri. Metoda de tratament acoperit. Metoda de tratament semiacoperit. Metoda de tratament descoperit. Tratamentul arșilor pe paturile fluidizante „Clinitron”. Necrectomia în tratamentul arsurilor profunde. Cultivarea celulelor de fibroblaști, cheratociți, epidermocyte. **Complicațiile arsurilor.** Complicațiile perioadei I: a) Edemul pulmonar acut, b) Rinichiul de șoc, c) Clinica, diagnosticul și tratamentul complicațiilor gastrointestinale. Complicațiile perioadei a-II-a. Complicațiile perioadei a-III-a: a) Insuficiența poliorganică și polisistemică (MSOF), b) Afecțiunile pulmonare, c) Insuficiență hepatică, d). Afecțiunile cardio-vasculare. **Specificul tratamentului arsurilor de diverse localizări.** Arsurile capului cu afectarea oaselor craniului. Arsurile mâinii. Arsurile zonelor articulare, țesutului osos. Arsurile ochiului. **Clinica, diagnosticul și tratamentul statusului imunologic a pacienților arși.** Schimbările imunologice a pacienților cu leziuni termice. Diagnosticul schimbărilor imunologice. Imunoterapia activă și pasivă. **Terapia antibacteriană a pacienților cu leziuni termice.** Terapia antibacteriană în dependență de perioada bolii combustionale. Cefalosporinele în tratamentul bolii combustionale. Ftorchinolonii și aminoglicozidele în tratamentul arșilor. Clinica, diagnosticul, profilaxia și tratamentul sepsisului combustional. **Clinica, diagnosticul, profilaxia și tratamentul afecțiunilor gastrointestinale a pacienților arși.** **Clinica, diagnosticul și tratamentul electro-traumatismelor.** Clinica, diagnosticul și tratamentul congealațiilor. Particularitățile tratamentului pacienților arși de vârstă înaintată. Clinica, diagnosticul și tratamentul cicatriciilor postcombustionale.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestătător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Determinarea suprafeței de arsură după regula cifrelor „9”	5	3	-
Determinarea suprafeței de arsură după Vileavin	5	3	-
Determinarea suprafeței de arsură după Dolinina	5	3	-
Determinarea suprafeței de arsură după regula palmei pacientului sau 1%	5	3	-
Efectuarea necrectomiei tangențiale	4	2	-
Efectuarea necro-fasciotomiei decompressive pacienților cu arsuri profunde vaste	2	2	-
Colectarea grefelor cutanate de diverse grosimi	3	3	2
Perforația grefelor manuala sau cu perforatorul de diferite mărimi	5	2	2

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 54/64

Introducerea unui implant de silikon subfascial cu scop de dermotenzie	1	2	2
Formarea unui lambou fascio-cutanat cu diverse localizări	1	2	2

MODULUL CONEX: CHIRURGIA TRAUMATISMULUI ASOCIAT

Partea generala. Politraumatism: concept, noțiuni generale, clasificare, principiile managementului chirurgical. Definiție. Epidemiologie. Etiopatogenie, mecanogeneză. Răspunsul organismului la traumatism (nervos, metabolic, hormonal, imun, funcțional). Scoruri de risc traumatic (RTS, ISS, TRISS, Glasgow). Clasificarea clinico-anatomică (asociat, multiplu, combinat, deschis, închis), evolutiv-pronostic (grav mediu, grav, extrem de grav), patofiziologică (hemodinamic stabili, instabili, stabilizați). Evoluția politraumatizatului: SIRS, MODS, CARS, sindromul de agravare reciprocă. Șoc. Conceptul „orei de aur”. Abordare în echipă multidisciplinară. Forme particulare de traumatisme închise: accidente rutiere (șofer, pieton), katatraumatism, agresiune. Mecanisme de leziune a factorilor vulneranți (acțiune directă, indirectă, accelerare, decelerare, ansa închisă, „centura de siguranță”, volan etc.). Opțiuni de tratament: operator, nonoperator, principiul *Damage Control Surgery* și *second-look*. Indicații pentru laparotomie în traumatisme. Abordul. Revizia. Manopere diagnostic-curative intraoperatorii (hemostaza, soluționarea leziunilor), drenarea, închiderea abdomenului. Toracotomia: indicații, tipuri, tehnica chirurgicală, complicații. Toracotomia resuscitativă în leziunile extratoracice: indicații, tehnica efectuării, facilități. **Aspectele fundamentale clinico-diagnostice și de stabilizare în abordarea pacientului cu traumatisme asociate.** Examinarea primară a politraumatizatului conform algoritmului ABCDE. Aprecierea clinică a leziunii dominante (starea de conștiență, respirația, hemodinamica). Triaajul medical. Evaluarea secundară a traumatizatului cu traumatism abdominal: sindrom peritoneal, hemoragic, mixt, abdomen „asimptomatic”, abdomenul acut traumatic fals. Metodele de diagnostic paraclinic (teste de laborator, examene instrumentale noninvazive și miniminvazive) și interpretarea concluziilor. Rolul metodelor de investigare în abordarea pacientului traumatizat. Locul tehnicilor imagistice: ecografia (FAST), examenul radiologic simplu și cu contrast, TC, RMN. Elaborarea algoritmului diagnostic în funcție de parametrii hemodinamici. Șocul hipovolemic: fiziopatologie, manifestări clinice, tratament, principiul repleției volemice. Hemotransfuziile indicații, contraindicații, complicații, locul acesteia în tratamentul pacientului traumatizat. **Traumatismele abdominale închise (contuziile).** Etiologie. Clasificare. Frecvența leziunilor. Examenul clinic general și local al abdomenului. Sindroamele clinice caracteristice (hemoragic, peritoneal, mixt). Diagnosticul paraclinic imagistic: USG-FAST: metodica, interpretarea rezultatelor; TC cu angiografie: indicații, rezultate, aprecierea severității leziunilor diagnosticate; radiografia panoramică a abdomenului, laterografia: indicații, rezultate, interpretări. Diagnosticul paraclinic instrumental: lavajul peritoneal diagnostic; principiul metodei, indicații, metodologie, interpretarea rezultatelor; laparoscopia: indicații, semiologia laparoscopică a hemoperitoneului și a leziunilor viscerale, managementul miniminvaziv chirurgical. Tactica medico-chirurgicală: abordare operatorie sau management nonoperator al leziunilor traumatiche diagnosticate. Operații urgente imediate, operații urgente: indicații, abord, principiul *Damage Control Surgery*. Tehnici și modalități de hemostază chirurgicală. Management nonoperator în traumatismul abdominal închis: concept, indicații, algoritmul abordării, riscurile posibile, modalitățile de supraveghere a reușitei, cauzele de eșec. **Traumatismele abdominale deschise (plăgile).** Etiologie. Clasificare. Epidemiologie. Semiologia plăgilor abdominale, particularitățile examenului local al abdomenului (revizia chirurgicală a plăgii, vulnerografia). Tipuri de management chirurgical (operator, miniminvaziv, nonoperator). Conduita diagnostic-curativă diferențiată a traumatizațiilor cu plăgi abdominale în funcție de simptomatologie și topografia plăgii. Particularitățile conduitei pacienților cu eviscerație. Aspectele debridării chirurgicale a plăgilor prin armă de foc. Abordare nonoperatorie și miniminvazivă în traumatismul abdominal deschis. Managementul selectiv nonoperator al plăgilor abdominale: beneficii, riscuri, indicații, contraindicații, conduită. Laparoscopia în traumatismul abdominal deschis: indicații, contraindicații, semiologia leziunilor, riscuri. **Aspecte particulare ale leziunilor traumatiche în funcție de organul intraabdominal lezat. Leziuni traumatiche ale stomacului.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii. Particularitățile reviziei chirurgicale, variantele de soluționare a leziunii. **Leziuni traumatiche ale intestinului subțire.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii: sutură primară, rezecții segmentare cu anastomoză primară sau derivații externe (jejunostomie tip Mikulicz, jejunostomie tip Maydl, ileostomia terminală). **Leziuni traumatiche ale colonului.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii: sutură primară, exteriorizarea extraperitoneală a suturii, rezecții segmentare cu anastomoză primară sau derivație externă (colostomii terminale, pe ansă, procedeul STEC). **Leziuni traumatiche ale perineului și rectului.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii: sutură primară, excludere din pasaj, decompresie prin derivație externă, particularitățile de debridare chirurgicală a plăgilor perineale. **Leziunile traumatiche ale duodenului.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice în funcție de topografia porțiunii duodenale lezate. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii, particularitățile reviziei chirurgicale (triada Laffité). Variantele de soluționare a leziunii, indicațiile, riscurile, complicațiile (sutura simplă, excluderea din pasaj, transpoziția gastrică, indicațiile pentru drenarea căilor biliare, duodenopancreatectomia cefalică). **Leziuni traumatiche ale căilor biliare.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii. Iatrogeniile posibile, clasificarea acestora (Bismuth), modalitățile de soluționare: tratament laparo-endoscopic, anastomoze biliodigestive, drenarea căilor biliare (indicații, tehnici, complicații). **Leziuni traumatiche ale pancreasului.** Etiologie. Clasificare (conform AAST). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 55/64

(aspectele tratamentului laparo-endoscopic, decompresia căilor biliare, drenarea Wirsungului, abdominizarea și marsupializarea pancreasului, bursoomentostomia, necresecestrectomia de etapă, procedee rezecționale). Profilaxia pancreatitei posttraumatice. **Leziuni traumatice ale ficatului.** Etiologie. Clasificarea severității leziunii după criteriile: chirurgical (AAST) și imagistic (Mirvis). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii și starea politraumatizatului (stabilitatea hemodinamică, GCS, ISS, vârsta, comorbidități). Tratamentul chirurgical: hemostaza temporară (Pringle, packing etc.), și definitivă (hemostatice locale, sutura plăgii hepatice, rezecție hepatică nonanatomică), rezolvarea bilioragiei. Complicațiile posibile și managementul chirurgical specific al acestora. Complicațiile tardive posibile ale tratamentului nonoperator (hemoragia tardivă, abcesul hepatic, pseudoanevrismul posttraumatic, hemobilia, bilomul și peritonita biliară). Tehnici de monitorizare și soluționare. **Leziuni traumatice ale splinei.** Etiologie. Clasificarea severității leziunii după criteriile: chirurgical (AAST) și tomografic (scala Schweizer, scorul Resciniti, clasificarea MDTC). Particularitățile clinico-diagnostice. Managementul chirurgical în funcție de severitatea leziunii și prin prisma oportunității de tratament MNO, algoritmul de abordare. Opțiuni de soluționare chirurgicală (cu prezervare de splină: nonoperator, embolizări radiologice, rezecții; splenectomie) indicații, riscuri, tehnică, complicații. Complicațiile evolutive posibile ale tratamentului nonoperator (leziunea întârziată de splină, infarctul lienal, abcesul). Sindromul postsplenectomie: noțiune, simptomatologie, profilaxie. **Leziuni traumatice ale mezoului intestinal:** clasificare, etiologie, simptomatologie, particularități de diagnosticare. Tratamentul chirurgical. **Leziuni traumatice ale organelor urogenitale** (rinichi, uretere, vezică urinară). Etiologie. Clasificarea severității leziunii. Particularități și procedee diagnostice și de conduită în funcție de localizarea leziunii. Riscurile evolutive posibile și posibilitățile de rezolvare chirurgicală. **Hematomul retroperitoneal posttraumatic:** clasificare, etiologie, simptomatologie, diagnosticul paraclinic (TC cu angiografie, RMN, laparoscopia). Conduita medico-chirurgicală, aspectele în cazul asocierii leziunii de bazin. Particularități de conduită în funcție de localizare, răspândire și leziunea declanșatoare. Riscurile evolutive posibile și posibilitățile de rezolvare chirurgicală. **Abordare nonoperatorie a pacienților cu hemoperitoneu și traumatism abdominal închis:** indicații, contraindicații, tratament, supraveghere în dinamică. Criteriile de reușită și eșec al abordării. **Abordare nonoperatorie a pacienților cu hemo-pneumo-peritoneu și traumatism abdominal deschis:** indicații, contraindicații, tratament, supraveghere în dinamică. Criteriile de reușită și eșec al abordării. **Traumatismele toracice:** generalități, aspecte clinice, diagnostice și de management chirurgical. Epidemiologie. Etiologie, mecanisme de producere. Clasificarea etiopatogenetică, clinico-anatomică, patofiziologică și după evoluția clinică, pronostic și grad de urgență a măsurilor terapeutice. Consecințele evolutive fiziologice potențiale în traumatismul toracic: hipoxia, hipercarbă, șocul hipovolemic, șocul „obstructiv”, acidoza, diminuarea debitului cardiac, dereglări în eficiența ventilatorie, dereglări în schimbul de gaze. Examenul clinic primar al traumatizatului cu leziuni toracice, principiul ABCDE. Examenul clinic secundar, momentele distincte. Diagnosticul paraclinic instrumental și de laborator. Tipurile intervențiilor chirurgicale: indicații, contraindicații. Tehnica toracocentezei și drenărilor cavității pleurale. Toracosopia: indicații, contraindicații, tehnică. Tipurile toracotomiei: indicații, riscuri, complicații. **Traumatismele închise ale toracelui.** Traumatismele închise ale toracelui: contuzia, compresiunea toracică; fracturile scheletului toracic: fracturile sternului și coastelor; rupturile plămânilor, bronhiilor și vaselor mari; emfizemul subcutan și mediastinal; rupturile diafragmului; contuzia cordului. Aspectele clinice, diagnostice și tactica chirurgicală în funcție de tipul leziunii, particularitățile fixării carcăsei osoase, blocadele neuraxiale. Indicațiile către toracotomie în traumatismele toracice închise. Particularitățile diagnosticului și tratamentului leziunilor diafragmei. **Voletul costal:** definiție, fiziopatologie și modalități de rezolvare chirurgicală. Stopul cardio-respirator. Formele stopului cardiac. Resuscitarea primară și secundară. Metodele de protecție cerebrală. Insuficiența respiratorie acută. Forme clinice. Principii de tratament. Sindromul leziunii pulmonare acute (ARDS): fiziopatologie, manifestări clinice, tratament. **Traumatismele deschise ale toracelui. Plăgile toracelui:** penetrante și nepenetrante. Plăgile pleuropulmonare. Pneumotoracele (închis, deschis și cu supapă) și hemotoracele. Clasificarea. Tactica diagnostică-curativă. Metodele de drenare a cavității pleurale. Indicații către toracotomie în plăgile toracice. **Plăgile cardiopericardice și toraco-abdominale, tamponada cardiacă.** Tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul. Complicații în traumatismele toracelui (ARDS, tromboembolia, pneumonia nosocomială, sepsisul). Conduita postoperatorie. **Abordarea leziunilor aparatului locomotor la pacientul politraumatizat. Fracturile de bazin la pacienții politraumați:** metode de examinare a pacienților cu fracturi ale oaselor bazinului, tratamentul în funcție de tipul fracturii de pelvis, procedee și dispozitive utilizate pentru stabilizarea fracturilor de bazin la pacienții politraumați. Metodologia imobilizării improvizate a fracturilor de bazin, poziția pacientului, particularități de conduită. Fracturile deschise ale bazinului. Particularitățile stabilizării primare a pelvisului în fracturi cu implicarea acetabulului. Particularitățile de conduită a pacienților cu fracturi de pelvis și leziuni medulare. Tratamentul leziunilor pelvisului la etapa de reanimare. „Pelvisul strivit”, particularități de tratament la etapa de stabilizare și resuscitare (leziuni medulare, fracturi de vertebre). **Leziuni traumatice ale extremităților la politraumați.** Fracturile extremităților ce necesită stabilizare la politraumați. Imobilizarea fracturilor de oase tubulare lungi. Fracturile deschise, particularități de prelucrare chirurgicală a plăgii. Amputație traumatică de membre la politraumați. Particularități de conduită. Particularitățile de prelucrare a plăgilor în funcție de durata de expoziție. **Lucrul în sala de stabilizare și triaj, blocul operator și sala de pansamente.** Îndeplinirea documentației medicale a bolnavului politraumatizat. Examinarea primară a bolnavului politraumatizat grav în sala de resuscitare, elaborarea algoritmului diagnostic-curativ. Prelucrarea chirurgicală primară a plăgii. Participarea la manevrele chirurgicale de stabilizare și tratament chirurgical definitiv complex al pacientului politraumatizat.

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale

Numărul de manipulații/operații efectuate

De

Ca primul

Ca al doilea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 56/64

	sinestătător	asistent	asistent
Aprecierea scorurilor de risc traumatic (RTS, ISS, TRISS, Glasgow)	30	30	20
Aprecierea indicațiilor pentru diferite opțiuni de tratament: operator, nonoperator, principiul <i>Damage control</i> și <i>second-look</i>	30	30	20
Examinarea primară a politraumatizatului conform algoritmului ABCDE	30	30	30
Efectuarea triajului medical în traumatisme în Unitatea Primiri Urgențe (UPU)	În timpul gărzii	În timpul gărzii	În timpul gărzii
Evaluarea secundară a traumatizatului cu traumatism abdominal	60	60	60
Elaborarea algoritmului de diagnostic în funcție de stabilitatea hemodinamică a traumatizatului și interpretarea concluziilor	30	30	30
Interpretarea examenelor imagistice: ecografia (FAST), examenul radiologic simplu și cu contrast, TC, RMN	20	20	20
Efectuarea examenului clinic general și local al abdomenului în traumatisme	60	60	60
Efectuarea lavajului peritoneal diagnostic, interpretarea rezultatelor, principii de monitorizare	2	2	2
Elaborarea algoritmului abordării nonoperatorii în traumatismul abdominal închis, conduită terapeutică	2	2	2
Efectuarea examenului local al abdomenului în traumatismele abdominale deschise (revizia chirurgicală a plăgii)	2	2	2
Aprecierea conduitei pacienților cu eviscerație posttraumatică	2	2	2
Efectuarea debridării chirurgicale a plăgilor prin armă de foc	1	1	1
Elaborarea algoritmului de diagnosticare a leziunilor organelor cavitare în traumatismele abdominale	5	5	5
Efectuarea reviziei intraoperatorii a abdomenului în cazul traumatismului	3	3	3
Elaborarea variantelor de soluționare a leziunii stomacului în funcție de severitatea leziunii	1	1	2
Elaborarea managementului chirurgical în funcție de severitatea leziunii intestinului subțire	1	1	2
Aplicarea suturii primare în leziunile traumatice ale intestinului subțire	1	2	2
Efectuarea rezecțiilor segmentare de intestin subțire cu anastomoză primară în leziunile traumatice ale intestinului subțire	-	2	2
Efectuarea derivațiilor externe în leziunile traumatice ale intestinului subțire	-	2	2
Aplicarea suturii primare în leziunile traumatice ale colonului	1	2	2
Efectuarea rezecțiilor segmentare de colon cu anastomoză primară în leziunile traumatice ale colonului	-	2	2
Efectuarea derivațiilor externe în leziunile traumatice ale colonului	-	2	2
Elaborarea algoritmului de diagnosticare a leziunilor perineului și rectului	1	2	3
Elaborarea managementului chirurgical în funcție de severitatea leziunii rectului	1	2	2
Efectuarea excluderii din pasaj a colonului în leziunile traumatice ale rectului	-	2	2
Efectuarea debridării chirurgicale a plăgilor perineale	1	2	2
Elaborarea algoritmului clinico-diagnostic în leziunile traumatice ale duodenului în funcție de topografia porțiunii duodenale lezate	1	2	3
Efectuarea reviziei intraoperatorii a duodenului cu punerea în evidență a semnelor caracteristice a leziunii traumatice	1	2	2
Aprecierea indicațiilor pentru diferite variante de soluționare a leziunii traumatice a duodenului	1	2	2
Efectuarea suturii simple a leziunii traumatice a duodenului	1	2	2
Efectuarea intervențiilor de excludere a duodenului din tranzit în leziunile traumatice ale duodenului	-	2	2
Elaborarea algoritmului clinico-diagnostic în leziunile traumatice ale colecistului și căilor biliare	2	3	3
Elaborarea managementului chirurgical în funcție de severitatea leziunii colecistului și căilor biliare	1	1	1
Efectuarea anastomozelor biliodigestive, drenarea căilor biliare în leziunile traumatice ale colecistului și căilor biliare	-	1	1
Elaborarea algoritmului clinico-diagnostic în leziunile traumatice ale pancreasului.	1	1	2
Efectuarea reviziei intraoperatorii a pancreasului cu punerea în evidență a semnelor caracteristice a leziunii traumatice și în funcție de topografia porțiunii lezate	-	2	2

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 57/64

Elaborarea managementului chirurgical în funcție de severitatea leziunii pancreasului.	1	2	2
Efectuarea intervențiilor în leziunile traumatice ale pancreasului (hemostază, decompresia căilor biliare, drenarea Wirsungului, abdominizarea și marsupializarea pancreasului, bursoomentostomia, necresechestrectomia de etapă, procedee rezecționale)	-	2	2
Aprecierea severității leziunii traumatice a ficatului după criteriile: chirurgical (AAST) și imagistic (Mirvis)	1	2	3
Elaborarea algoritmului de tratament a leziunilor ficatului în funcție de severitatea leziunii și starea politraumatizatului (stabilitatea hemodinamică, GCS, ISS, vârsta, comorbidități)	1	2	3
Efectuarea hemostazei temporare în cadrul tratamentului chirurgical în trauma ficatului (Pringle, <i>packing</i> etc)	-	1	3
Efectuarea hemostazei definitive (aplicarea hemostaticelor locale, diferite tipuri de sutură a plăgii ficatului) în cadrul tratamentului chirurgical în trauma ficatului	1	1	3
Efectuarea debridării plăgii ficatului, rezecției hepatice nonanatomice	-	-	2
Aplicarea procedeelelor chirurgicale în rezolvarea bilioragiei din leziunile traumatice ale ficatului	-	1	2
Aplicarea tacticii nonoperatorii în leziunile traumatice ale ficatului: algoritm și pași în conduita curativă	2	2	2
Diagnosticarea complicațiilor tardive ale tratamentului nonoperator în leziunile traumatice ale ficatului: hemoragia tardivă, abcesul hepatic, pseudoanevrismul posttraumatic, hemobilia, bilomul și peritonita biliară	2	3	3
Aprecierea severității leziunii traumatice a splinei după criteriile: chirurgical (AAST) și imagistic (scala Schweizer, scorul Resciniti, clasificarea MDTC)	3	3	3
Elaborarea algoritmului de tratament a leziunilor splinei în funcție de severitatea leziunii și starea politraumatizatului (stabilitatea hemodinamică, GCS, ISS, vârsta, comorbidități)	3	3	3
Efectuarea hemostazei în cadrul tratamentului chirurgical în trauma splinei: hemostatice locale, sutura splinei, splenectomia	1	1	2
Aplicarea tacticii nonoperatorii în leziunile traumatice ale splinei: algoritm și pași în conduita curativă	3	3	3
Diagnosticarea complicațiilor tardive posibile ale tratamentului nonoperator în leziunile traumatice ale splinei: ruptura tardivă, infarctul lienal, abcesul lienal. Tehnicile de monitorizare și soluționare	3	3	3
Diagnosticarea leziunilor traumatice ale organelor urogenitale (rinichi, uretere, vezică urinară): pașii consecutivi în cazul hematuriei	3	3	3
Elaborarea tacticii de tratament în leziunile traumatice ale organelor urogenitale (rinichi, uretere, vezică urinară)	2	2	3
Diagnosticarea hematomului retroperitoneal posttraumatic. Particularități de conduită în funcție de localizare, răspândire și factorul cauzal	2	2	2
Efectuarea examenului clinic primar al traumatizatului cu leziuni toracice conform principiului ABCDE	2	3	3
Efectuarea examenului clinic secundar al traumatizatului cu leziuni toracice	2	3	3
Diagnosticul paraclinic instrumental și de laborator în leziunile toracice	3	3	3
Efectuarea toracocentezei și drenării cavității pleurale în caz de hemotorace, pneumotorace	4	4	4
Conduita în cazul drenurilor din cavitatea pleurală: monitorizare, îngrijire, indicații pentru înlăturarea drenurilor	5	5	5
Aprecierea indicațiilor și contraindicațiilor către toracotomie în leziunile toracice	2	2	2
Diagnosticarea traumatismelor închise ale toracelui: contuzia, compresiunea toracică; fracturile scheletului toracic: stern, coaste, claviculă, omoplat etc; rupturile plămânilor, bronhiilor și vaselor mari; emfizemul subcutan și mediastinal; contuzia cordului	4	4	5
Asistența de urgență în traumatismele grilajului costal al toracelui: fixarea carcasi osoase, blocadele neuraxiale, pansamente de imobilizare	2	2	5
Diagnosticarea rupturilor traumatice ale diafragmului	1	1	1
Abordul chirurgical în rupturile diafragmei, tehnici chirurgicale în funcție de gradul leziunii	-	1	2
Diagnosticarea voletului costal, aprecierea tipului de volet și indicațiilor pentru	2	2	2

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag. 58/64**

stabilizare a carcasi osoase			
Efectuarea procedeelor tehnice în voletul costal	-	1	2
Efectuarea reviziei plăgii toracice, stabilirea indicațiilor pentru drenarea cavității pleurale	2	2	3
Stabilirea indicațiilor către toracotomie în plăgile toracice	1	2	2
Diagnosticarea leziunilor cardiopericardice și a tamponadei cardiace: tactica chirurgicală	-	1	2
Variante de suturi chirurgicale pe miocard, fenestrarea pericardului	-	-	1
Examinarea politraumatizaților cu fracturi ale oaselor bazinului, ale membrilor inferioare, procedee și dispozitive utilizate pentru stabilizarea fracturilor de bazin	3	3	3
Efectuarea imobilizării improvizate a fracturilor de bazin, poziția pacientului, particularități de conduită	1	3	3
De efectuat imobilizarea fracturilor de oase tubulare lungi la politraumatizați	1	2	2
De efectuat prelucrarea chirurgicală a plăgii în fracturile deschise la politraumatizați	-	2	2
De efectuat debridarea plăgilor țesuturilor moi în funcție de durata de timp „traumă-operatie”.	3	5	5
Participarea la manevrele chirurgicale de stabilizare și tratament chirurgical definitiv complex al pacientului politraumatizat	În timpul gărzii (6 gărzi)	În timpul gărzii (6 gărzi)	În timpul gărzii (6 gărzi)

E. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE AL MEDICULUI REZIDENT, SPECIALITATE CHIRURGIE GENERALĂ)

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate		
	De sinestător	Ca primul asistent	Ca al doilea asistent
Apendicectomii A/E	35	50	-
Hernii inghinale A/E	12	30	20
Hernii femurale A/E	2	5	5
Hernii ombilicale A/E	2	10	5
Hernii ventrale postoperatorii A/E	2	15	20
Hernii strangulate A/E	2	5	5
Laparotomii, laparorafii A/E	35	30	50
Suturarea ulcerului perforat A/E	4	8	10
Suturarea hemostatică a ulcerului gastroduodenal hemoragic A/E	1	4	6
Gastroenteroanastomoze A/E	2	2	4
Rezecții gastrice A	-	5	10
Hernii hiatale A	-	2	10
Intervenții chirurgicale în caz de ocluzia intestinală acută A/E	5	10	20
Ileostomii A/E	1	5	5
Colostomii A/E	1	3	3
Operații Hartmann A/E	1	4	10
Rezecții segmentare ale intestinului subțire A/E	2	2	6
Rezecții segmentare ale colonului A/E	2	2	6
Hemicolectomii A/E	2	4	10
Rezecții de rect A	-	2	4
Hemoroidectomii A/E	5	20	-
Paraproctite acute și cronice A/E	5	20	-
Colecistostomii A/E	1	2	2
Colecistectomii deschise și laparoscopice A/E	5	10	30
Coledocotomii cu drenaj coledocian A/E	1	5	10
Derivații bilio-digestive A	-	5	20
Chist hidatic, abcese, formațiuni hepatice A	-	2	3
Intervenții chirurgicale în caz de pancreatita acută necrotică A/E	1	5	10
Intervenții chirurgicale în caz de pancreatita cronică A	-	3	5
Tratamentul peritonitei generalizate și localizate (abcesele intraabdominale) A/E	4	10	30
Splenectomii A/E	1	2	3
Flebectomii A/E	2	5	10
Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii contaminate (purulente) A/E	30	30	-
Drenarea abcesului al țesuturilor moi A/E	15	20	-
Panarițiu A/E	5	10	-

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 59/64

Drenarea flegmonului mâinii A/E	2	5	5
Furuncule, carbuncule, hidrosadenite A/E	20	10	-
Mastite acute A/E	2	5	5
Exarticulația degetului plantei A/E	5	10	10
Amputații de gamba A/E	1	5	5
Amputații de coapsă A/E	2	15	20

IV. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE:

- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific chirurgiei generale;
- Cunoașterea și înțelegerea anatomiei și fiziologiei chirurgicale, etiologiei și patogeniei ale diferitor patologii chirurgicale;
- Explicarea utilizării și interpretarea rezultatelor diferitor metode de diagnostic;
- Efectuarea diagnosticului clinic-imagistic și diferențial a patologiilor chirurgicale;
- Cunoașterea și înțelegerea patologiilor chirurgicale urgente;
- Cunoașterea principiilor tehnicilor chirurgicale de bază și înțelegerea interpretării efectuării lor;
- Rezolvarea problemelor de situație și formularea concluziilor.

COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

- Perfecționarea capacității de autonomie decizională;
- Formarea atitudinii personale;
- Abilitatea de interacțiune socială, activitatea în grup cu diferite roluri;
- Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracurriculare;
- Perfecționarea aptitudinilor practice cu specific chirurgiei generale;
- Dezvoltarea diferitor tehnici de învățare;
- Selectarea materialelor digitale, analiza critică și formularea unor concluzii;
- Prezentarea proiectelor științifice individuale;

FINALITĂȚILE DISCIPLINEI:

- Să cunoască particularitățile de organizare a serviciului chirurgical programat și urgent;
- Să cunoască bazele și rolul practic al chirurgiei generale și interrelațiile ei cu alte discipline chirurgicale.
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia chirurgiei generale în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice și de a interveni la necesitate;
- Să fie apt să deducă cauzele posibile de insucces în interpretarea rezultatelor investigațiilor paraclinice și imagistice, inclusiv raportate la tehnicile chirurgicale;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

V. LUCRUL INDIVIDUAL AL REZIDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursă de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul modulului
2	Lucrul cu caietul de lecții practice	Transcrierea diverselor sarcini în caietul de lecții practice cu rezolvarea lor prin asocierea desenelor la textul explicit. Analiza informației din imaginile de la	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor.	Pe parcursul modulului

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 60/64

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
		tema respectivă din prelegere și manual. Rezolvarea sarcinilor consecutiv. Formularea concluziilor la finele fiecărei lecții. Verificarea finalităților lecției respective și aprecierea realizării lor. Selectarea informații suplimentare, foloșind adrese electronice și bibliografia suplimentară.		
3	Aplicarea diferitor tehnici de învățare	Asocierea pregătirii teoretice cu dezvoltarea abilităților practice, tehnici chirurgicale, participarea la workshop-uri din cadrul catedrei pentru perfectarea abilităților medico-chirurgicale.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale.	Pe parcursul modulului
4	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea prin vizualizarea surselor online, studierea materialelor online de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat.	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor.	Pe parcursul modulului
5	Pregătirea și susținerea prezentărilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului / prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare.	Pe parcursul modulului

VI. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode clasice / tradiționale:

- Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare;
- Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor;
- Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament;
- Instruire prin simulare în domeniul chirurgiei;
- Vizionarea filmelor (inclusiv și a tehnicilor chirurgicale).

Metode de activitate individuală:

- Munca cu cartea;
- Lucrul sub conducerea profesorului (pregătirea prezentărilor pe tematica aleasă – tactici de diagnostic, tratament).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- rezident etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) și colectivă (în grup 5-6 persoane):

- Dialog profesor – echipă, grupa în mod frontal;
- Dialog profesor – echipă, grupa sub formă de întrebări și răspunsuri;
- Folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție de a rezolva o problemă;
- Metoda problematizării – la problemele situației propuse de profesor, rezidenții trebuie să indice căile de rezolvare a acestor probleme;
- Prin dezbateri, dialoguri euristice.

Strategii de predare la prelegere se propune:

- Introductiv;
- Curent;
- Sinteză;
- Dezbateri.

Strategii de predare la lecțiile practice se propune:

- Studiu de caz;
- Lucru în grupuri;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 61/64

- Lucru individual;
- Observare clinică;
- „Brainstorming”;
- „Multi-voting”;
- „Masă rotundă”;
- „Interviul de grup”;
- „Studiul de caz”;
- „Controversă creativă”;
- „Tehnică focus-grup”;
- „Portofoliu”;
- Lucrări practice virtuale.

Metode de învățare recomandate:

- **Observația.** Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor biologice, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza.** Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii.** Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația.** Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.
- **Clasificarea.** Identificarea structurilor/proceselor pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei.** Selectarea elementelor, care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea.** Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafic, schematic) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente și constatări.
- **Experimentul.** Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

VII. METODE DE EVALUARE: (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- Aplicarea testelor docimologice;
- Rezolvarea problemelor/exercițiilor;
- Analiza studiilor de caz;
- Realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate;
- Lucrări de control;
- Examen de promovare;
- Deprinderi practice, etc.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiu/ îndrumător cu aprecierea notei în matriculă.

La finele fiecărui an de studiu rezidentul susține examenul de promovare de la anul respectiv de studii la anul următor, în fața comisiei, cu notă în matriculă.

Finală: examen.

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (oral, asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de notare la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Șistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 62/64	

6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	C
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Stagiarul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

VIII. EXAMENUL DE ABSOLVIRE

Se desfășoară conform Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea Examenului de Licență în cadrul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova.

1. Studiile postuniversitare prin rezidențiat în cadrul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova se finalizează cu susținerea Examenului de Licență care se efectuează în modul stabilit de „Regulamentul de organizare și desfășurare a Examenului de Licență în instituțiile de învățămînt superior” aprobat prin Ordinul Ministerului Învățămîntului nr. 135 din 12.04.1996, Regulamentul de studii postuniversitare prin rezidențiat, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 135-p §17 din 26.09.2011 cât și de prezentul Regulament, aprobat anual de Senatul Universității.

2. Permitea la Examenul de Licență este precedată de prezentarea la Decanat de către catedra respectivă a informației (tabelul) despre atestarea preventivă a rezidenților ultimului an de studii privind îndeplinirea Programului integral de instruire prin Rezidențiat, inclusiv și stagiul practic raional.

3. Examenul de Licență se susține de către rezidentul ultimului an de studii la fiecare specializare, fiind admis de Decanat în temeiul informației despre atestarea lui preventivă la catedra bază, în 3 etape.

4. În scopul dirijării și supravegherii Examenului de Licență prin ordinul emis de Ministerul Sănătății se formează o Comisie de Stat pentru Examenul de Licență constituită din specialiștii principali și titulari ai Ministerului Sănătății, reprezentanți ai Consiliului de Administrație și Decanatului rezidențiat și secundariat clinic.

5. După emiterea ordinului Ministerului Sănătății referitor la Examenul de Licență în scopul aprecierii cunoștințelor medicilor rezidenți la finele rezidențiatului prin ordinul emis de Rector se formează Comisiile de Stat pentru Examenul de Licență pe specializări la fiecare din cele trei etape de examinare:

- etapa inițială (I) a Examenului de Licență pentru aprecierea nivelului de cunoștințe în pregătirea practică a medicilor rezidenți;
- etapa intermediară (II) a Examenului de Licență pentru testarea cunoștințelor teoretice și practice a medicilor rezidenți prin testare cu grilă în scris și/sau la computer;
- etapa finală (III) a Examenului de Licență pentru testarea cunoștințelor teoretice și practice a medicilor rezidenți prin răspunsul oral la întrebările din bilet în fața Comisiei de Stat la specializarea respectivă.

6. Examenul de Licență se susține la toate specializările de studii postuniversitare prin rezidențiat.

7. Timpul începerii cît și sediile Examenelor de Licență la fiecare din etape se numesc de Presedinții Comisiilor respective pe specializări în conformitate cu orarul aprobat de Decanat.

8. Etapa inițială (I) constă în aprecierea cunoștințelor în domeniul deprinderilor practice care se efectuează conform cerințelor standardului educațional la specializarea respectivă și în funcție de specificul fiecărui profil.

8.1 Președintele Comisiei de Stat la etapa inițială (I) a Examenului de Licență este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă, se consiliează cu președintele Comisiei (mari) de Stat pentru Examenul de Licență formată prin ordinul emis de Ministerul Sănătății. Cu câteva zile înainte de Examen la baza clinică de testare a cunoștințelor practice președintele pregătește cazuri clinice conform numărului de rezidenți în grupă, selectând pacienți tematici la maximum investigați, clari în plan de diagnostic și demonstrabili în aspect clasic academicla profilul chirurgical suplimentar se pregătesc pacienți pentru intervenții chirurgicale iar la profilul stomatologic – pentru manopere stomatologice.

8.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa inițială participă activ la examinarea cunoștințelor medicilor rezidenți în domeniul deprinderilor practice și sunt responsabili de aprecierea corectă și la justa valoare a lor pe care ei le manifestă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.

8.3 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa inițială este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect actele necesare pentru fiecare rezident în parte (procese - verbale), se consiliează cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el procesele verbale și darea de seamă cu prezentarea lor Secretarului Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență numit pentru etapa a II-a.

8.4 În cazul aprecierilor insuficiente la deprinderile practice reexaminările se permit până la etapa finală.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 63/64	

9. Etapa intermediară (II) a Examenului de Licență constă în aprecierea cunoștințelor prin test-control cu grilă în scris și/sau la computer, verificată de Comisia de Stat pentru Examenul de Licență.

9.1 Președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa intermediară (II) este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă, se consiliează cu președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență formată prin ordinul emis de Ministerul Sănătății. Președintele cu câteva luni înainte pregătește setul de teste cu un număr suficient de întrebări alcătuite și selectate conform Programului integral de studii prin rezidențiat la specialitatea respectivă, totodată fiind responsabil de confidențialitatea testelor ce vor fi propuse la examen.

9.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa intermediară participă la examinarea cunoștințelor teoretice și practice ale medicilor rezidenți în domeniul respectiv prin testare cu grilă și sunt responsabili de aprecierea corectă și la justa valoare a lor pe care ei le posedă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.

9.3 Caietul de teste la fiecare specializare conține 100 întrebări în 3 variante, propuse de Președintele Comisiei la această etapă. Întrebările se alcătuiesc după principiul: 1 - 4 răspunsuri corecte din 5.

9.4 Calcularea punctajului la această etapă se efectuează conform algoritmului determinat (anexa).

9.5 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de licență la etapa intermediară este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect și fără greșeli numai compartimentul acestei etape din procesele-verbale pentru fiecare rezident în parte, se consiliează cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el darea de seamă cu transmiterea ei și proceselor verbale Secretarului Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență numit pentru etapa a III-a.

9.6 În cazul aprecierilor insuficiente la testarea cu grilă reexaminările se permit până la etapa finală.

10. Etapa finală (III) a Examenului de Licență constă în aprecierea cunoștințelor teoretice și practice prin răspunsul oral la întrebările din bilet în fața Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa respectivă.

10.1 Președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa finală (III) este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă. Președintele pregătește din timp setul de bilete cu un număr suficient de întrebări alcătuite și selectate conform Programului integral de studii prin rezidențiat la specializarea respectivă, totodată fiind responsabil de confidențialitatea structurii biletelor ce vor fi propuse la examen.

10.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa finală participă activ la examinarea cunoștințelor teoretice și practice ale medicilor rezidenți în domeniul respectiv prin răspunsul oral în fața Comisiei și sunt responsabili de aprecierea corectă și la justa valoare a lor pe care ei le manifestă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.

10.3 Biletele conțin întrebări din compartimentele de bază ale specializării (conform stagiilor prevăzute de planul didactic la toți anii de studii).

10.4 Aprecierea cunoștințelor la întrebările din bilet se efectuează după principiul utilizării coeficientului la fiecare întrebare.

10.5 Determinarea notei finale (cu zecimi) la Examenul de Licență se face în baza sumei notelor de la fiecare etapă utilizând coeficienții după formula:

$$\text{Nota finală} = (\text{Nota etapa I} \times 0,3) + (\text{nota etapa II} \times 0,3) + (\text{nota etapa III} \times 0,4)^*$$

* Coeficienții pot fi revăzuți anual la propunerea consiliului științific al facultății rezidențiat și secundariat clinic și aprobată la senatul universității.

10.6 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de licență la etapa finală este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect actele necesare (procesele-verbale, borderourile etc.), se consiliază cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el procesele - verbale și darea de seamă finală la specializarea respectivă cu transmiterea lor la Decanat.

10.7 În cazul aprecierilor insuficiente la etapa finală prin răspuns oral în fața Comisiei reexaminările nu se mai permit în anul respectiv.

11. Rezidenților care n-au reușit la Examenul de Licență li se eliberează adeverința ce certifică efectuarea studiilor postuniversitare prin Rezidențiat neterminat și sunt îndreptați pentru evidență la Direcția Resurse Umane a Ministerului Sănătății.

12. Reexaminarea prin Examenul de licență se permite după 1 an. Examenul de Licență mai poate fi susținut de cel mult de două ori în decursul următorilor trei ani.

13. După susținerea Examenului de Licență, absolvenților Rezidențiatului li se eliberează Diploma de Licență de modelul stabilit cu indicarea conferirii calificării de medic specialist în domeniul respectiv.

14. Posesorii Diplomei de Licență după finisarea Rezidențiatului sunt repartizați în câmpul muncii de către Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale.

VII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ LA MODULUL CHIRURGIE GENERALĂ

- Hotineanu V, red. Chirurgie: curs selectiv. Chișinău: CEP Medicina; 2008.
- Bâtcă P. Chirurgie abdominală: cazuri clinice, situații, întrebări, explicații. Chișinău: CEP Medicina; 2007.
- Maloman E. Chirurgia abdominală de urgență. Recomandări practice de diagnostic și tratament. Chișinău: Preprintiva; 2008.
- Spânu A. Chirurgie. Chișinău: Tipografia Centrală; 2000.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 64/64

5. Țăbârnă C, Groza S, Ilcenco V, Pisarenco S. Abdomen acut. Diagnostic și tratament. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei; 2006.
6. Ghidirim Gh, Cicala E, Guțu E, Rojnovceanu Gh, Dolghii A. Hemoragiile digestive superioare non-variceale. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei; 2009.
7. Țăbârnă Gh. Ghid clinic de oncologie. Chișinău: Universul; 2003.
8. Țăbârnă C. Chirurgia echinococozii: Ghid pentru chirurghi și medicii de familie. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei; 2009.
9. Hipertensiunea portală la adult. Protocol Clinic Național nr.63. Autorii: Hotineanu V, Cazacov V, Anghelici G, Dumbravă V, Moraru V, Cepoida P, Maximenco E. Chișinău: MSMPS; 2009. 72 p.
10. Hernia abdominală strangulată. Protocol Clinic Național nr.283. Autorii: Guțu E, Guzun V. Chișinău: MSMPS; 2017. 34 p.
11. Colecistita acută calculoasă la adult. Protocol Clinic Național nr.293. Autorii: Guțu E, Guzun V. Chișinău: MSMPS; 2018. 48 p.
12. Apendicita acută la adult. Protocol Clinic Național nr.317. Autorii: Guțu E, Guzun V. Chișinău: MSMPS; 2018. 43 p.
13. Tromboza venoasă profundă la adult. Protocol Clinic Național nr.331. Autorii: Guțu E, Casian D, Culiuc V, Sochircă M, Bzovii F. Chișinău: MSMPS; 2018. 59 p.
14. Ulcerul gastroduodenal hemoragic la adult. Protocol Clinic Național nr.332. Autorii: Guțu E, Guzun V, Iacub V. Chișinău: MSMPS; 2018. 78 p.
15. Ulcerul gastroduodenal perforat la adult. Protocol Clinic Național nr.333. Autorii: Guțu E, Guzun V, Iacub V, Guțu S. Chișinău: MSMPS; 2018. 55 p.
16. Ocluzia intestinală superioară la adult. Protocol Clinic Național nr.334. Autorii: Guțu E, Guzun V, Guțu S. Chișinău: MSMPS; 2018. 67 p.
17. Infecția plăgii postoperatorii (de situs chirurgical). Protocol Clinic Național nr.367. Autorii: Guțu E, Casian D, Busuioc E, Guzun V, Culiuc V. Chișinău: MSMPS; 2020. 66 p.
18. Angelescu N, ed. Tratat de patologie chirurgicală. Vol.I-II. București: Editura Medicală; 2001.
19. Mironiuc A. Semiologie și patologie chirurgicală. Cluj-Napoca: Iuliu Hațieganu; 2011.
20. McLatchie GL. Ghid Clinic de Chirurgie. București: All; 2001.
21. Ghelase F, Georgescu I, Nemeș R. Chirurgie generală. București: Editura Didactică și Pedagogică RA; 1999.
22. Prișcu AI, red. Chirurgie. București: Editura Didactică și Pedagogică; 1992.
23. Dragomirescu C, Popescu I, red. Actualități în chirurgie. București: Celșius; 1998.
24. Șilen W. Diagnosticul precoce al abdomenului acut. București: Editura medicală; 1994.
25. Zamfir D, Bancu Ș. Urgențele medico-chirurgicale în patologia esofagului, Târgu Mureș: Veritas; 2000.
26. Târcoveanu E. Patologie chirurgicală: esofag, duoden, stomac. Iași: Dosofoței; 1995.
27. Bratucu E. red. Manual de chirurgie pentru studenți. București: Editura Universitară „Carol Davila”; 2009.
28. Popescu I. Chirurgia ficatului. București: Carol Davila; 2004.
29. Târcoveanu E. Elemente de chirurgie laparoscopică. Iași: Dosofoței; 1996.
30. Constantinescu C. Actualități în chirurgie. București: Editura Medicală; 1989.
31. Brunnicardi FC, Schwartz ȘI, eds. Schwartz's Principles of Surgery. 8-th ed. New York: McGraw-Hill, Medical Pub. Division; 2007.
32. Săbiston Textbook of Surgery. The Biological Basis of Modern Surgical Practice. 18-th ed. Philadelphia: WB Saunders; 2007.
33. Greenfield's Surgery: Scientific Principles and Practice. 5th ed. Philadelphia: Williams & Wilkins; 2011.
34. Shackelford's Surgery of the Alimentary Tract. Yeo CJ, ed. 8th ed. Philadelphia: Elsevier; 2019.
35. Zinner MJ, Schwartz ȘI, Ellis P, eds. Maingot's Abdominal Operations, 10th ed. New York: Appleton and Lange; 1997.
36. Кузин МИ, ред. Хирургические болезни. Москва: Медицина; 1995.
37. Кузин МИ, Костюченко БМ. Раны и раневая инфекция, 2-е изд. Москва: Медицина; 1990.
38. Литтманн И, ред. Оперативная хирургия. Будапешт: Издательство Академии наук Венгрии; 1985.
39. Гальперин ЭИ, Дедерер ЮМ. Нестандартные ситуации при операциях на печени и желчных путях. Москва: Медицина; 1987.
40. Шалимов АА, Саенко ВФ. Хирургия пищеварительного тракта. Киев: Здоров'я; 1987.
41. Саенко ВФ, Кондратенко ПГ, Семенюк ЮС, Великоцкий НН, Калита НЯ. Диагностика и лечение острого кровотечения в просвет пищеварительного канала. Ровно; 1997.
42. Петерсон БЕ. Атлас онкологических заболеваний. Москва: Медицина; 1987.

- *Îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu al medicului rezident este obligatoriu pentru susținerea examenelor de promovare pe parcursul studiilor.*
- *În caz de nerealizare a baremului indicat în caietul de stagiu rezidentul poate fi exclus de la examenul de absolvire de medic/farmacist specialist.*
- *Nerespectarea acestui program determină retragerea medicului/farmacistului rezident din instituția medico-sanitară respectivă, cât exmatricularea de la studii de rezidențiat.*